

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXV

35 let

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Če je sredi novembra zima, že pokazala svoje zobe in pobelila hribe in gore, pa smo v nižinah še vedno jesensko razpoloženi. Minuli teden je bil prav prijeten, kar prikazuje tudi naš posnetek. Čeprav je bilo dokaj mrzlo, to razigranih otrok ni oviralo, da bi, četudi v zimskih oblačilih, izkoristili morda zadnjo letošnjo priložnost za igro na suhem. Tako so verjetno storili tudi drugi ljubitelji narave in se podali na sprehode po poljih in gozdih, v hribe in še kam. Kmetje so ugodno vreme izkoristili za zadnja jesenska dela. — Foto: F. Perdan

Otroci dlje v varstvu

Kranjskih vrtcih je ob spremembah delovnega časa za otroke prišlo do pomembnih sprememb. Spremembe pri-
ključeno s podaljšanim bivanjem v vrtcih — Spremembe pri-
ključeno nove stroške, problem kadra in tudi spremembe v stro-
kovnem delu z otroki — Za nekatere otroke se je bivanje podaljš-
alo na 12 ur

Kranj — Spremembi delovnega časa v združenem delu se v 18 kranjskih vrtcih skušajo kar najbolj prilagoditi. V novembru so povprašali starše zaradi podaljšanja delovnega časa, vendar pa je trenutno 700 otrok, ki potrebujejo podaljšano popoldnevno varstvo v vrtcu, le začasno. Z o spremembi delovnega časa v decembru se bo verjetno povečalo število otrok za podaljšano bivanje.

Starši pridejo po otroke do 17. ure, pravi ravnateljica Vzgojno-

varstvenega zavoda Kranj Meta Benčič, »v dežurnih vrtcih, za sedaj so to trije, pa so otroci tudi dlje v varstvu. Varuške odpeljejo otroke, ki morajo dlje čakati na starše v dežurne vrtce, tako da ne prihaja do tega, da bi bili vsi vrtci odprti za par otrok. Ob sobotah, pa prav tako že nekaj časa niso odprti vsi vrtci, pač pa je dežurnih le šest.«

S takšno organizacijo podaljšane varstva, ki se je pokazalo s spremembami delovnega časa, skušajo v kranjskih vrtcih privarčevati na materialnih stroških, ki se seveda s daljšanjem obratovanja vrtca razumljivo večajo. Vendar vzgojiteljice in varuhinje, ki so ta mesec morale podaljšati tudi svoj delavnik, ne opozarjajo le na povečanje stroškov, pač pa na čas, ki ga nekateri otroci prebijejo brez staršev. Za nekatere otroke se je namreč bivanje v vrtcu raztegnilo od prejšnjih desetih ur na dvanajst ur. To pa je seveda zelo skrbilo tudi čas, ki ga mora majhen otrok prebiti s starši.

»Jutranji prihod v vrtec se za otroke ni prav nič spremenil, nekatere morajo zaradi drugačnega prevoza

priti še celo bolj zgodaj kot doslej. Večina varuhinj je že doslej delala deljen delovni čas, zato so sicer nove razmere sprejele z razumevanjem, vendar pa brez novega kadra, če bodo tudi kasneje vrtci odprti okoli 12 ur, ne bo šlo. Daljši čas v vrtcu namreč pomeni tudi nekaj organizacijskih sprememb pri delu z otroki. Več bodo morali biti zunaj na svežem zraku, kar pomeni še popoldanski sprehod, popoldanska malica in podobno,« meni Meta Benčič.

O problemih podaljšane bivanja v vrtcih bo morala spregovoriti tudi skupščina otroškega varstva v decembru. Kot kaže, bo polovica otrok ostajala v varstvu dlje kot doslej, za polovico pa se ne bo trajanje varstva nič spremenilo. Za otroke je sicer najugodnejše, če na starše lahko počakajo v istem vrtcu, vendar pa verjetno ni računa, da je ponekod vrtec odprt za dva, tri otroke. Polovica oddelka je verjetno še tisto število, zaradi katerega bi oddelk lahko ostal odprt tudi dlje. Potovanje v dežurni vrtec je morda za otroka prijetna sprememba, za varuhinjo in starše pa prav gotovo še obremenitev. Skratka, spremenjen delovni čas bo moral prinesiti tudi nekatere spremembe v strokovno delo v vrtcih, pri čemer bodo seveda morale sodelovati strokovne institucije.

L. M.

Strokovno posvetovanje o etnološki dediščini — V dvorani krajevne skupnosti Stražišče pri Kranju je bilo minuli četrtek in petek strokovno posvetovanje pod naslovom Etnološka dediščina izročilo današnjemu času. Pripravilo ga je Slovensko konservatorsko društvo, pokroviteljstvo pa je prevzela skupščina občine Kranj. Na posvetovanju so opozorili, da je stanje spomenikov na Slovenskem marsikje precej kritično. Vzrokov za to je več, med poglavitnimi pa je prav gotovo stihijška urbanizacija. Srečujemo se z neprimernimi adaptacijami, pa tudi tovrstnih strokovnjakov je premalo. V prihodnjem srednjeročnem programu bi morali temu vprašanju posvetiti večjo skrb in še posebej pozorno obravnavati tako imenovana delavska naselja. Ob tem pa velja še poudariti, da ohranjanje spomenikov ni le skrb konservatorjev oziroma etnologov, marveč sodi v okvir širše družbene skupnosti. — A. Ž.

V SREDISCU POZORNOSTI

Usklajeno načrtovanje

Na nedavnem zboru borcev občinskega odbora v Kranju so poudarili, da smo bili vsa leta po vojni priča fantastičnemu ekonomskemu in socialnemu razvoju. Vedno smo verjeli, da bo jutrišnji dan še boljši. Toda to, kar se je dogajalo zadnjih pet let, bomo poravnali prihodnjih deset let. Nobena, še tako dobra resolucija nas ne more rešiti potrebnih odrekov na račun včerajšnjega dne.

Ob sedanjem trenutku načrtovanje družbenega načrta za prihodnje leto ni enostavno. Na dosedanje slabosti kaže, da tik pred dvanajsto sestavljamo tako pomemben dokument za prihodnje leto. Laže in z veliko večjo mero realnosti bi zdaj lahko načrtovali razvoj za leto 1984. In ker žal ni tako, je še zmeraj bolje nekaj, zato pa čimbolj organizirano ter realno usklajeno, čeprav tik pred zdajci.

V prihodnjem letu bo treba povečati izvoz na konvertibilno področje v Sloveniji za 15 odstotkov, pri čemer se ne bomo smeli prav nič dodatno zadolžiti v tujini. Le to nam zagotavlja vzdrževanje zunanje likvidnosti države. Ob povečanem izvozu bi po predvidenih izračunih morali zmanjšati osebno, skupno in splošno porabo za okrog 7 odstotkov. Izjeme so le tiste investicije, ki prispevajo k večjemu izvozu. Ti dve osnovni načeli pa mora spremljati učinkovitejša gospodarjenje, varčevanje na vseh področjih življenja in dela ter zaostritev odgovornosti za upravljanje z družbenimi sredstvi in izvajanje dogovorjenih nalog.

Predvideno zmanjšanje vseh vrst porabe bo treba uskladiti tudi s srednjeročnimi dokumenti, kjer takšno omejevanje zdaj ni bilo predvideno. Ko načrtujemo smernice jutrišnjega dne, ne vemo, kakšni naj bi bili ukrepi in omejitve na kreditnomonetarnem področju. Z njimi je treba pohiteti, sicer bodo to bolj predvidevanja kot realne možnosti.

Prav tako ne bi smeli kasniti s sprejemom tistih spremljajočih dokumentov, ki bodo pripomogli k uresničitvi resolucije. Predvsem pa se ne bi smelo zgoditi to, kar se je letos, da smo nekatere dokumente sprejeli zelo pozno, nekaterih pa sploh nismo. Med nejasnostmi, ki jih je treba razrešiti, so tudi neporavnane obveznosti republiko do proračuna federacije za letos.

Še posebno usklajeni in jasni pa moramo biti na dveh področjih. V osnutku republiške resolucije za prihodnje leto je predvideno visoko naraščanje sredstev skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Čeprav je predvideno zelo visoko nadomestno zaposlovanje, bi bilo treba podrobneje pojasniti visok porast sredstev pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Ob pričakovanih večjih težavah pri zaposlovanju je namreč slednje preslabo opredeljeno. Ni smernic, kako naj se poleg nadomestnega zaposlovanja in zaposlovanja pripravnikov v združenem delu poiščejo še druge možnosti za zaposlovanje mladih, ki prvič stopajo v delovno razmerje.

To je le nekaj nejasnih točk iz jutrišnjega načrta, ki pa hkrati pomenijo, da mora biti sestavljanje teh dokumentov zares usklajeno.

A. Žalar

Gnojila kmetu, ki vlaga v tovarno

Posojilo za redno oskrbo

Slovensko kmetijstvo bo delovnemu kolektivu Ina Kutina posodilo 800 milijonov dinarjev za dograditev nove tovarne mineralnih gnojil — Gorenjski porabniki gnojil bodo zbrali 54 milijonov, kar jim zagotavlja redno oskrbo v naslednjih petnajstih letih — Način združevanja bo enostaven: pri vsakem kilogramu dva dinarja za posojilo — Vračilo čez osem let po 16-odstotni obrestni meri

Kranj — Predstavniki slovenskih kmetijskih organizacij so se s podpisom samoupravnega sporazuma septembra v Kutini obvezali, da bodo v naslednjih dveh letih zbrali 800 milijonov dinarjev in jih dali delovnemu kolektivu Ine kot posojilo za izgradnjo druge faze tovarne mineralnih gnojil. Sporazum obremenjuje tudi gorenjske porabnike. Ti bodo v dveh letih zbrali za kutinsko tovarno 54 milijonov dinarjev. Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske bo prispeval 10,9 milijona, od tega temeljna organizacija Kmetijstvo 5,6 milijona in tozd Kooperacija Radovljica 5,3 milijona dinarjev. Večje breme bo nosilo zasebno kmetijstvo, v čigar lasti je tudi 85 odstotkov vseh obdelovalnih površin. Gorenjska kmetijska zadruga bo posodila tovarni 31,2 milijona, kmetijska zadruga Škofja Loka 8,8 milijona, Srednja vas — Bohinj 1,4 in zadruga Bled 1,7 milijona dinarjev. Za plačilo prvega od štirih

deležev so predstavniki gorenjskih kmetijskih organizacij zaprosili za posojilo pri Ljubljanski banki — Temeljni banki Gorenjske. Ostali denar naj bi sproti zbrali porabniki, s tem da bi pri vsakem kilogramu kupljenega gnojila prispevali dva dinarja kot posojilo tovarni. Takšen način zbiranja denarja bo najbolj enostaven, pričel pa bo veljati s prvim januarjem prihodnjega leta. Gnojilo bo dobil le tisti, ki bo vlagal v tovarno. Ina Kutina bo pričela vračati posojilo leta 1990 po 16-odstotni obrestni meri.

Že drugo leto bodo v stari in novi kutinski tovarni proizvedli 164 tisoč ton mineralnih gnojil in leto zatem 191 tisoč ton. Ob koncu srednjeročnega obdobja, ko bo stekla celotna proizvodnja v novi tovarni, bo Ina dala na trg 250 tisoč ton gnojil. Osemsto milijonov slovenskega kmetijstva, zagotavlja delovni kolektiv iz Kutine, bo dovolj za 15-letno

redno oskrbo trga s tem iskanim reprodukcijskim materialom. Ob vsakoletnem, kroničnem pomanjkanju umetnih gnojil v naši republici je tovrstno združevanje denarja za boljše oskrbo v prihodnosti vsekakor smotno. Lahko pa se zgodi, da bo v letih zbiranja posojila poraba gnojil manjša kot sicer; s tem tudi hektarski donosi pridelkov in kmetijska proizvodnja nasploh. Dva dinarja, namenjena za posojilo, namreč ne bosta vračunana v ceno pšenice, krompirja, koruze, mleka in mesa.

C. Zaplotnik

22. STRAN

Kako
varčevati
S
plinom?

Več kot dvesto slovenskih novinarjev in njihovih kolegov iz republik in zamejstva se je konec prejšnjega tedna udeležilo mednarodnih dni v spomin Mitje Gorjupa. V treh dneh so novinarji obravnavali vrsto aktualnih tem, o katerih so skupno razpravljali. Med drugim so govorili o članom predsedstva SFRJ, Francem Šetini, predsedniku RK SZDL, Josipom Vrhovcem, članom predsedstva CK ZK Hrvatske, Janezom Vipotnikom, predsednikom RO ZZB in Mitjo Ribičem, predsednikom predsedstva CK ZKJ. Na koncu je Josip Vrhovec je v petek govoril o mestu socialistične, nepravne in nevrščene Jugoslavije v svetu. — L. M. — Foto: F. Perdan

PO JUGOSLAVIJI

UDARNIŠKA NEDELJA

Iz zasavskih premogovnikov je prišlo v nedeljo prek dva tisoč jamskih vozikov, oziroma več kot 1700 ton premoga. To je lep proizvodni rezultat prvih skupin rudarjev iz Zasavja, ki so v nedeljo delali udarniško. Na udarniško delo je prišlo 132 rudarjev v Trbovljah, v hrastniškem premogovniku jih je bilo na delu 95 in še v drugih jamah 146 rudarjev.

VEČ OSEBJA KOT GOSTOV

Čprav je bila v soboto in v nedeljo naša obala sončna, je bilo zaradi maloštevilnih gostov zaprtih kar dve tretjini hotelov, v odprtih pa je bilo komaj 330 gostov, kar je manj kot je osebja. Vendar v hotelih poudarjajo, da je to le začasno zatišje in, da imajo za praznike napovedan obisk veliko domačih turistov.

PROBLEMSKA KONFERENCA V IMV

V enoletnem obdobju je v IMV Novo mesto uspelo prebuditi večino osnovnih organizacij. Komunisti so se začeli zavedati svoje vloge in odgovornosti za odstranjevanje problemov znotraj kolektiva, so poudarili na sobotni problemski konferenci ZKS v IMV Novo mesto, na kateri so se pogovorili predvsem o poslovanju. Med problemi, ki najbolj stiskajo ta 6.000 članski kolektiv s 400 komunisti velja v prvi vrsti omeniti, je prav gotovo fluktuacija delavcev. Odšla je vrsta strokovnjakov, ki bi jih nujno potrebovali. Glavni vzrok so nizki osebni dohodki, slabe delovne razmere, nezadovoljivo reševanje stanovanjskih vprašanj, kar je najbolj prizadelo delavce iz proizvodnje.

LE DESETINA NAKUPOVALCEV OD NAS

Dober mesec je mimo, kar so začeli veljati ukrepi zveznega izvršnega sveta o omejitvi potovanja v tujino. Po podatkih, ki so jih zbrali v Trstu, prihaja iz Jugoslavije le še destina prejšnjega števila kupcev. Tako so morali trgovci odpustiti z dela več tisoč delavcev. Pri tržaški gospodarski zbornici poudarjajo, da se bo moral Trst bolj usmeriti v turizem, ki so ga dvajset let zapostavljali.

UVOZ ELEKTRIKE

Srbski izvršni svet je sklenil, da bodo pomanjkanje električne energije omilili z uvozom iz sosednjih držav. Dnevno naj bi tako dobili štiri do pet milijonov električne energije. Električno bodo urnili, ko bo začel obratovati nov blok v obrenovski elektrarni.

Pomembno je zaupanje

Kranj — Občinski odbor zveze združenj borcev NOV Kranj je na zadnji seji obravnaval izvajanje stabilizacijskih ukrepov in razpravljal o družbenopolitični aktivnosti organizacij ZB. Na seji so ugotovili, da smo bili pri nas vsa leta po vojni priča skokovitemu ekonomskemu in socialnemu razvoju, ki se je kazal v napredku osebnega, družbenega in socialnega standarda. Ta napredek moramo priznati in spoštovati; danes tembolj, saj se nahajamo sredi svetovne krize in se spopadamo s številnimi notranjimi težavami. Ob vseh naporih za razreševanje težav nas čaka odrekanje na številnih področjih. Zato je tudi dolžnost borcev, da se povsod aktivno vključujejo v prizadevanja, da bodo ta odrekanja čimmanj boleča. Na seji so poudarili, da je bilo med borci vedno opazno zaupanje v jutrišnji dan.

A. Ž.

Miha Marinko med turističnimi delavci — V petek je Miha Marinko obiskal delovni kolektiv Gorenjske turistične zveze. S turističnimi delavci se je pogovarjal o letošnji turistični sezoni ter o nadaljnjem razvoju te gospodarske veje na Gorenjskem. Pogovora se je udeležil tudi predsednik občinskega komiteja ZKS Kranj Stane Pirnat. — Foto: F. Perdan

Zbori občanov

Odmev na gospodarske razmere

Osrednje pozornosti na zborih občanov v vseh krajevnih skupnostih kamniške občine so bile deležne gospodarske in politične razmere, programske konference socialistične zveze in spremembe srednjeročnih načrtov

Kamnik — Ta mesec so se zbrali občani na zborih v domala vseh krajevnih skupnostih kamniške občine. Le v treh krajevnih skupnostih zbori niso bili zadosti številni in jih bo kazalo ponoviti. Zbori so bili dobro pripravljeni in na vseh so sodelovali tudi predstavniki občinske konference socialistične zveze. Občani so od njih dobili številne informacije, ki so jih zanimale. Zlasti so bile deležne zanimanja trenutne gospodarske in politične razmere ter v zvezi z njimi najnovejši ukrepi zveznega izvršnega sveta.

Samostojno tekmovanje

Radovljica — Ko so letošnjo pomlad v Radovljici pripravljali občinsko delovno tekmovanje kovinarjev, so se nameravali priključiti jeseniški železarni. S tem bi jim bila olajšana organizacija, za katero doslej niso imeli zadostnih izkušenj. Vendar se radovljiški kovinarji, letos preveč na hitro pripravljeni, ne bi mogli meriti z izkušenimi Jeseničani, zato so tekmovanje pripravili samostojno, v okviru radovljiškega občinskega sindikalnega sveta. Kljub skromnim izkušnjam jim je uspelo. Udeležili so se tudi republiškega tekmovanja in se na njem dobro uvrstili. To jih je opogumilo in za prihodnje leto spodbudilo k samostojni pripravi občinskega tekmovanja kovinarjev. Prihodnje leto bodo vanj vključili še kovinarje, ki kot vzdrževalci delajo v nekovinarskih organizacijah združenega dela.

D. Ž.

V zvezi z varčevalnimi ukrepi so se oglašali predvsem kmetje. Nekateri kmetje z večjimi kmetijami so bili mnenja, da odmerjene količine goriva zanje ne bodo zadoščale. Povedali so, da bodo vprašali, kako zagotoviti rezervne dele za kmetijsko mehanizacijo. Slednje bodo morali kmetje reševati sami medsebojnega sodelovanja. Dosedanje strojne skupnosti so se dobro odrezale, zato kaže njihov zgled posnemati.

Krajevne konference socialistične zveze so bile v preteklem letu aktivne zgolj v pripravi na volitve. Koliko je bila njihova aktivnost uspešna, bodo v kratkem času pokazale delegacije in organi krajevne samouprave. Zbori občanov po kratkih polletnih izkušnjah delovanja marca izvoljenih organov še ne morejo izreči realne sodbe.

Razprave so se razživele tudi pri čisto spremembah srednjeročnega načrta. Mnoge krajevne skupnosti si želijo novih šol, zdravstvenih domov ali drugih objektov družbenega standarda, vendar zaostrene gospodarske razmere terjajo zmanjševanje investicijske porabe. Tako se bodo morale mnoge krajevne skupnosti odpovedati nekaterim v planu opredeljenim potrebam. Vendar pa so zbori občanov terjali, naj se vendarle izgradi kamniški zdravstveni dom. Občani so ovrednotili tudi prednostni red naložb, ki v glavnem zadeva investicijsko vzdrževanje objektov s področja šolstva in otroške varstva. Velike pozornosti je bilo deležno tudi urejanje prostora. Industrija namreč vse bolj požira zelene površine. Občani so zato predlagali, naj bi se komunalna in industrijska cona širila na prostoru med Kamniško Bistrico in novo obvoznico.

D. Ž.

Komunisti zaslužni za uspeh enote

KRANJ — V torek, 16. novembra, so se sestali na redni programsko volilni konferenci člani organizacije Zveze komunistov v enoti naše armade, ki nadaljuje tradicije slavne Prešernove brigade. Na zboru so ocenili svoje delo v minulih dveh letih, sprejeli načrt bodoče aktivnosti in imenovali novo vodstvo organizacije.

Organizacija Zveze komunistov v enoti, so ugotovili v poročilu o delu v preteklosti, je kot vodilna sila vseh dejavnosti še utrdila svojo idejno politično vlogo. Znatno je prispevala k uspešnosti enote, ki je v vrhu ljubljanskega armad-

nega območja. Dokaz, da se je prilagodila zahtevam sedanjega časa, so tudi spodbudni rezultati pri raznih oblikah varčevanja. Velik napredek so prav tako dosegli pri sodelovanju z nosilci splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v okolju, kjer se enota nahaja.

Program bodočega dela organizacije, ki jo bo še naprej vodil dosedanji predsednik Ljubomir Škarič, so zasnovali predvsem na konkretnih nalogah. Tako pričakujejo, da bodo v prihodnjem obdobju dosegli pri delu enote še boljše rezultate.

S. Saje

NAŠ SOGOVORNIK

Ljubomir Škarič

Uspešno delo komunistov v armadi

Kranj — Pred nedavnim so imeli člani organizacije Zveze komunistov v enoti naše armade, ki nadaljuje tradicije Prešernove brigade, programsko-volilno konferenco. Na njej so za svojega predsednika ponovno izbrali Ljubomira Škariča. Z njim smo se pogovarjali o prizadevanjih komunistov v preteklosti in načrtih za njihovo bodoče delo.

»Zveza komunistov«, pripoveduje naš sogovornik, »ima v armadi številno članstvo. Komunist je vsak starešina; nekateri se včlanijo v organizacijo ZK že med šolanjem, večino, predvsem mlajše oficirje, pa sprejmejo organizacije v enotah, kjer delajo. Velik je tudi odstotek komunistov med vojaki; v naših enotah jih je med 20 in 30 odstotkov. Lani in letos, na primer, smo sprejeli v Zvezo komunistov okrog 700 novih članov, največ vojakov. Sedaj, ko prihajajo v armado mladinci prečno nižje starosti, je sprejemov nekoliko manj, zato moramo biti še posebno pozorni na družbenopolitično usmerjenost mladih.«

Komunisti v enoti nasploh posvečajo veliko skrbi kvaliteti kadrov. Tako kandidate za sprejem kot mlade člane Zveze komunistov usposablja preko raznih oblik izobraževanja. Samo letos je 33 tečajev marksističnega izobraževanja obiskovalo prek tri tisoč slušateljev. Novno izobraževanje dopolnjujejo tudi s prenašanjem izkušenj starejših komunistov na mlajše, utrjevanjem revolucionarnih tradicij prek pogovorov z nekdanjimi borci in obiskov muzejev pa stalnim dogovarjanjem za delo v vojaških kolektivih.

»V preteklem dvehletnem obdobju«, ocenjuje Ljubomir Škarič, »smo z uveljavljanjem demokratičnih odnosov dosegli nadaljnjo idejno in akcijsko rast pri delovanju naše organizacije. Spoznali smo, da je forumsko delo moč preseči z neposredno aktivnostjo članov komiteja v osnovnih organizacijah. Težišče našega dela je bilo usmerjanje in motiviranje mladih za izpolnjevanje vseh nalog.«

Glede borbene pripravljenosti enote, kar je naša osnovna obveznost, smo dosegli pomembne rezultate; pohvalimo lahko izredno strojno usposobljenost enote, velik korak naprej smo napravili tudi v izvedbo raznih vaj na terenu, v katere smo množično vključevali prebivalstvo. Ob tem smo opravili še veliko drugega dela; sodelovali smo na raznih prireditvah, pomagali pri izgradnji komunalnih in drugih objektov ter svojo povezanost z okoljem potrjevali posebno na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Komunisti smo veliko prispevali tudi k uresničevanju ustaljenih ukrepov; spodbujali smo novatorstvo, opravljanje raznih del z lastnimi močmi, pridlovanje hrane in varčevanje z živili, opremo ter tehničnimi sredstvi. Prav od zglada komunistov je bilo odvisno obnašanje kolektiva.«

Odgovorno izpolnjevanje teh nalog bo glavni cilj tudi v bodoči dejavnosti komunistov v enoti. Kot naglašata predsednik Škarič, zato ne bodo površni pri izbiranju v organizacijo, še manj pa ravnodušni do morebitnih slabosti v njej. Prizadevali si bodo izgrajevati zavest posameznikov za odgovorno obnašanje in ravnanje pri vsakdanjih nalogah v enoti. Obenem bodo iskali možnosti za še bolj organizirano in tesno sodelovanje z okoliškimi družbenopolitičnimi organizacijami, predvsem mladinsko.

Besedilo in slika
Stojan Saje

Volitve so pred vrati

V krajevnih konferencah SZDL jeseniške občine se pripravljajo na volitve v organe krajevne samouprave — Dosledno upoštevajo dogovora o kadrovski politiki

Jesenice — Krajevne konference SZDL so po splošni oceni v jeseniški občini v minulem obdobju delale še precej forumsko, čeprav je opaziti premike, širše sodelovanje, povezovalne in reševanje problemov. V vseh krajevnih skupnostih — razen na Hrušici in v Podmežakli — se predsedstva sestajajo dokaj redno in delajo aktivno.

Ko na Jesenicah ocenjujejo delo krajevnih konferenc, opozarjajo, da bi Socialistična zveza morala razreševati predvsem najbolj aktualna vprašanja življenja in dela in da so programi dela večinoma preveč splošni in deklarativni. To naj bi poskušali odpraviti na programskih konferencah, ki potekajo v teh dneh. Najbolj aktivne krajevne konference so v Ratečah, v Mojstrani, na Plavžu, Blejski Dobravi, Savi, na Javorniku, slabše je v Kranjski gori in na Hrušici, najslabše pa v Podmežakli. Krajevne konference večinoma delajo prek vaških odborov, na Plavžu, Savi in Javorniku, pa prek uličnih odborov sosesk in hišnih svetov. V Kranjski gori in Zirovnici se pri delu preveč čutijo interesi posameznih vasi.

Priprave na programsko konferenco

Radovljica — Na delovnem posvetu so se v sredo, 10. novembra sešli predsedniki svetov, koordinacijskih odborov in komisij pri predsedstvu občinske konference SZDL Radovljica. Beseda je tekla o oblikovanju gradiva in o vsebinskem pristopu k razpravam na letni programski seji občinske konference SZDL, ki bo 9. decembra. V dokaj razgibani razpravi so se dogovorili, da na seji ne bodo posredovali delegatom dolgih referatov o delu občinske konference in vseh 33 njenih organov, temveč se bodo osredotočili na poglobljene probleme delovanja socialistične zveze v občini, na probleme, ki zaradi svoje pomembnosti izstopajo.

Na konferenci bodo osvetlili konkretne probleme, pomanjkljivosti in zavore, ki zmanjšujejo učinkovitost

Ljubomir Škarič

Uspešno delo komunistov v armadi

Komunisti v enoti nasploh posvečajo veliko skrbi kvaliteti kadrov.

»V preteklem dvehletnem obdobju«, ocenjuje Ljubomir Škarič, »smo z uveljavljanjem demokratičnih odnosov dosegli nadaljnjo idejno in akcijsko rast pri delovanju naše organizacije.

Glede borbene pripravljenosti enote, kar je naša osnovna obveznost, smo dosegli pomembne rezultate; pohvalimo lahko izredno strojno usposobljenost enote, velik korak naprej smo napravili tudi v izvedbo raznih vaj na terenu, v katere smo množično vključevali prebivalstvo.

Odgovorno izpolnjevanje teh nalog bo glavni cilj tudi v bodoči dejavnosti komunistov v enoti. Kot naglašata predsednik Škarič, zato ne bodo površni pri izbiranju v organizacijo, še manj pa ravnodušni do morebitnih slabosti v njej.

Besedilo in slika
Stojan Saje

Volitve so pred vrati

V krajevnih konferencah SZDL jeseniške občine se pripravljajo na volitve v organe krajevne samouprave — Dosledno upoštevajo dogovora o kadrovski politiki

Jesenice — Krajevne konference SZDL so po splošni oceni v jeseniški občini v minulem obdobju delale še precej forumsko, čeprav je opaziti premike, širše sodelovanje, povezovalne in reševanje problemov.

Ko na Jesenicah ocenjujejo delo krajevnih konferenc, opozarjajo, da bi Socialistična zveza morala razreševati predvsem najbolj aktualna vprašanja življenja in dela in da so programi dela večinoma preveč splošni in deklarativni. To naj bi poskušali odpraviti na programskih konferencah, ki potekajo v teh dneh. Najbolj aktivne krajevne konference so v Ratečah, v Mojstrani, na Plavžu, Blejski Dobravi, Savi, na Javorniku, slabše je v Kranjski gori in na Hrušici, najslabše pa v Podmežakli. Krajevne konference večinoma delajo prek vaških odborov, na Plavžu, Savi in Javorniku, pa prek uličnih odborov sosesk in hišnih svetov. V Kranjski gori in Zirovnici se pri delu preveč čutijo interesi posameznih vasi.

Priprave na programsko konferenco

Radovljica — Na delovnem posvetu so se v sredo, 10. novembra sešli predsedniki svetov, koordinacijskih odborov in komisij pri predsedstvu občinske konference SZDL Radovljica. Beseda je tekla o oblikovanju gradiva in o vsebinskem pristopu k razpravam na letni programski seji občinske konference SZDL, ki bo 9. decembra. V dokaj razgibani razpravi so se dogovorili, da na seji ne bodo posredovali delegatom dolgih referatov o delu občinske konference in vseh 33 njenih organov, temveč se bodo osredotočili na poglobljene probleme delovanja socialistične zveze v občini, na probleme, ki zaradi svoje pomembnosti izstopajo.

Na konferenci bodo osvetlili konkretne probleme, pomanjkljivosti in zavore, ki zmanjšujejo učinkovitost

GLAS

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Trzin — Izdaja časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnjek — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelenc, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Zlebir — Foto-reporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaž Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialna, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Polletna naročnina 300,— din.

Uspešnost manj uspešnih

Po oceni delovnih organizacij večina poslovnih delavcev in delavcev s posebnimi pooblastili dela uspešno — Manj uspešnim delavcem pa le izjemoma — kljub pomembnim očitkom — daje najslabša ocena

Kranj — V večini delovnih organizacij kranjske občine so ob zapletenih računih preteklo leto ocenjevali tudi uspešnost dela poslovnih delavcev in delavcev s posebnimi pooblastili. Kadrovska služba občine Kranj je sicer prejela ocene le za tri četrtine teh delavcev, medtem ko ocen za ostalo četrtino organizacije združenega dela niso poslane. Večina iz objektivnih razlogov, bodisi, da je šlo za vršilce funkcij ali so bili na takem odgovornem mestu manj kot leto dni na podobno. Ne manjka pa tudi organizacij, ki so ob zaključnih ocenah na zahtevano oceno uspešnosti enostavno pozabile.

Iz opisov, ki so jih poslale delovne organizacije, je razbrati, da so v večini delovnih organizacij delo poslovnih delavcev in delavcev s posebnimi pooblastili ocenili kot uspešno. Takšno oceno so delavci izrazili na samoupravnih organih: tako oceno je od 151 poslanih ocen izrazilo 139 delavcev, medtem ko je 12 delavcev ali 8 odstotkov dobilo slabšo oceno. Vendar pa v oceni, četudi je bila napisana zelo kritično, vendar ne nobena poslovodnega delavca ni bila ocena — neuspešen. Ob tem se vsekakor vsiljuje misel, da ob ocenjevanju, če naj gre za delavce, odkrito kritiko, takšen izraz vendarle manjka. Se posebej zato, ker iz vsega opisa uspešnosti oziroma neuspešnosti dela v preteklem obdobju takšna ocena do neke mere ni oči. Za primer le nekaj iz opisov: nepoznavanje zakonov in neuskajanje pravnih predpisov, prelaganje odgovornosti za delo na druge, oviranje dela samoupravnih organov, pomanjkanje organizacijskih sposobnosti, neizvajanje sklepov samoupravnih organov in podobno. Vse to gre pri tem tudi za od-

govornosti ocenjevalcev samih. Za odgovorno soočanje z dejstvom, da poslovni organ ne dela dobro in da je zato najbrž treba tudi nekaj poopravit. S takšno težo odgovornosti pa se v delovnih organizacijah ne niso pripravili soočiti. Kljub očitnim pomanjkljivostim, nekatere so res velike, je verjetno udobneje počakati do preteka mandata, ko takšna letna ocena lahko vpliva na sprejem ali zavrnitev ponovne kandidature za takšno odgovorno delo.

To pa tudi pomeni, da do izteka mandata delavec, ki ni sposoben opravljati nalog, za katere je zadolžen, povzroča tudi gospodarsko škodo delovni organizaciji, kar se nena zadnje odraža v slabih medsebojnih odnosih v kolektivu in drugih posledicah.

Podobne pomanjkljivosti so delavci našli tudi pri ocenah uspešnosti delavcev s posebnimi pooblastili. Za večino od 266 ocenjenih so bile ocene uspešne, pripombe na delo pa so napisali za dobrih 6 odstotkov ocenjenih, od tega je le eden dobil oceno neuspešen.

L. M.

Dovolj goriva za kmetijsko dejavnost

Ko bodo zaloge pošle ...

Kmetijstvo je prednostna panoga gospodarstva, kar se je poznalo tudi pri dosedanjih oskrbi s pogonskim gorivom. Če je kje prišlo do zagat, so jih kmetijske organizacije reševale skupno s Petro-lom.

Kranj — Razdeljevanje goriva bo tudi vnaprej temeljilo na sodelovanju s kmetijskimi zadrugami in kooperantskimi organizacijami, le da so količine na ta način pridobljene nafte in bencina zmanjšane. Za oddano tono pšenice dobi kmet 85 litrov nafte, za tono krompirja 40 litrov, za tisoč litrov mleka 60 litrov nafte, za tono mesa plemenske goveje živine 380 litrov in za tono oddanega mesa pitane živine 280 litrov. Gorivo pripada kmetom tudi za rejo ovac in prašičev. Prav tako so izdelani »normativi« za gozdarsko dejavnost. Za posek vsakega desetih kubičnih metrov lesa dobi kmetje pet litrov goriva za motorno žago in za spravilo enake količine 15 litrov nafte za traktor.

V Gorenjski kmetijski zadrugi izdajamo kmetom potrdila za celotno količino nafte, ki jim pripada na podlagi organiziranega pridelovanja. Toda dokler bo tudi Petrol v škripih — bolj redno oskrbo obetajo za

prihodnji teden — lahko natočijo v rezervoarje le 50 litrov. Izjemo smo doslej napravili le pri kmetih z Jezerskega, ki so dobili do 200 litrov goriva. Razumeti je pač treba, da jim že vožnja do Kranja vzame precej časa in bencina in da jih vsakčas lahko preseneči sneg. Potrdila za nakup nafte smo dali tudi kmetom, ki nimajo traktorjev, vendar oddajajo tržne presečke. Ti za obdelovanje zemlje najamejo sosed, ki pa so pripravljeni storiti uslugo le s pogojem, da jim ti preskrbijo gorivo za traktor. Sicer pa bo najhujša predla neorganiziranim kmetom — na področju zadrug jih je še pet odstotkov — zato se bodo morda prav zaradi energetske krize odločili za sodelovanje. Dokončne posledice sprejetih ukrepov se bodo pokazale v začetku prihodnjega leta, vsekakor pa spomladi, ko bodo kmetom pošle zaloge. Takrat bomo tudi lahko ocenili, je dovolj goriva za kmetijsko mehanizacijo ali ne, razmišlja Pavle Šubic, direktor Gorenjske kmetijske zadruge.

V temeljni organizaciji kooperantov Škofja Loka Gozdnega gospodarstva Kranj so sprva prejeli za domala tri tisoč žag le za 26.500 litrov bencinskih bonov. To j bilo premalo, da bi vsak lastnik dobil 15 litrov goriva, kolikor ga za zadnje letošnje tromesečje predvideva uredba izvršnega sveta. Zato so v temeljni organizaciji kupili še za dva tisoč litrov vrednostnih bonov. Pred kratkim so prejeli bone za dodatnih 20 tisoč litrov goriva, kar bo zado-stovalo za posek 87.600 kubičnih metrov lesa. Kmetje s predhodnjega področja dobijo za posek vsakega desetih »kubikov« lesa pet litrov, vendar največ 20 litrov, kar ustreza 40 kubičnim metrom. Za spravilo lesa bodo upoštevali izdelani »normativi«, natančneje pa se bodo o razdeljevanju goriva še dogovorili.

Uredba izvršnega sveta je ena, načinov razdeljevanja goriva več. Vsi so usmerjeni v varčevanje, upoštevajoč pri tem načelo — kdor več da družbi, naj več dobi od nje.

C. Zaplotnik

Brezmesni Kamničanov

Obred

Še pred poldrugim letom v Kamniku ni bilo težko zagotoviti mesa mesečno, danes pa je ta količina kar za polovico manjša — Na potrošnika pride mesečno le pol kilograma — izgine živina, bi utegnili pojasniti zakulisja kamniškega kmetijstva

Kamnik — Preskrba z mesom je v višjem cenam v vsej Sloveniji. Tudi v Kamniku zadnje čase niso mogli dobiti pogodbениh količin mesa (svinino se dobivajo, imajo dobavitelje iz Umaga in izpodrinje), tako da je zalaganje po- ročnikov močno osiromašeno. Sep- tembru (in tudi oktobra ni bilo kaj reči) so uspeli zagotoviti le 29 ton mesa, medtem ko je normalna preskrba še pred poldrugim letom zna- šala od 40 do 50 ton. 12 ton mesa na- mešajo velikim porabnikom, 17 ton pa ga gre na prodajne police in me- sečne kavljje. Statistično izračuna- no dobi Kamničan mesečno le pol ki- lograma govedine.

Razsežnosti kamniške mesne kri- zne je te dni obravnaval tudi izvršni svet, ki je skušal pokukati za kulise kamniškega kmetijstva. Skušal je ugotoviti do dna vzrok, ki botrujejo pomanjkanju živine v kamniški ob- lasti. Pravzaprav ne pomanjkanju ži- vine, saj je v občini 6.000 glav in med- tem ne bi smelo biti problem 50 go- vedin za zakol. Kje se torej izgubi ži- vina od Emone, kmetijske koopera- tive, ki je dolžna delovni organizaciji Kamnik zagotavljati govedino v vsaki mesni in maloprodaji?

Veliko živine gre v izvoz, da bi se kmetijsko gospodarstvo na ta način rešilo in si pridobilo nujne devize za nakup močnih krmil. A to ni edini največji razlog za pomanjkanje mesa na Kamniškem. Da manjka kmetijskim viškov govejeje mesa, je pre- jeto krivo zadrževanje živine v hle- narji, da bi rejci na ta način dočakali ceno živi teži. Nekaj je tudi čr- na zaka, saj ima goveje meso s- precej višjo ceno pri kilogramu. Že odkup ni urejen, tako menijo kmetje, ki jih dolže zadrževanja živi- ne v hlevih in črni kmetijstva.

Verjetni svet si sicer ni znal docela razložiti, kje se izgubi živina, spre- je nekaj priporočil, kako iz vse- ga zaostrene »mesne krize«. Ugot- vi, da je treba v prihodnje vsa- kmetstva, ki jih kanijo nameniti kmetom, vezati na tržne viške. Tudi- takrat, ki se jih zdaj veliko po- ročje, je treba povezati s tržnimi vi- ški. Dokler bo imela živa teža nizko- kmet, ne bo stimuliran za pri- ravnanje in oddajanje tržnih vi- kov. Tudi nesorazmerje med od-

kupno in maloprodajno ceno jim jemlje zanimanje za kaj takega. Tu- di premiranje je nedorečeno. Tako majhna oddaja je tudi posledica sla- bo organiziranega kmetijstva. Kme- tje pravijo, da številni predstavniki kmetijskih organizacij prihajajo po- živino vsak s svojo ceno. Če niti obli- kovalcem kmetijske politike (žal vo- dena za pisalnimi mizami) ni jasno, kaj bi radi, je kmetom še toliko manj. In dokler vsem skupaj ne bo, bo Kamničanov mesni obrok kaj skromen.

D. Z. Žlebir

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Otrok in družina v predpubertetni dobi

VLOGA STARŠEV

Starši se morajo zavedati možnosti vplivanja na svojega otroka, ki je pred puberteto. Čeprav ostaja otrok za družino dalj časa otrok kot za zunanji svet, je prav, da starši že vidijo v njem »človeka, ki nastaja«. Žalostno je, če otrok pri sedemnajstih pove, da ni »nikoli nič imel od svojega očeta«, ki je sicer dober skrbnik svoje družine, ki pa se ni nikoli s svojim si- mon pogovarjal in ga vedno podil proč, »ker tako nič ne zna«. V teh letih fant še obsoja očeta, toda kasneje je velika verjetnost, da bo tudi sam prevzel očev vzorec obnašanja do svojih otrok. Oče mu pač ni dal priložnosti, da bi pripovedoval svoja doživljanja. Starši tako zamujajo priložnost spoznavanja in oblikovanja svojih otrok, otroci postajajo tuji, še preden so po- stali prijatelji.

Nemalokrat otroci pri osemnajstih letih ne vedo, kdaj so rojeni bratje in sestre, koliko sta stara oče in mati, kaj sta po poklicu, starši ne vedo, v katerem ra- zredu je njihov otrok. To kaže že na kar precejšnjo

odtujenost, ki je posledica tega, ker starši niso nego- vali zveze med svojim svetom odraslih in svetom svoj- jih otrok. Pomagati pa bi morali na ta način otrokom, da bi našli trdno mesto v njem. Svojim otrokom bi morali posredovati toplo, bogato in veselo družinsko okolje ter vplivati nanje prav v starosti, ko otroci staršem še z veseljem sledijo. To pa je zlasti čas pred puberteto. To je najprimernejši čas, ko stari povabijo otroka k svoji odrasli družbi. Res je tudi, da je otro- kom pogovor z odraslimi v tem času zanimivejši kot pa igra na dvorišču. Ko posluša pogovor odraslih, otrok spozna, kakšni so njegovi starši v družbi, kakšen strokovnjak je oče, kako zna biti zabaven, ka- ko je povezan z ljudmi izven družine.

Prav je, če otroci v tem času še spoznavajo proble- me odraslih v družini. Lahko že dojamajo, da na pri- mer zaradi gradnje hiše ne bo kolesa. Otroci že tudi razume žalost matere, ker oče hodi svoja pota. Otroci so ponosni na zaupanje staršem, ko mu povedo, da bo še en otrok v družini. Prav je, če otroku pustimo predlagati, kako kakšno stvar najbolje urediti; s tem starši le povečujejo svoj vpliv na otroka.

Trenutki povezanosti pri delu, v razgovorih, pri zabavi povečujejo zaupnost med starši in otroci in omogočajo, da otrok razvije pomembne sestavine osebnosti. Otroci na ta način pridobivajo svojo človeško identiteto: spoštuje stvari, ki jih spoštujejo starši, razvije zaupanje vase, ker starši poslušajo njegove predloge in ker vztrajajo, da opravlja nekatera dela samostojno. Ob stikih z znanci, sorodniki postaja otrok ponosen na svojo družino, na svoje izhodišče, kar mu razvija osnovno osebnostno trdnost, občutek pripadnosti in povezanosti z odraslimi in vrstniki.

Tako postaja družina pozitiven vzorec za življe- nje. Starši naj zavestno dajejo otrokom tisto, kar otroci pri njih podzavestno vsak dan iščejo. Ne le otrokom, tudi sebi bodo življenje olepšali in obogati- li.

Antonija Habjan-Križaj

Bodo pripravniki iskali delo?

Okoli 200 pripravnikov naj bi drugo leto na Gorenjskem ostalo brez redne zaposlitve — Možnosti za delo pa so, saj se kažejo v sedanjem nadurnem delu, pogodbah o delu z redno zaposlenimi in upokojeanci

Gorenjske delovne organizacije so letos zaposlile le 350 pripravni- kov. Takšna preveč skromna možnost zaposlitve mladih, ki prihajajo iz šol, prav gotovo ni v skladu s sklepi in usmeritvami glede zaposlova- nja mladih, kot so zapisane v občinskih in republiški resoluciji in kot so se delegati dogovorili v skupnostih za zaposlovanje. Za prihodnje leto so sicer na Gorenjskem delovne organizacije nekoliko bolj odprle vrata pripravnikom, saj so sporočile službi zaposlovanja 528 potreb po njih. To za tako visoko zaposlenost, kot je značilna za gorenjsko regi- jo, še vedno ni dovolj, saj naj bi v enem letu združeno delo zaposlilo za okoli en odstotek delavcev pripravnikov. Vendar pa so napovedi eno, sprejem pripravnikov na delo pa drugo. Če se bodo v organizacijah združenega dela držali 42. člena zakona o delovnih razmerjih in samo- upravnega sporazuma o usklajevanju načrtov zaposlovanja za leto 1983, bi to predvsem pomenilo, da bi se kot pripravniki lahko zaposlili vsi kadrovske študenti Titovega sklada ter študenti iz združenih sredstev in verjetno še precej mlade generacije iz šol, ki ne prejema štipendije.

Vendar pa s sprejemom pripravnikov na delo problem mlade ge- neracije, ki prihaja iz šol, še ne bo rešen. Nekaj manj kot 200 priprav- nikov bo namreč dobilo delo le za določen čas, to je od pol do enega le- ta, dokler traja pripravništvo. Zanje perspektiva pač ni najbolj rožna- ta. To še posebej velja za občino Kranj, kjer bodo za določen čas zapo- sleni 104 pripravniki, to je kar polovica vseh gorenjskih. To pa pomeni po šestih mesecih oziroma po enem letu okoli 200 novih iskalcev zapo- slitve. Pripravniki imajo sicer pravico do denarnega nadomestila, kar pa seveda ne rešuje vprašanja nadaljnje zaposlitve, skupnosti za zapo- slovanje pa pomeni precejšnje breme. Samo za kranjsko skupnost bi pomenilo izplačevanje nadomestil za okoli 100 pripravnikov po prete- ku pripravniške dobe okoli 5 milijonov novih din nadomestil. Ob krče- nju sredstev za splošno in skupno porabo v prihodnjem letu — skup- nosti za zaposlovanje pri pri tem niso izvzete — bi to pomenilo nov problem — zagotavljanje nadomestila iskalcem zaposlitve, ki so do te- ga nadomestila upravičeni. Gorenjska pri tem ni nobena izjema, po- podobno je tudi v drugih regijah. V Sloveniji naj bi namreč v prihodnjem letu od 4000 pripravnikov le polovica dobila zaposlitev za nedoločen čas.

Najenostavnejši izhod iz zagate je, da se spremeni zaposlitev iz določenega v nedoločen čas. To seveda pomeni prelaganje problema na ramena organizacij združenega dela. Vendar taka zahteva ni nič nemogočega, če vemo, da je še vedno preveč nadurnega dela in dela, ki se opravlja s pogodbami. V osmih mesecih letos je bilo na primer sa- mo v nekaj več kot polovici organizacij združenega dela kranjske obči- ne sklenjenih 1300 pogodb o delu, od tega z več kot 400 upokojeanimi delavci, približno toliko pa je bilo delavcev v rednem razmerju. Med temi pogodbami je bilo le 22 odstotkov pogodb za strokovna dela. Če omenimo še, da je bilo v tem obdobju opravljenih še okoli 700 tisoč na- dur, potem pravzaprav zaposlovanje pripravnikov za nedoločen čas ne bi smel biti tako velik problem.

L. M.

Vatrostalna Jesenice praznuje

Temeljna organizacija združenega dela Vatrostalna Jesenice praznuje decembra 20-letnico obstoja in dela — Ustrezna specia- lizacija in visoka produktivnost

Jesenice — Letos mineva dvajset delovnih let od ustanovitve prvega stalnega gradbišča Vatrostalne v Sloveniji na Jesenicah. Vatrostalna, v kateri je danes zaposlenih 220 delavcev, je v jeseniški občini ena izmed uspešnih manjših temeljnih organizacij, obenem pa sodi med deset temeljnih organizacij Vatro- stalne Zenice. Le-te so po vsej Jugo- slaviji, dve delovni organizaciji pa v tujini: v Zvezni republiki Nemčiji in v Kuvajtu.

Dejavnost Vatrostalne zajema projektiranje, izgradnjo, remont in vzdrževanje peči in toplotnih agre- gatov, projektiranje, izgradnjo in

vzdrževanje industrijskih dimnikov, izgradnjo hladilnikov in silosov, na gradbene konstrukcije in proizvod- njo nemetalnih surovin za proizvod- njo ognjeodpornih materialov in samo proizvodnjo zmestnih ognjeod- pornih materialov. S svojimi de- javnostmi in proizvodnjo je Vatro- stalna izredno specializirana in z okoli 3.000 zaposlenimi v Jugoslaviji in v tujini letno vgradi 200.000 ton različnih ognjeodpornih materialov in oskrbuje tržišče z letno 60.000 ton materiali, ki jih posamezne delovne organizacije vračujejo same.

Tako kot jeseniška temeljna or- ganizacija dela še šest temeljnih or- ganizacij Vatrostalne Zenice in med njimi je izvrstno sodelovanje, čeprav delajo na precej oddaljenih grad- biščih. Jeseniška temeljna organiza- cija se deli na štiri delovne enote, ki so pri Železarni na Ravnah v Štoreh in pri Litostroju Ljubljana. Delo nikakor ni lahko in izredno težko dobijo kvalificirane zidarje. Zato so se odločili, da se bo precej zapo- slenih delavcev pričilo. Zanje or- ganizirajo strokovno izobraževanje in prav zdaj se delovno usposablja 20 delavcev. Da bi zadržali zapo- slene delavce, nudijo ustrezna sam- ska stanovanja, skrbijo za prehrano zaposlenih in za družbeni standard.

Jeseniška Vatrostalna dosega v okviru delovne organizacije za okoli 20 odstotkov višjo produktivnost, povprečni osebni dohodek je 17.000 dinarjev, kar kaže na zadovoljive poslovne rezultate. Medtem ko je celotna Vatrostalna dosegla pri- hodek v višini 4 milijarde 600.000 di- narjev, so ga na Jesenicah dosegli 640 milijonov; dohodek je znašal milijardo in 300.000 dinarjev v vsej Vatrostalni, na Jesenicah pa 170 milijonov; amortizacija je znašala v vsej Vatrostalni 200 milijonov, na Jesenicah 23 milijonov dinarjev. Precejšnja je tudi njihova izvirna usmerjenost, z Železarno in drugimi delovnimi organizacijami pa se čvrsto dohodkovno povezujejo. Njihova prihodnost je v razvoju črne metalurgije in kot specializirana delovna organizacija bodo nedvomno uspeli, saj so ustrezno organizirani, primerno specializirani z odgovornim ter nenehnim delom ustvarjajo zadovoljive proizvodne rezultate.

D. Savič

Izvoz je tudi prihodnje leto prednostna naloga gospodarstva, ker bomo le tako odplačali obveznosti do tujine in uvozili surovine za normalno delo in kolikor toliko zadovoljivo preskrbo prebivalstva. Ali letošnji dosežki opravičujejo optimistična predvidevanja za prihodnje leto in kaj bo potrebno zagotoviti, da bodo planski cilji dosegljivi. O tem smo se pogovarjali z gorenjskimi gospodarstveniki. Vabilu so se odzvali predsednik medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko FRANC PODJED, direktorji Tekstilindusa SLAVKO ZALOKAR, Elana DOLFE VOJSK, Loških tovarn hladilnikov JERNEJ BENEDIČIČ in namestnik direktorja Planike ANDREJ JANEŽ.

Izvoz je tudi prihodnje leto prednostna naloga gospodarstva, ker bomo le tako lahko odplačali obveznosti do tujine in uvozili surovine za normalno delo in kolikor toliko zadovoljivo preskrbo prebivalstva. Ali letošnji izvozni dosežki opravičujejo optimistična predvidevanja za prihodnje leto in kaj bo potrebno zagotoviti, da bodo planski cilji dosegljivi. O tem smo se pogovarjali z gorenjskimi gospodarstveniki. Vabilu so se odzvali predsednik medobčinske gospodarske zbornice Franc Podjed, direktorji Tekstilindusa Slavko Zalokar, Elana Dolve Vojsk, Loških tovarn hladilnikov Jernej Benedičič in namestnik direktorja Planike Andrej Janež.

Pravzaprav bi morali začeti drugje. Po besedah Dolve Vojske bi morali spregovoriti o naraščajočih stroških proizvodnje. O naraščanju cen materialov za proizvodnjo, čeprav so uradno zamrznjene. O tem, da vsak pač rešuje svojo kožo, narodni interes pa je postranskega pomena. O tem, da vse skrbi plin in pralni prašek, na proizvodnjo, stroške in pogoje gospodarjenja pa nihče ni mislil.

Vendar bi bila tema preširoka za skromno odmerjen prostor in bomo o njej spregovorili na podoben način ob drugi priložnosti. To pot smo se pogovarjali predvsem o izvozu letos in načrtih za prihodnje leto.

Gorenjsko gospodarstvo je v zadnjih nekaj letih izvoz skoraj podvojilo. Kakšni so letošnji dosežki?

Franc Podjed: »Če bo dinamika izvoza v zadnjih treh mesecih letos enaka lanskemu in predlanskemu, ko je bilo v tem času ustvarjenega tretjino letnega izvoza, bomo tudi letošnji plan izpolnili. Vendar pa od polletja sem letos rast upada. V prvem polletju je bil konvertibilni izvoz za četrtino večji kot v prvem polletju lani, po devetih mesecih pa le še za dva odstotka. Res so se v tem času povečali predelavni posli, kjer se računa le delo, res pa je tudi, da so se začela zapirati tržišča za lesno predelovalno industrijo. Hkrati pa je v tujini strahovit pritisk na nižanje cen, kar pomeni, da ob enakem fizičnem izvozu gospodarstvo dosega manjši izkupiček. Hkrati se je izvoz na zahod v Sloveniji povečal za 8,6 in v Jugoslaviji za 6,8 odstotka. Pokritje izvoza se je na Gorenjskem (brez nafte) povečalo za 79 na 118 odstotkov, v Sloveniji za 68 na 84,9 in v Jugoslaviji s 50 na 59,2 odstotka.

Na Gorenjskem se v mednarodno menjavo zelo dobro vključujejo tekstilci in obutvena industrija. Velik skok je naredila železarna, kar pa je slabo za reprovigo in dohodkovno nezanemljivo. Posledica je velika izguba. Ob tem velja poudariti, da je v devetih mesecih tudi proizvodnja porasla samo za odstotek.

Investicije so na Gorenjskem v zadnjih letih zelo upadle in če bo tako nadaljevalo, bo gospodarstvo izgubilo konkurenčno sposobnost na tujih trgih.

Franc Podjed: »V prvem polletju je gorenjsko gospodarstvo investiralo v osnovna sredstva komaj 9,9 odstotka družbenega proizvoda, v devetih mesecih pa 11 odstotkov oziroma okoli 3 milijarde dinarjev, kar je vsekakor spodbudno. Še boljše pa bo prihodnje leto. Republiška komisija za presojo upravičenosti naložb je v tem času ocenila 16 projektov, od tega kar 6 z Gorenjske. Tako je bila pozitivno ocenjena naložba v Savi za proizvodnjo plaščev BEST v vrednosti 177 milijonov dinarjev, investicija v Elanu v vrednosti 270 milijonov din, LIP Bled v vrednosti 68 milijonov din, Alplesa naložba v vrednosti 291 milijonov din, Planikina v vrednosti 397 in investicija v Iskri-Kibernetika v vrednosti 593 milijonov dinarjev. Vse naložbe so namenjene izvozu in predvidevajo velik neto devizni efekt. Vse naj bi dale več kot dolar priliva na 100 din vloženih sredstev.

Kako v LTH uresničujete izvozne načrte in kateri so glavni problemi, s katerimi se srečujete v proizvodnji?

Jernej Benedičič: »Prav gotovo je proizvodnja osnovna vsemu poslovanju. V LTH računamo, da bo letos obseg proizvodnje približno enak lanskemu. Izvozili pa bomo po sedanjih izračunih za 12 odstotkov več kot lani in na konvertibilno področje za 18 odstotkov več kot lani. Izvozimo petino proizvodnje. S tem bomo nekako dosegli planske cilje.

Največ izvozi temeljna organizacija Zamrzovalne skrinje, vendar je v izgubi.

Jernej Benedičič: »Glavni vzrok izgube je, da je proizvodnja v tem tozdu za 6 odstotkov pod planom. Tega je kriva slaba oskrba z materiali za proizvodnjo. Zaradi majhnega odstotka deviz ne moremo uvažati materialov, ki jih potrebujemo, domačih pa ni. Sovlagali smo v železarno Smederevo, vendar ne dobimo nič, vlagali smo v Savojno — proizvodnjo bakra, pa tudi nismo nič na boljšem. Jesenice veliko izvažajo. Razen tega pa moramo na svetovnem trgu konkurirati z nizkimi cenami, ker skrinje moramo prodajati, če nečemo, da bi se tovarna ustavila.

Dolve Vojsk: »Ko govorimo o upadanju rasti proizvodnje in izvoza, bi se morali vprašati, koliko časa bomo še sploh lahko delali pod takšnimi stroškovnimi pogoji. Čeprav so cene zamrznjene, se cene materialov za proizvodnjo skokovito višajo. Surovinari nam zaračunavajo posebej embalažo, prevoz in razne druge spremljajoče stroške in tako so kljub zamrznitvi nekateri materiali dva ali celo trikrat dražji. Če na te stroške ne pristanemo, če ne podpisemo, surovin ni. Surovine so tako pri nas že dvakrat ali celo trikrat dražje kot na svetovnem trgu. Če Avstriji kupujemo les po 250 din za kvadratni meter, mi pa po 580 din, jim najbrž težko konkuriramo s cenami smuči. Vsak rešuje svojo kožo, na nacionalni interes pa se pozablja.

Pogovor v uredništvu

Bolj nas skrbi plin kot stroški v tovarnah

Pravzaprav se skoraj pozablja na delo in proizvodnjo. Trenutno nas vse bolj skrbi plin kot pa stroški v tovarnah.

Tekstilna industrija je bila takorekoč odpisana, vendar se sedaj uvršča med najbolj uspešne izvoznike.

Slavko Zalokar: »Nekako leta 1967 smo tekstilno industrijo odpisali, češ da takšne industrije ne potrebujemo. Prav gotovo pa ima tudi tekstil prihodnost, le na višji tehnološki stopnji, kvaliteti in predelavi. Tak cilj si je zastavil tudi kolektiv Tekstilindusa in vsa ta leta se je tovarna modernizirala, stalno se je nekaj vlagalo in dopolnjevalo. Vse to le z lastnim denarjem. Tako tekstilci danes nimamo nobenega večjega kredita, ker smo se vedno morali opirati na lastne moči. Trenutno so pred nami trije veliki projekti vlaganj: v energetiko, selitev oplemenitilnice in dokupiti moramo najbolj nujne elementarne vložke v proizvodnji, ki bodo omogočili večjo kvaliteto izdelkov.

Temeljna usmeritev podjetja je izvoz, proizvodnja blaga za reprodukcijo — za konfeksionarje, za JLA in za domači trg. Nekako 90 odstotkov proizvodnje predstavljajo prve tri postavke. V devetih mesecih smo naredili za 3,7 odstotka več kot lani in enakem času, po vrednosti pa za 4,4 odstotka več. Rast je sedaj manjša kot je bila v prvem polletju in če želimo enak obseg obdržati do konca leta, moramo imeti zagotovljenih več pogojev. Prvi je energija. Tekstilindus je namreč velik porabnik premoaga, ki ga pokurimo kar 950 ton na teden, mazuta 97 ton, plina 4,5 tone in 2,5 tone kurilnega olja. Če nam zmanjka le enega energetskega virov, se proizvodnja ustavi.

Druga skrb so surovine in to predvsem domače. Da ne bi prihajalo do zastojev, smo naredili seznam kritičnih materialov. Vendar so razmere na tem področju skrajno neurejene. Če hočemo dobiti material, ne smeš vprašati koliko stane, takoj je treba plačati ali celo poskrbeti za predplačilo, pristati moraš na devizno participacijo in pokrivati še razne druge stroške.

Kljub vsem tem težavam izvozni plan celo prekoračujemo. Ob polletju smo si namreč sami zadali še dodatne obveznosti. Tako računamo, da bomo do konca leta izvozili na konvertibilno področje za 5,5 milijona dolarjev in pokrili 91,4 odstotka uvoza.

Čeprav so še pred nekaj leti napovedovali, vsaj pri nas, izreden razmah takoimenovane industrije za prosti čas, se povpraševanje manjša.

Dolve Vojsk: »Plasman tovrstnih izdelkov je že nekaj let problem. Prodaja se je praktično razpolovila in proizvajalci se sedaj prizadevajo, da bi čimmanj izgubili. Prihajajo do velike koncentracije kapitala, manjši proizvajalci pa izginjajo. Tu-

di pri Elanu so skoraj vse številke nazadovale. Vendar ne moremo le čakati in ugotavljati. Ocenili smo, da proizvodnje ne gre večati, pač pa smo vlagali v prodajo in v predstavništva. Letos sicer od tega še ne pričakujemo koristi, v prihodnjih letih pa prav gotovo. Športna oprema se namreč prodaja nekoliko drugače kot npr. vijaki ali števeci.

Približno polovica tovarne je odvisna od smučarije. Drug program je športno orodje, kjer sedaj sicer še ni zastojev v prodaji, pričakujemo pa upad povpraševanja približno v pol do enega leta, ker se gradi manj športnih objektov. Tretji program je plastika oziroma proizvodnja čolnov. Tu je konkurenca v Jugoslaviji zelo narasla. V Jugoslaviji potrebujemo letno in to v najboljših časih približno 8.000 plovil, od tega jih Elan lahko izdela polovico. Imamo pa 20 proizvajalcev. Zato smo tu že poiskali nov program in smo začeli delati nekatere dele za golfe. To pomeni, da smo se odločili ostaniti tovarna športne opreme, s tem da bomo izdelovali tudi nekatere druge propulzivne programe.

Kljub naštetim težavam je izvoz dokaj velik.

Dolve Vojsk: »Računamo, da bomo do konca leta izvozili za približno 8,5 milijona dolarjev. Izvažamo na konvertibilno področje, čeprav so tudi možnosti za izvoz na kliring, vendar nam ne nese, da bi uvažali z zahoda in izvažali na vzhod. Večina izvoza so smuči.

Planika je med največjimi izvozniki na Gorenjskem, izvozi pa tudi več kot polovico proizvodnje.

Andrej Janež: »Izvažamo že od leta 1963 in dolgoročne pogodbe nam zagotavljajo izvoz v ZDA, Evropo in v dežele v razvoju. Trenutno izvažamo 60 odstotkov količinske proizvodnje in plan izvoza za letos v vrednosti 14,6 milijona dolarjev smo že presegli. Tudi za prihodnje leto ne načrtujemo večjega izvoza, oziroma ne bomo izvažali dosti več kot polovico proizvodnje, ker dohodkovno ne zmoremo. Na klirinški trg pa izvažamo le približno 10 odstotkov, le toliko, da se naše ime tam ne pozabi. Prav zaradi velikega izvoza na tržišča s trdo valuto, se nam manjša akumulacija. Cene obutvi ne rastejo, cene repromaterialov pa so kljub zamrznitvi vsak dan višje in so se v enem letu podvojile.

»Oktobra so bili sprejeti ukrepi za pospeševanje izvoza, ki naj bi dali rezultate že letos, predvsem pa prihodnje leto.

Franc Podjed: »Globalno smo ocenili, da bi izvozniki pridobili z devalvacijo nekako 550 milijonov dinarjev. Uvozniki pa izgubili 500 milijonov, če bi bil plan uvoza izpolnjen.

kar pa verjetno ne bo, saj je bilo devetih mesecih uvoženega le slabih 59 odstotkov blaga. Najbolj bo devalvacija seveda prizadela Železarno Savo in še nekatere druge velike uvoznike. Hkrati z devalvacijo se povečale tudi dolarske obveznosti. Gorenjsko gospodarstvo ima 140 milijonov dolarjev takšnih posojil, ki se seveda povečala za odstotek vrednotenja dinarja.

Jernej Benedičič: »Ker le 30 odstotkov vrednosti izvoza uvozimo, moramo nekaj pridobiti. Učinki devalvacije pa so že precej razvrednotili zaradi nižjih stimulacij. Devalvacija na kliringu pa je kompletno prazna, kar se nam ne zdi prav.

Andrej Janež: »Veliko smo čakovali od odloka, ki omogoča izvoz zaradi izvoza. Vendar se je pokazalo, da je zakonodajalec zadevo tako kompliciral, da sem prepričan, da more dati nobenega efekta. Če smo bili sposobni urejati zadeve s SISEOT, tudi na predloženi način, bo mogoče.

Kakšne so izvozne napovedi za prihodnje leto?

Franc Podjed: »Občine zelo optimistično planirajo. Vendar mislim, da se sedanja rast ne bo več nadaljevala. V nekaj letih je namreč gorenjsko gospodarstvo podvojilo konvertibilni izvoz. Sedaj dosega 15 odstotkov slovenskega konvertibilnega izvoza ob 10 odstotkih zaposlenosti.

Jernej Benedičič: »Računamo, da bo imel dinar realno vrednost, ki bo pram trdim valutam. To pa je osnovni pogoj za proizvodnjo in izvoz. Možnosti za izvoz imamo vedno, vendar le po svetovnih cenah. Računamo, da bomo izvozili 25 odstotkov proizvodnje.

Slavko Zalokar: »V leto 1983 smo brez zalag in brez možnosti povečanje cen in če bomo lahko polagali s 50 do 55 odstotki ustvarjenih deviz, upamo, da bomo lahko likor toliko normalno delali. Tudi računamo, da nam bo uspelo izvoz na konvertibilni trg za 6,2 milijona dolarjev blaga, kar je za 15 odstotkov več kot letos. Pri tem neposredni izvoz, medtem ko vrednost izvoza, ki ga ustvarjajo konfeksionarji z našimi tkaninami, imamo podatkov.

Dolve Vojsk: »Predvsem bomo rali dati več denarja za reklamiranje. Tu nas zelo ovirajo administrativne omejitve, toda smuči se ne dajajo drugače. Več pozornosti treba nameniti tudi servisu, kar smo še šibki. Veliko pa je v konfazi odvisno tudi od vremena. Predvsem pa menim, da je za kakršni planiranje potrebno vnaprej določiti pogoje gospodarjenja. Tega še nismo nikdar naredili.

Andrej Janež: »Drugo leto planiramo enak fizični obseg proizvodnje kot letos in enak izvoz. Za kaj več ne dohodkovnih pogojev. Več kot letos bodo delali in izvozili naši kooperanti. Sicer pa je v tako nedorečenih pogojih gospodarjenja tudi planiranje nedorečeno.

Izšla Knjižna zbirka Prešernove družbe

Prvenec Polone Škrinjar

Prešernova družba je te dni razposlala svojim bralcem letošnje edicije knjižno zbirko, ki poleg običajnega Prešernovega koledarja obsega še pet knjig: povest Pavla — prvenec gorenjske pisateljice Polone Škrinjar, potopis znanega popotnika Mirana Ogrina, roman Igmanci, knjigo Mire Ružič o varstvu okolja, prevedeni Cordellov roman Mortymerjevi — Knjige Prešernove družbe so resnično knjižni dar, natisnili so jih v za slovenske razmere zelo veliki nakladi, vsako knjigo v 20 tisočih izvodih.

Naravnost iz tiskarne te dni Prešernova družba razpošilja svojim bralcem letošnje knjige, ki so izšle v ediciji zbirke, poimenovani Knjižna zbirka poleg Prešernovega koledarja, ki vse bolj dobiva značaj zbornika, tako kot običajno obsega še pet knjig.

Na prvem mestu moramo z velikim veseljem omeniti izvirno slovensko epsko knjižno delo, povest Pavla — prvenec mlade gorenjske pisateljice Polone Škrinjar.

Ovojnico me je prvo branje te knjige, ki opisuje življenje, radost, ljubezen, tudi obup, resnico nekega človeškega življenja, je ob predstavitvi dejal pisatelj Ivan Potrč,

predsednik Prešernove družbe. Pavla je kmečko dekle. Njena zgodba se odvija v majhni hribovski vasi pod Jelovico, v vasi, kjer mladi zapuščajo kmetije, v hribovski svet pa vse bolj vdirajo vikendarji. Pavla ostaja zvesta zemlji, ki potrebuje njene roke, da jo obračajo, ki potrebuje njeno voljo, da jo obdeluje. Pavla je povest današnjega časa in kmetiškega življenja, ki nikoli ne bo došla delavsko; četudi mladi odhajajo v dolino, globoko v srcu ohranijo navezanost na zemljo. Povest Pavla je napisana sveže, jezik je preprost in domač, zgodba naša, današnja. Da je prvenec Polone Škrinjar izšel v Prešernovi družbi, je ne le veliko

priznanje, temveč tudi najboljša pot, da knjiga res pride med ljudi, saj je 20 tisoč izvodov za slovenske razmere izjemno velika naklada. Poloni Škrinjar je to brez dvoma največja spodbuda za njeno pisanje, ki mu želimo, da bi ohranilo svojo neposrednost, razumljivost ter bogato in notranje doživljanje.

Znani popotnik Miran Ogrin je napisal potopis »Po stopinjah Aleksandra Velikega«. V knjigi je strnil zapiske na poti od Carigrada do Indije. Govori o deželah, o katerih vsak dan beremo in poslušamo, življenje za zaveso dnevnih sporočil pa malo poznamo. Ogrinov potopis je dragocen posebej zavoljo tega, ker avtor piše o našem včerajšnjem ali celo današnjem dnevu. Zapis razkrivajo tudi preteklost prepotovanih dežel, da bi nam bila njihova sedanjost bliže.

Že naslov knjige »Biti ali ne biti« pove, da je Mira Ružič napisala knjigo o lahkomišelnem poseganju ljudi v naravo in o potratnem ravnanju z materialnimi dobrinami. V njej govori o uničujočih posledicah takega nenačrtnega ravnanja na naše življenje, še bolj pa na življenje bodočih rodov. Avtorica je zbrala poročila številnih raziskovalcev o škodljivem odnosu ljudi do okolja in vse ugotovitve tudi komentirala, da bi obudila v ljudeh skrb za skladnost v odnosu do narave. Knjiga je napisana poljudno. Dobro tretjino knjige obsegajo značilni primeri, dobri in slabi.

Prešernova družba se je tokrat odločila za prevod romana Živojina Gavriloviča »Igmanci«, ki ga je opravil Stanko Janež. To monumentalno delo je posvečeno pohodu Prve proletarske brigade januarja 1942, katerega udeležene je bil tudi avtor. V prvem delu knjige je zajel okoliščine in sam pohod na Igman, drugi del se dogaja v fočanski bolnišnici, kjer je bil avtor kot eden najtežjih ranjencev. Povedati velja, da opisuje tudi slovensko četo, ki je sodelovala v igmanskem maršu. Gavrilovičevo pisanje odlikuje slikovit opis igmanskega snežnega pejzaža, ljudi v partizanski koloni, navadne, vsakdanje ljudi, a vendar heroje. Knjiga je nepozaben dokument, po katerem namerava saraževska televizija posneti nadaljevanje, saj nudi obilico slikovitih prizorov. Gavrilovičev roman, istočasno dokument in pripoved, je bil lani nagrajen z nagrado Zveznega odbora NOV Jugoslavije, z nagrado »Četrti julij«.

V prevodu Tatjane Srebotove je izšel roman Alexandra Cordella »Mortymerjevi«, ki prikazuje ljudi in razmere ob koncu preteklega stoletja po rudarskih naseljih in tovarniških mestih »črnega« Walesa na zahodu Velike Britanije. Izkoriščevalski pohlep, lakota in gospodarske krize so nenehno burili revolucionarnega duha tamkajšnjega delavskega prebivalstva, ki je ob vsej bedi ohranilo svojo radoživost in pogumno vedrost. Tako protestna zborovanja prehajajo v prešerna veseljačenja, na katerih pride čisto do korenjaških pretepov, ko se spopadejo od pijače in različnih govorov razgreti rudarji, pa se na koncu pobratijo in spet odločijo izboljševati si zasluzeno pravico.

Prešernov koledar, čeprav mu nekateri očitajo zastarelost in preživetost, ima vse bolj obliko zbornika in to vsekakor ustreza potrebam današnjega časa. Omeniti velja prispevke nekaterih avtorjev: Cvete Mlakar in Janeza Stanovnika o zdajšnjih gospodarskih težavah, Božidarja Debeljaka o Marxovi dediščini, Franca Kimovca-Zige o Lojzetu Udetu, Janka Pleterskega o temeljih jugoslovanske federacije, Jožeta Vilfana o vstaji na Primorskem, razgovor Slavka Frasa s slovenskim koroškim politikom Francem Zwittrom, esej Helge Glušič ob stoletnici rojstva pisatelja Ivana Preglja. V literarnem delu velja omeniti Bena Zupančiča in Miška Kranjca ter pesmi Andreja Kokota in Jožeta Udoviča, likovni del je posvečen Nikolaju Omerisu.

Zapisati moramo še nekaj besed o priljubljenosti knjig Prešernove družbe. Izhajajo v 20 tisoč izvodih, kar je za slovenske razmere izjemno visoka naklada. Knjige resnično pridejo med ljudi, v najbolj odmaknjene slovenske vasi, tudi v tujino. Na drugi strani jih odlikuje literarna vrednost, saj gre za nova dela slovenskih pisateljev in za besedila klasikov umetniške besede. Prešernova družba ima resnično pomembno vlogo pri širjenju bralne kulture na Slovenskem. Njene knjige so poceni, letos je prednaročniška cena zbirke znašala za broširano izdajo 400 dinarjev, za vezano v platno 700 dinarjev.

M. Volčjak

Recital Prešernovih pesmi v francoščini

V prevodu profesorja Viktorja Jesenika so letos v francoščini izšle Prešernove pesmi in temu dogodku bo posvečen literarni večer v četrtek, 25. novembra ob 19. uri v renesančni dvorani Mestne hiše v Kranju.

Kranj — Letošnji izid Prešernovih pesmi v francoščini pomeni nedvomno izjemen dogodek v našem kulturnem življenju. Francoski bralec se je sicer tudi že doslej lahko vsaj fragmentarno seznanjal s poezijo Franceta Prešerna, vendar pa se je šele s knjižno izdajo, ki prinaša tehten izbor njegovih osrednjih pesnitev, ponudila priložnost, da Prešernov delež v zakladnici evropske poezije lahko ustrezno zaživi tudi v francoskem govornem območju.

Pri tem pomembnem založniškem projektu je treba posebej poudariti prizadevanja prof. Viktorja Jesenika, ki je pripravil izbor Prešernovih pesmi in njihov prevod v francoščino, temu pa je dokončno umetniško podoba oblikoval francoski pesnik Marc Alyn, ki mu gre za hvala za prizadevanje sodelovanje pri vrsti dosedanjih izdaj slovenskih avtorjev v francoskem jeziku vse od antologije slovenske poezije (1962) in izbora Kosovelovih pesmi (1965) pri pariški založbi Seghers.

Temu dogodku bo posvečen literarni večer, ki ga v počastitev dneva republike in obletnice Prešernovega rojstva prireja Osrednja knjižnica in Gorenjski muzej iz Kranja v četrtek, 25. novembra 1982 ob 19. uri v renesančni dvorani Mestne hiše. Na njem bosta dramska igralca Majda Grbac in Brane Ivanc ob glasbeni spremljavi Jerka Novaka izvedla recital Prešernovih pesmi v slovensčini in francoščini, nato pa bo razgovor s prevajalcem prof. Viktorjem Jesenikom.

Pred literarnim večerom bo v galeriji Prešernove hiše odprta tudi razstava na temo »France Prešeren v luči literarne vede v letih 1970 do 1982«.

F. Drolc

Literarno srečanje v Cerknem

Zveza kulturnih organizacij Slovenije in Zveze kulturnih organizacij Idrija in tovarne Eta iz Cerkna razpisala četrto srečanje pisateljev in pisateljic začetnikov, mladikov drugih narodov in narodov Jugoslavije, ki stalno ali začasno živijo v Sloveniji. Srečanje bo decembra letos v Cerknem. Udeleženci bodo literati, ki pišejo v slovenskem jeziku in še niso razen v slovenskem izdali nobenega lastnega knjižnega obliki.

Udeleženci lahko pošljejo prozna, dramska dela: črtice, romane, satire, humoreske, romane, epigrame, basni, aforizme, dramske prizore, skeče, televizijske igre in nadaljevanje, filmske scenarije, scenarije za recitale, kritične prispevke.

Večer z ljudskimi pevci in godci

Ljubljana — Ljudsko petje v slovenskih etničnih pokrajinah je raznovrstno. Nekje bolj pazijo nanj, nekje ga je vse manj slišati. Da bi ohranili in razvili obliko ob doživljanju ognjišč, si po svojih močeh prizadevajo tudi na ljubljanskem Ob torkovih večerih že vrsto oddaj »Slovenska zemlja«, ki jih v sodelovanju z Glasbeno narodopisno sekcijo Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU pripravlja uredništvo za ljudsko glasbo. Oddaje največkrat vsebujejo današnje podobe ljudskih izročil raznih krajev ali pa na znanstveni način obravnavajo pojave in značilnosti slovenske glasbe. Ničkoliko pevcev, godcev in pripovedovalcev nastopi v teh oddajah. Vsi ti — ljudski sodelavci — ki se že skoraj leto dni teden za tednom zvesto pojavljajo v torkovih oddajah, so letos

že tretjič povabljeni na večer z ljudskimi pevci in godci, ki bo v sredo, 24. novembra ob 20. uri v okrogli dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani.

Oglasile se bodo arhaične rezijanske pesmi iz Bile, z značilnimi končnimi vriski, koroško mehko-glasje z Obirskega, bizelsko petje v fantovskih pesmih, stare prekmurske pesmi, ljubezenske s kozjanskega, pesmi slovesa z Dolenjske, vinske s Paškega Kozjaka, stare pripovedne pesmi z Vrhpolja pri Moravčah, diatonična harmonika z ravnin Krškega polja in kitarско-klavirske citre izpod Javorščice.

Prireditve organizira uredništvo za ljudsko glasbo Glasbenega programa radia Ljubljana, ki bo dogodek posredovalo tudi v radijskem prenosu na prvem programu. Prireditve bo vodil Marjan Kralj.

Malenšek podaril svojo zbirko batik — Titovo Velenje je bogatejša za zbirko muzejske zbirke. Rudi Malenšek iz Ljubljane, znani zbiratelj etničnih stvari, je namreč ob svoji 70-letnici podaril temu muzeju celotno zbirko izbranih batikov iz Indije, Sri Lanke, Burme, Indonezije in Kitajske. Zbirka šteje 36 eksponatov. Izvor mnogih besed batik pomeni slikanje z voskom, ki pa se od prvotnega slikanja tkanin precej industrializiralo in izvirni batik je danes prave vrednosti, zato za obiskovalce toliko bolj zanimiv.

Delo v prihodnjem letu

Delegati obeh zborov skupščine kulturne skupnosti Radovljica so na zadnjem zasedanju v oktobru sprejeli tudi program dela skupščine v prihodnjem letu.

Predvideno je, da bodo tudi v letu 1983 štiri redne seje skupščine in sicer marca, junija, oktobra in decembra. V oktobru načrtujejo skupno zasedanje z zborom združenega dela občinske skupščine Radovljica kot četrti zbor. Skupaj naj bi presojali in sprejeli stališča o problematiki spomeniškega varstva s posebnim ozirom na postavljanje, vzdrževanje in obnavljanje spomenikov, spominskih obeležij in grobišč NOB na območju radovljiške občine.

Središčna tema na 5. redni seji skupščine v marcu bo posvečena kulturno estetski vzgoji mladine v šolah in njihovi vključitvi v šolska in druga kulturna društva. Na 6. seji, ki bo junija bo nosilna tema zasedanja Programsko in idejno estetska usmeritev dejavnosti Zveze kulturnih organizacij Radovljica. Za 7. sejo skupščine, bo kot je navedeno v uvodu planirana razprava o spomeniškem varstvu in na 8. sklepni seji prihodnjega leta pro-

blematika financiranja kulturnih programov humanitarnih organizacij na Gorenjskem. Ta seja bo v decembru 1983.

Našteli smo le nosilne, lahko bi rekli problemske teme, ki so po zasnovi dejavnosti in usmeritvah dela skupščine Kulturne skupnosti Radovljica uvedene v novem mandatnem obdobju od letošnjega maja naprej na vsaki redni seji. Razen tega bodo na vseh sejah obravnavani periodični obračuni ter druge tekoče naloge, predvsem pa ocene izvajanja srednjeročnega in letnega programa in njihovo usklajevanje s stališči o skupni porabi in svobodni menjavi dela na področju kulture.

JR

Pekarna Mišmaš

Kranj — V lutkovnem gledališču v gradu Kiselštajn bo v četrtek, 25. novembra ob 16. in ob 17. uri na sporedu lutkovna igra »Pekarna Mišmaš« Svetlane Makarovič v izvedbi lutkarjev Osnovne šole Cerklje.

Novo na knjižnih policah

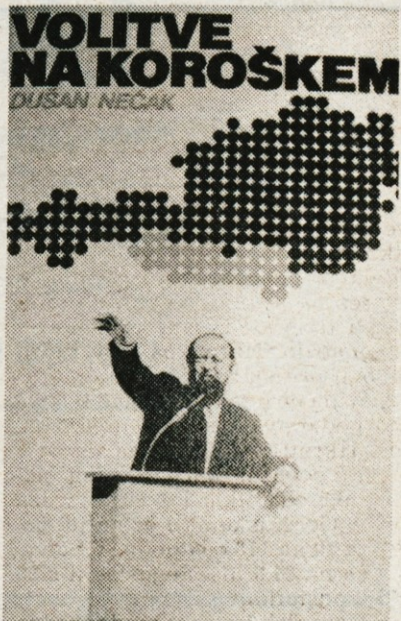
Dušan Nečak:

Volitve na Koroškem

Pri Založbi BOREC je letošnje jesen izšla zanimiva knjiga mladega ljubljanskega Dušana Nečaka, novinarja in raziskovalca na Inštitutu za narodnostna vprašanja Volitve na Koroškem po drugi svetovni vojni.

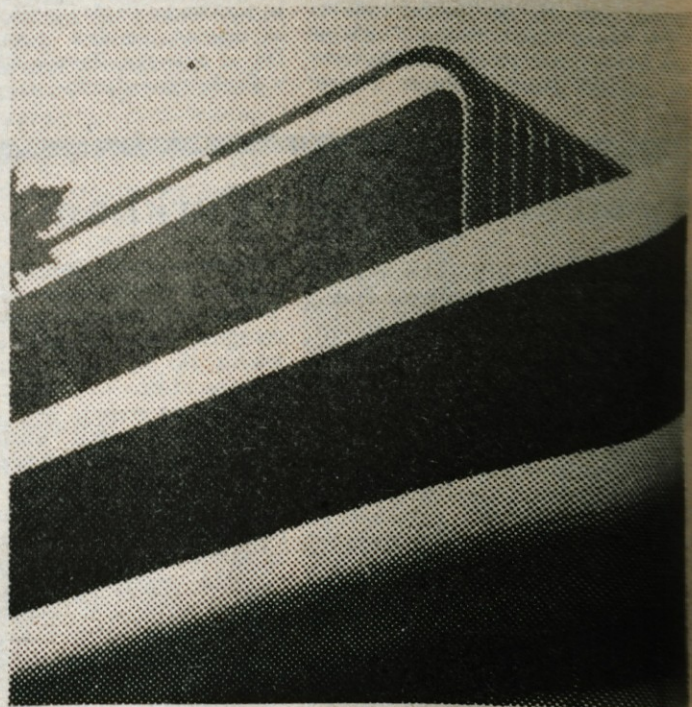
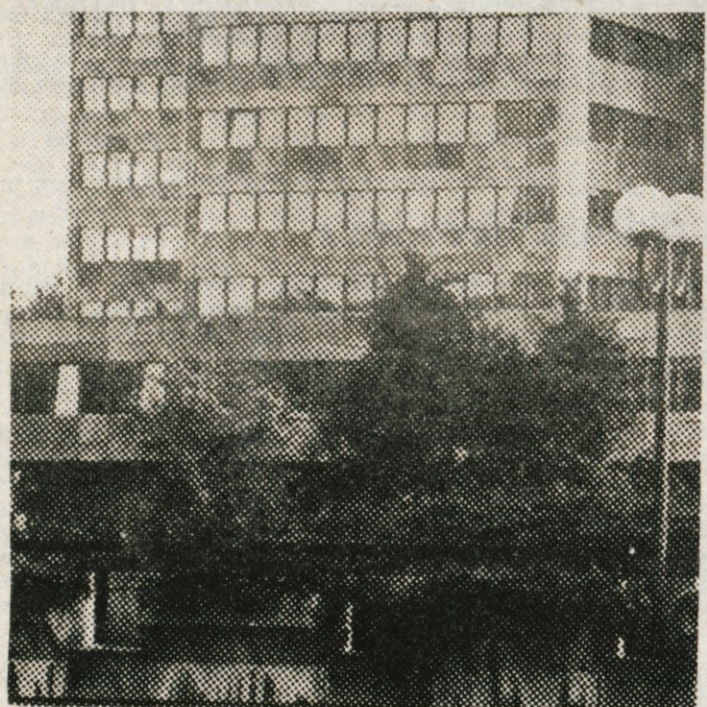
Pisec se je lotil izredno zanimivega in zelo aktualnega vprašanja: volitev na Koroškem, ki so, vsake posebej, močno in usodno vplivale na življenje naših koroških Slovencev onkraj meje. Vsake volitve so vedno znova prinašale s seboj hujši politični pritisk. Skozi ves čas, od leta 1945 pa do državnozborskih volitev 10. oktobra 1971, se skupaj s političnimi vprašanji pojavljajo še latentni nacizem, ki ni bil nikoli odpravljen in antikomunizem, ki je ostal na Koroškem in v Avstriji prisoten vse do danes.

Volitve so posebno v kapitalističnih državah izrednega pomena in za 19. in 20. stoletje tudi pomembni pokazatelji; odvisno seveda tudi od tega, kakšen je sistem volitev v državi. Sistem volitev namreč določa prejšnja večina, ki je bila na vladi. Na Koroškem se to ves čas kaže kako je šlo od volitev do volitev vse bolj v škodo Slovencev. In v takšnem pregledu volitev skoraj tridesetih let, se pokažejo vse konstante, ki jih pri vsakdanjem političnem delu ni videti. Prav te konstante pa so najbolj zanesljiv pokazatelj, od tu se dajo potegniti točne politične analize. Lepo se pokaže odnos avstrijskih strank do Slovencev in pokaže se kako so se koroški Slovenci v času po 2. svetovni vojni obnašali, kako so se borili za uresničevanje svojih političnih hotenj, in tudi kako so uspevali.

roškem, vendar pa nikakor ni suhoparno. Veliko več! Z njo lahko spremljamo način življenja, mišljenje, situacijo naših koroških Slovencev. V njej je nakazanih ogromno problemov, vprašanj, dani pa so tudi odgovori nanja. Ko jo bomo prebrali, bomo veliko lažje in bolje razumeli njihov boj za svoje politične pravice, boj za člen 7. in sploh za njihov narodnostni obstoj. To je knjiga, ki jo mora poznati vsak, ki mu je le kaj do naše Koroške.

D. Dolenc

Slovenijales-trgovina je trgovinska delovna organizacija, ki s sodobnimi prodajnimi prijemi obvladuje notranje in zunanja tržišča. Predmet poslovanja obsega gozdne sortimente žagan les, furnir, lesna tvoriva in konstrukcije, stavbno pohištvo in montažne hiše, kemične surovine, celulozo in papir, repromateriale, gradbeni material, obdelovalne stroje za lesno industrijo, pohištvo in notranjo dekoracijo, opremo objektov, proizvodnjo, predelavo in prodajo tropskega lesa ter inženiring objektov in tehnologij za lesno industrijo. Prodajna organizacija v Jugoslaviji obsega 63 prodajnih mest, ki omogočajo predstavitev stanovanjske opreme na preko 40.000 kvadratnih metrih ter prodajo in skladiščenje na preko 85.000 kvadratnih metrih. Poslovni center v Ljubljani ob podpori sodobnega centralnega skladišča v Črnučah potrošnikom omogoča nakup vsega za gradnjo hiše in opremo stanovanja po načelu družinskega inženiringa. Prodajne storitve Slovenijales-trgovina že vsebujejo nove kvalitete: širok izbor blaga ob strokovnih nasvetih, hitro dobavo ter organizacijo prevozu in montaže pohištva v stanovanju.

Prodajna mesta na ljubljanskem področju:

Prodajni center, Ljubljana, Titova 52

prodajno skladišče, Ljubljana – Vižmarje, Plemljeva 86

prodajno skladišče, Domžale, Antona Skoka 20/a

skladiščno prodajni center, Ljubljana – Črnuče

Alpina Jesenice v novih prostorih

Jeseniška Alpina se je preselila v nove prostore v Centru II na Jesenicah — Lepi in prostorni prodajni prostori

Jesenice — Prodajalna Alpina se je na Jesenicah zdaj že tretjič selila: najprej so imeli prostore v sedanjih prostorih, nato so bili izredno razširjeni na Plavžu, zdaj pa so se z izgradnjo Centra II preselili v večje prodajne prostore, ki ob cesti.

Čeprav poslovni prostori Centra II na Jesenicah še niso povsem dokončani in čeprav se selitvi še bodo selili, so pri Alpini prostore že opremili, trgovina pa je odprta.

Alpina, naš pomembni proizvajalec obutve, predvsem pa športne obutve, ponuja na prodajnih policah vseh vrst ženskih škornjev, »gležnarjev« so-

dobnih oblik in modnih zapovedi, odličnih materialov, ki zagotavljajo trpežnost, ob obnem sprejemljivih cenah. Škornjev, ki so danes na ogled v Alpini, je lahko vesela sleherna ženska, saj so vseh vrst in oblik: od izrazito »salonskih« do toplih in udobnih za dež, sneg in mraz. Razveseljivo je, da je veliko »podloženih«, obnem pa se Alpina lahko pohvali tudi z ostalo športno zimsko obutvijo.

Najnovejše modne zapovedi je upoštevala tudi športna obutev, ki jo Alpina ponuja na privlačen razstaven način, skupaj s športno opremo, ki jo bodo potrebovali na ledu ali sne-

gu. V jeseniški Alpini se je skratka vredno ogledati, saj športna obutev nikakor ne zastaja za tisto, ki smo jo minula leta kupovali v sosednjih italijanskih ali avstrijskih trgovinah.

In še nekaj: prodajalke jeseniške Alpine so kljub precejšnjemu prometu v njihovi trgovini že nekaj časa »na glasu«, da so izredno ustrežljive in prijazne, da upoštevajo sleherni željo, da kupcu hočejo na vsak način ustreči. Tudi zato se je pri njih vredno ogledati, saj nikoli ne bodo zamerile, če si obutev le ogledujemo, jo primerjamo in se še nismo odločili, da bi jo kupili...

alpina

ŽIRI

Obiščite prodajalno trikotaže

Kadinjača

Bajina Bašta v Kranju,
Vodopivčeva 6
(na Mohorjevem klancu)

UGODNO BOSTE KUPILI:

- moške, ženske in otroške pletenine, perilo
- moške in otroške bunde
- ženske zimske plašče
- ugodno kupite moške srajce, ženske bluže in trenerke

Se priporočamo!

Čestitamo za praznik republike —
29. november.

IZDELAVA
VSEH
VRST
OČAL

OČESNA
OPTIKA
MARIBOR

na recept ali brez

Bogata izbira okvirjev in sončnih očal

PREGLED VIDA

v ponedeljek, torek, sredo, petek od 13. do 15. ure,
v četrtek od 8. do 10. ure
v ordinaciji v servisu

OPTIČNI SERVIS — KRANJ, Cesta JLA 18
(nasproti porodnišnice)

Delovni čas: od 7.30 do 19. ure, ob sobotah od 7.30 do 12. ure.

Telefon: 22-196

Priporoča se OČESNA OPTIKA MARIBOR

Čestitamo za praznik
republike — 29. november

• vrata lahko

• obloge gradiš,

• iso-span če imaš

• opažne
plošče

• pohištvo

**vse
pri roki**

VSAKDO SI V ŽIVLJENJU ŽELI TOPEL
MIREN IN PRIJETEN DOM

Lip Bled vam pomaga

Kdor kupuje izdelke LIP BLEDA, ta varčuje,

gradi hitreje in ceneje

lip

bled

lesna industrija

64 260 bled, ljubljanska c. 32

telefon: 064-77661

Iskrene čestitke za 29. november — dan republike!

4 Franc Langerholz-Cac

Ločani v Andih

Toda prodajalec vstopnic za ogled trdnjave zah-teva pet dolarjev od vsakega. Mi pa varčni, kot so lahko le Gorenjci, sklenemo, da mu ne damo denarja. Zele se opogumi in gre mimo njega. Oni zažene vik in krik ter teče za njim, mi pa hitro zbežimo po drugi poti. Ko si na vrhu ogledujemo razvaline, zaslišimo žvižg piščalke in zagledamo prepotenega prodajalca, ki nas hoče oropati za dolarje. Mi pospešimo korak, nazaj ne upamo pogledati, slišimo le vpitje ter žvižge piščalke. Potem se ustavimo, skušamo ga prepričati, da nimamo denarja. Pravi, naj čimprej zapustimo zgodovinsko mesto, drugače bomo imeli opraviti s policijo. Po najkrajši poti nas napoti nazaj v Cuzco. V restavraciji spet gledamo nogomet, tokrat tekmo med Jugoslavijo in Španijo. Zelo glasni smo ob našem prvem голу, ko pa Španci izenačijo in vodijo, vsi poklapani tiho zapustimo lokal. Ko pridem nazaj, naletim na receptorja, ki stika po naši sobi. Pregledujem opremo in ugotovim, da mi manjka brez-rokavnik. Silno jezen grem v recepcijo. Po dolgem in mučnem pregovarjanju me receptor odpelje v svojo sobo, odpre omaro in mi slovesno izroči brezrokavnik. Brez besed. Tudi za denar nas kar dobro ogoljufa. Ko se poslavljamo, mu še mi vrnemo par kontraudarcev.

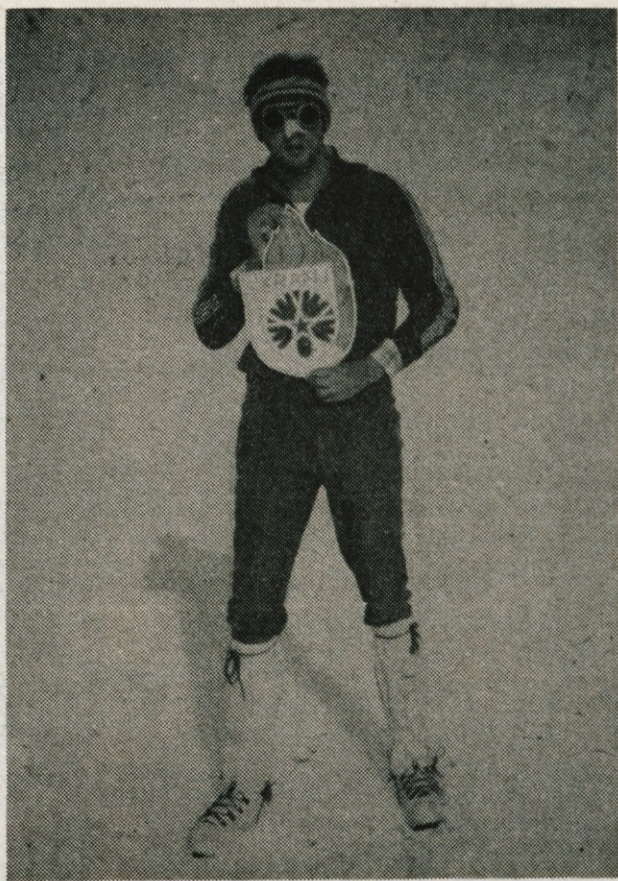

Visoki Pisco je bil moj drugi vrh

Bliža se sloviti in tolikokrat opevani praznik sonca. Po glavnem trgu se celo popoldne in še v noč vrstijo sprevodi raznih skupin, po zvočniku odmeva njihova glasba. Plesi Indijancev, otroci, napravljeni v in-kovska oblačila, avtomobil z miss turistkinj na stehi. Potem se začne veliko in vsesplošno popivanje, ki traja vso noč. Kar na prostem prodajajo vseh vrst zvarke, pijačo vseh barv, od zelene do vijoličaste. Zjutraj stopijo v akcijo policijski avtomobili, ki z vodo čistijo ulice, umazane od bruhanja in odpadkov.

Naši dnevi v Peruju se počasi iztekajo, kar bojim se povratne vožnje nazaj v Limo. Kmalu se tresemo na sedežih, malo od slabe ceste, še bolj pa od nočnega mraza.

Velikokrat se ustavimo na policijskih postajah, kjer nas pregledujejo. Sredi puščave imamo spet postanek, v avtobus stopi policaj, ki pregleda vso opremo, brska po naših stvarih. Pri tem delu je skrajno nesramen, starki pred nami prelomi ves kruh, azmaže maslo ker menda predvideva, da nosi orožje. Dvema mladima Nemkama zapleni tapiserije, češ da so zelo stare in so zaradi tega last države. Potem gremo vsi za njim na policijsko postajo ter zahteva-mo tapiserije nazaj. Grozimo trdobočnežu, da ga bomo prijavili zaradi navadne kraje. V angleščini mu rečemo vse, k sreči nas ne razume, drugače bi avtobus odpeljal naprej brez nas. Na naslednji postaji me policaj enostavno zagrabi ter zvele v sosednji prostor, kjer zahteva, da se slečem. Pomislim že na najhujše. Vsega me pretipa, končno me spet spusti na svobodo. Ponoči prispemo spet v Limo, nastanimo se v nam že znanem hotelu Evropa. Ob treh zjutraj

Utrujen stojim pod robom stene

gremo še malo po mestu, ulice so polne kot Titova cesta v Ljubljani ob dveh popoldne. Vsi lokali so odprti, na ulici pečejo najrazličnejše specialitete. Po restavracijah strežejo s pečenimi piščanci. Vsi presiti banan se odločimo, da si privoščimo meso. Najprej vsak poje pol piščanca, nato na veliko začudenje natakarka velik zrezek, potem pa še vsak pol piščanca. Do onemoglosti siti se privlečemo v hotel, kjer popademo po posteljah in nočemo slišati o nobeni hrani več. Še nekaj dni nam ostane in izkoristimo jih za nakupovanje raznih stvari, ki nas bodo spominjale na Peru. Na ambasadi dvignemo opremo, poslovimo se in naslednjega dne z družbo Eastn airlines zapustimo to južnoameriško deželo. Pristanemo na Floridi, v Miamiu. Potujemo skupaj s člani AO Impol. Vsi že težko čakamo povratek domov. Nato z rahlo zamudo poletimo proti New Yorku. Tu pa se začno težave, kajti Jatovo letalo je povsem polno. Plačajo nam luksuzni International hotel z zagotovilom, da odpotujemo naslednjega dne v Zagreb. Kar razočarani smo, zato spijemo ves whisky, ki ga je Keka kupil za domov. Popoldne spet spakiramo opremo, zapustimo hotel in čakamo v letališki stavbi na polet v domovino. Z zamudo vzletimo, zapuščamo Ameriko. Dober dan, Evropa. Noči imamo le dve uri, ob enih zjutraj že vzhaja sonce, saj letimo direktno proti vzhodu. Na letalu gledamo zelo zanimiv film o letalski nesreči, lagal bi, če bi rekel, da nas je film pomiril. Po dobrih sedmih urah se letalo mehko dotakne zagrebške betonske steze, glasen aplavz napolni letalo, Kar ne moremo verjeti, da smo res doma. Srečni smo, kajti naše sanje so se uresničile.

Prigoda je končana. Bila je polna novih doživetij, Južnoameriške gore so za nami, čudovite so. Toda najraje se prepustim zavetju domačih gora.

S festivala Inti — Raymi v Cuzcu

KONEC

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH KRAJIH IN LJUDEH NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(66. zapis)

Skoraj ves prejšnji zapis sem posvetil Valvasorjevi pripovedi o plovbi po Ljubljani. In njegovi veri v obstoj povodnega moža... Valvasor nas sicer kar prevzame in omami s svojim slikovitim kramljanjem, a vere mu vselej le ne moremo dati. Saj je mož povsem resno tudi trdil, da hudič polhe pase ter podobne nesmisle.

Tem raje pa se oprem na pripoved treznega zgodovinarja Ivana Vrhovca, ki je o čolnarjenju po Ljubljani in o brodarjenju po Savi dosti pisal in objavljaval v takratnih publikacijah (ob koncu prejšnjega stoletja).

VRHOVČEVE UGOTOVITVE

Najprej nam zgodovinar Vrhovec predloži trditev, da so Ljubljanično delno regulirali (ji uravnali tok) že stari Rimljani, ki so se kako cenili to pripravno prometno žilo. Do Vrhovca, tedanjega Nauportusa, so blago pritovorili čez Kras, na Vrhniko ga preložili na čolne in potem pluli proti Ljubljani — tedanji Emoni — in naprej proti vzhodu.

Pomembnost plovbe po Ljubljani- ci lahko ugotovimo tudi z dejstvom, da je ljubljanska stolnica posvečena sv. Miklavžu (Nikolaju), staremu zavetniku brodarjev in ribičev.

Kaže, da so to slovito ljubljansko cerkev sezidali prav čolnarji in ribiči, ki so bivali na zemljišču okrog cerkve. Umaknili so se šele, ko se je leta 1463 ustanovila ljubljanska škofija.

Čolnarji so si v teku stoletij pridobili tudi številne pravice, tako da niso bili pokorni niti deželni niti mestni gosposki pač pa so imeli svojega posebnega cesarskega uradnika, ki jih je ščitil.

NASADI OB BREGOVH

Še danes rastejo na obeh bregovih Ljubljane, katere tok se vije po ljubljanskem Barju, košata drevesa. Poleg vrh tudi bukke in hrasti.

Vrhovec pravi:

»Les za ladje in čolne so dobivali čolnarji iz šume, ki je rasla ob obeh bregovih Ljubljane. Čolnarji so tu sami zasajali bukke in hraste; zato so imeli pravico sekati ta les in jese- ni goniti svoje ščetince v šumo na pašo. — A pravi namen te šume ob reki ni bil ne to, ne ono; zasajali drev- es niso zato, da bi jih le sekali, niti da bi pasli prašiče v tej šumi; tudi ne zato, da bi se Ljubljanci sprehajali v njih senci. Pač pa je imelo saje- nje košatega drevja ob vodi povsem drug namen: ščititi gladino reke pred udarci vetrov in viharjev. Kajti

Skladišče za blago v Zalogu, ki so ga pripeljali čolnarji po Ljubljani

po nemirni, valoveči vodi je bila plovba otežkočena in celo nevarna. Po naključju se je globoko v šumi zarila v belo glino, ohranila ena od velikih ladij, ki so včasih plule po Ljubljani. Ladja, ki so jo izkopali, je bila 26 m dolga, 5 m široka in 35 cm visoka. Imela je široko, pldno — pač zaradi stabilnosti tudi nizki vodi.

ZABAVE NA REKI

Ljubljana — od Vrhovca, ki je mesto in vse tja do Fužin — bila le pomembna trgovska prometna žila, temveč je bila do- krat tudi prizorišče najprijetnejših zabav.

Celo tekmovalna čolnarjeva so- rejali, zmagovalci so dobili tovar- pavskega vina! Leta 1660, ob prihodu cesarja Leopolda I. v Ljubljano, so mestni očetje popeljali visokega sta po reki tja do Vrhovca. Cesar- čoln, posebno krasen, je spremljal kar petnajst velikih »ladij«. — To francoskemu guvernerju Latten- nu v čast je bila prireditev na čol- ki so pluli proti Vrhovici in potem z- zaj skozi mesto.

Leta 1787 je cesar Jožef II. napo- stil vse cehe; tudi oba ljubljanska čolnarska, češ, da sta s svojimi starimi privilegiji škodljiva jav- mu prometu. Vožnja (plovba) po L- ljubljani je postala svobodna. Zato- udarec je zadala čolnarjem pa- voznikom težkih parizarjev dogo- tev Južne železnice, ki je ves rečni- cestni promet prevzela nase.

Poslej so ostali le spomini: v L- bljani je še danes dvojno čolnarsko- ulico, Velika in Mala čolnarska- onstran Prul. — Pač, v svoji mi- sti sem še videl (v letu 1918—19) čolnarje, ki so v svojih širokih pa- cah dovažali podpeški kamen do- novskega pristani; celo krajša pa- s tovrnimi vagončki je obstajala »slavnoznan ljubljanski Špič«- Zabajka.

PARNIK NA LJUBLJANICI

Kratko življenje je bilo pris- no 28 m dolgemu in 4 m ši- kemu »pravemu«- parniku. se je ponosno imenoval »Nadvoj- Ivan«. Zgradila sta ga leta 1840 in- drialca Moline in Skarja. Od L- bljane do Vrhovca je ta parnik po- boval le dve uri in četr, medtem- so navadne »ladje«- ali čolni pot- vali kar osem do deset ur! Ker pa parnik povzročil preveč nesreč- svojimi valovi trgal brežine, so- morala lastnika prodati. Nekaj- razstavljenega so potem (leta 18- spet sestavili in splavili na Vrh- jezera. Še dolga leta je potem- jezerske valove, nikomur napo- komur v škodo.

Nova popotna povest

Edo Torkar

Plovba

Danes začenjamo objavljati zanimivo in doživeto popotno povest Jeseniča- na Eda TORKARJA Plovba.

*Za uvod beseda avtorja, namenjena bralcem, še posebej pa pomorščakom.

Bralcem, pomorščakom pa še posebej

Nikoli nisem plul na »Goranki«- in tudi na »Zelengori«- ne. Če omenjam, da ima »Go- ranka«- motor znamke Burmeister, tega ne kupite za suho zlato; motor je prav lahko tudi Shultzerjeve ali kakšne druge znamke. Tudi za »Zelengoro«- ne vem, če so jo zares že razre- ali za staro železo ali pa morebiti še zmeraj orje svetovna morja — pod drugo zastavo in drugim imenom. Joza, Čarlija, Jeremijo, Zlatka in vseh drugih, o katerih pišem v tej knjigi, je poznam. Poznam pa druge, njim podobne fante, ki jim je drugače ime. Prizorišča so bolj li manj avtentična, čeprav moram priznati, da npr. nikoli nisem bil v Madrasu (kar pa ne omeni, da nisem bil v Bombaju in drugih indijskih pristaniščih), pa tudi skozi Suez in po rdečem morju nisem še nikdar plul — lahko pa da še kdaj bom. V vsem drugem pa sem vedel učenec Josepha Rotha, ki zatrjuje, da je pomembno opazovati in ne pesnikovati. Lepa Dang še zmeraj prodaja pivo (in triper) na naših ladjah v Bangkoku in če vas bo pot zanesla v Pusan, mi pozdravite Rhono iz bara Seul.

Avtor

1.

Portorož, v začetku septembra

Dopoldne v kadrovski pisarni Plovbe:

»Pravite, da bi se radi zaposlili kot čistilec stroja? Ali ne bi bilo bolje, da bi šli za asisten- ta? Srednjo šolo imate in pluli ste tudi že; se- dem mesecev asistentskega staža imate vpi- sanih v matrikoli. Še za pet mesecev greste na morje in potem lahko polagate častniški izpit.«

»In postanem oficir?«

»Seveda.«

»Hvala lepa. Če bi že imel oficirske ambici- je, bi jih uresničil takrat, ko je bil čas za to, ne

pa zdaj, ko so že vsi moji vrstniki kapitani in kapoti.«

»Nikoli ni prepozno. Imeli smo nekoga, ki je pri štiridesetih...«

»Jaz jih imam trideset in ničesar si bolj ne želim, kot čistiti ladijske stroje.«

»Zakaj?«

»Zato, ker se mi ne ljubi pisati asistentske- ga dnevnika in risati dreznanih skic.«

»Torej vztrajate pri tem, da vas vpišemo v evidenco čistilcev stroja?«

»Ja.«

Popoldne na plaži:

Ležiš na pomolu in čitaš knjigo. Prve sep- tembrske ohladitve in začetek solskega pouka so močno razredčile število kopalcev. Veter pi- ha, zebe te. Nič zato; oblečeš majico in se spet zlekneš po lesenem pomolu. Knjiga ti zdrse iz rok, z zaprtimi očmi prisluškuješ pljuska- nju morja ob valobrane. Na tihem se jeziš na dva nemška fantka, ki kriče tekata mimo tebe po pomolu, škropita vodo in topotata z noga- mi. No, potem izbereta za svoje norčije drug prostor in spet si sam... srečno sam... v družbi, ki te ne moti: v družbi morja, vetra in sonca; zares zelo nevsipljiv in prijetna dru- žba. Nič se ne dogaja — ne v tebi, ne zunaj te- be, ena sama ljuba spokojnost povsod: na ne- bu, na zemlji, v duši in telesu. In knjiga, ki si jo še maloprej bral — »Nesrečniki«- Victorja Hugoja, leži zdaj zaprta in nepotrebna ob tvo- jem vzglavju. Komu verjeti, komu se izročiti — pisatelju Hugoju ali temu spokojnemu sep- tembrskemu popoldnevu na portoroški plaži?

Literaturi verjamem samo kadar me udari glavi — ali me nežno poboža po laseh.

Veter z morja je tisti, ki me nežno bode po laseh.

In potem zvečer na vlaku za Ljubljan- sreča, ki jo danes, ta dan, imenuješ samota, ne zapušča. Sam sediš v kupeju in prav ni- ne bi motilo, če bi bil sam v celem vagonu. Prisluškuješ udušenemu drdranju želez- koles ob tračnice, se lenobno otepaš muhe, ti brenci okoli glave, čitaš knjigo... Pa bi knjiga! Knjigo lahko kadarkoli odložiš, za- neš zavoso v kupeju, ugasneš belo luč za člo- nje in prižgeš modro za spanje, sezuješ so- dale in zadremleš. Knjiga počasa ugaša v t- bi, sesipaš se vase, prisluškuješ sebi... Mi- spokojnost, še zmeraj, še zmeraj... Tvoji so- si nogi na nasprotnem sedežu ležita druga- drugi kot dve zadovoljni živali; kdaj pa kdaj pomigata s palci, kdaj pa kdaj se podgrgneta druga ob drugo. Kakšna sreča imeti dvoje no- in dvoje rok, pa dvoje oči in uhljev in vse dru- go! Kako bogat si, kako neizmerno bogat! Sve- ti tam daleč nekje za devetimi gorami in vo- dami, in ne čaka, da prideš in da ga osvobodi- kot te je čakal pri dvajsetih; svet je že tukaj, kot te je čakal rok ti leži, pod tvojim telesom se razprostirajo njegove doline in planine, na- razprostrane se daleč pred seboj na mizi; noč- krožniku ga imaš pred seboj na mizi; noč- eni roki, vilice v drugi, prtiček za vratom in- polna usta lakotne sline. Jesti, jesti! Vse do- kosče obrati, nič užitenje pustiti! Načrti se- že enkrat do siteda zemeljskih dobrot, nebe- pa prepustiti tistim, ki si kaj boljšega ne za- služijo.

LOŠKE TOVARNE HLADILNIKOV

Vsem delovnim ljudem in
poslovnim prijateljem čestitamo
za dan republike —
29. november

Triglav konfekcija Kranj

čestitamo
vsem delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem
ob dnevu republike
in priporočamo naše
izdelke

TEKSTILINDUS KRAJN

Delavci DO TEKSTILINDUS
iz TOZD Predilnica, TOZD Tkalnica,
TOZD Plemenitilnica, TOZD za družbe-
no prehrano in oddih in delovna skup-
nost skupnih služb

čestitajo ob dnevu
republike — 29. novembru
vsem delovnim ljudem

Gorenjska oblačila Kranj

TOZD Konfekcija Kranj
TOZD Konfekcija Jesenice
in Delovna skupnost
skupnih služb

Vsem delovnim ljudem in
poslovnim prijateljem
čestitamo za dan republike —
29. november

almira modne pletenine Radovljica

TOZD RADOVLJICA, NOVA GORICA, BOHINJ, TRGOVINE IN
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Lastne prodajalne

BLED — Park hotel, RADOVLJICA — Linhartov trg 3,
RADOVLJICA — Jalnova 2, JESENICE — Cesta maršala Tita 34,
BOHINJ — Mencingerjeva 3, NOVA GORICA — Leninova 11

Čestitajo vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem za dan republike — 29. november

Veletrgovina ŠPECERIJA BLED

Za dan republike —
29. november, čestitamo
vsem delovnim ljudem,
poslovnim partnerjem,
kupcem in obiskovalcem.

exoterm kranj jugoslavija

Kemična tovarna Kranj

Vsem delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem
čestita
za dan republike

29. November

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE

Kranj, Koroška c. 53

35 LET

čestita vsem občanom in
poslovnim prijateljem
za praznik republike

Projektira in instalira vsa elektromontažna dela jakega in
šibkega toka
Izdeluje el. razdelilce serijsko in po naročilu, opremlja
obdelovalne in druge naprave
Prodaja elektrotehnični material na debelo in drobno
Servisira izdelke priznanih firm: ISKRA, Ei, Riz, Elind, Čajevec,
Grundig in Sever

PROJEKTIRA • PROIZVAJA • INSTALIRA •
PRODAJA • SERVISIRA

alples ŽELEZNIKI

ZA PRAZNIK REPUBLIKE ČESTITAMO VSEM DELOVNIM
LJUDEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM

Priporočamo se za obisk v naši prodajalni v Železnikih!

Frizerski salon CILKA SATLER

in
Ekspresna kemična čistilnica in pralnica
DRAGO SATLER

Kranj, Oldhamska 14 (pri Vodovodnem)

Čenjenim strankam in občanom čestitamo
za praznik republike — 29. november

50 let tovarne prešitih odej Škofja Loka 35 let Odeje

S pridnostjo krojijo razvoj in prihodnost

Škofja Loka — Od kdaj ljudje za zaščito pred mrazom uporabljajo prešite odeje, bi najbrž težko ugotovili. Iz ustnega izročila pa je znano, da so kmetje prešite odeje izdelovali iz domačega platna, ki so ga včasih tkali v vsaki hiši, polnili pa so jih z volnenimi vlakni. V ravninskih krajih, kjer je bila ovčereja slabše razvita in kjer so redili več perutnine, so uporabljali perje.

Prvotno so v kmečkih hišah izdelovali prešite odeje le za lastno uporabo. Tako kot tkalci so se sčasoma nekatere žene odločile in za-

čele delati prešite odeje tudi za druge. Medtem ko se je tkalska obrt okoli Kranja ohranila do druge svetovne vojne, so šivilje delale odeje tudi še po vojni.

Z razvojem industrije se je kupna moč prebivalstva večala, tako delavcev kot kmetov. V trgovinah je bilo moč dobiti že izgotovljene izdelke, nič več ni bilo treba čakati. Škofjeloški domačin, trgovec Lado Thaler, je spoznal, da potrošniki poleg izgotovljene obleke in obutve iščejo tudi prešite odeje. Ker je premogel nekaj kapitala ter imel možnost dobiti tekstilne odpadke v tovarnah, se je odločil, da bo v svoji trgovini prodajal tudi prešite odeje.

Najel je nekaj delavk in leta 1927 je v baraki poleg konjušnice v Škofji Loki organiziral ročno izdelovanje prešitih odej. Tako se upokojenka Odeje Katarina Cof še vedno spominja sreče, ki je zavládala v njeni hiši, ko je prejela prvi, čeprav skromni zaslužek.

Leta 1932 je Rado Thaler h konjušnici pridal prostore za delavnico in kupil nekaj strojev ter imel stalno zaposlenih od 5 do 10 delavk. Kasneje je še dogradil stavbo v Šolski ulici. Tako je posloval do osvoboditve.

21. septembra leta 1945 pa je narodna vlada prevzela obrat v državno upravljanje in 7. 3. 1947 je bilo ustanovljeno podjetje Odeja, za upravnico pa je bila imenovana Vera Dolenc. V tovarni pa je delalo 12 delavk. Kot zanimivost naj povemo, da so tega leta izdelali za 2.445.000 dinarjev prešitih odej.

Od delavk, ki so leta 1947 delale v Odeji, še sedaj delata Marija Oman in Cilka Dolinar. Spominjata se tedanjih težkih delovnih razmer, udarniškega dela, slabe prehrane, pomanjkanja obleke in tudi visokega delovnega elana, ki je vladal med delavci mlade države, ki se je odločila za socialistično ureditev.

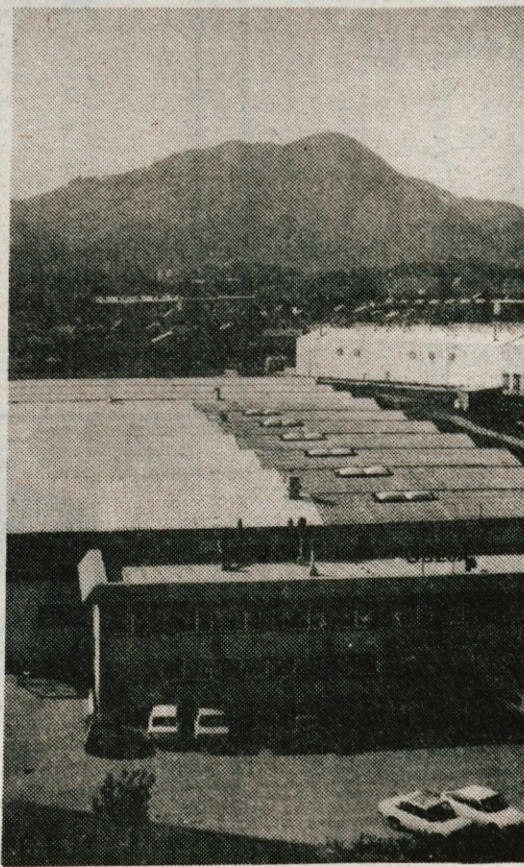
Od tedaj je šel razvoj hitro naprej. Leta 1951 so izvolili prvi delavski svet, leta 1952 je v tovarni že delalo 23 delavcev, leta 1962 pa že 75, leta 1967 je bilo zaposlenih 112 delavcev, pet let kasneje 130 itd. V tem času so dograjevali tudi strojni park in zgradili novo tovarno v industrijski coni na Trati, kamor so se preselili leta 1973. Z razširitvijo asortimana izdelkov kot so vzglavniki in spalne vreče

pa je začelo spet primanjkovati prostora, zato so leta 1976 zgradili novo večje skladišče za polnila. Vsako leto dajejo precejšnja sredstva tudi za stanovanjske kredite in za družbeni standard delavcev.

Tudi v zadnjih petih letih, je Odeja dobro gospodarila in ustvarjala primeren dohodek. Še naprej je širila asortiman izdelkov in povečevala obseg proizvodnje. Zato so ponovno

Prvi obrat v Šolski ulici

Nova tovarna na Trati

Novi večigelni stroj

gradili in maja 1979 so odprli novo šivalno pregrinjalo in skladišče tkanin. Lani pa so v Novem gradu odprli prenovljen počitniški dom, kjer lahko hkrati letujejo štiri družine.

Ce bi sedaj na kratko potegnili rdečo nit skozi razvoj tega prizadevnega delovnega kolektiva, lahko zapišemo, da je Odeja svoj razvoj gradila predvsem z lastnimi sredstvi in močmi. Delavci so se vedno zavedali, da lahko le z delom izboljšajo delovne pogoje in zagotovijo bodočnost. Zato tudi v sedanjih gospodarskih razmerah delajo in gospodarijo uspešno.

Kranj — Občinska konferenca Zveze socialistične mladine iz Kranja in vojna pošta 1098 iz Kranja sta priredila v soboto, 20. novembra, v kranjskem domu JLA občinsko kviz tekmovanje Socializem in vojna v okviru tekmovanja Mladost v pesmi, besedi in spretnosti. Izmed 20 mladinskih ekip so se na tekmovanje uvrstili mladinci iz ekonomske administrativnega šolskega centra, gimnazije iz Kranja, osnovne organizacije Besnica in treh osnovnih organizacij iz kranjske vojašnice. Največ znanja je pokazala ekipa, ki so jo sestavljali trije mladinci iz Besnice in trije vojaki iz VP 1098/E. To moštvo se bo udeležilo tudi regionalnega tekmovanja, ki bo 10. decembra v Kranju. (S) — Foto: F. Perdan

Proslavitev 36-letnice Iskre

Kranj — Proslave 36-letnice Iskre so se poleg jubilarcev 30, 25 in 20-letnega dela, vabljenih jih je bilo 227, udeležili tudi številni predstavniki drugih Iskrinih organizacij in družbenopolitični delavci kranjske občine. Iskra v Kranju je v minulih 36 letih dosegla pomembne uspehe. Število zaposlenih se je od 852 povečalo na preko deset tisoč. Na osnovi Iskrinih programov so bile zgrajene nove tovarne po vsej republiki.

Delovna organizacija Iskra Kibernetika je nastala iz Iskre Elektromehanike Kranj, matične tovarne Iskre, kot so jo radi poimenovali. Kranjska Iskra je še vedno enotna — z organizacijskimi spremembami je nastalo le več delovnih organizacij, ki se lažje in bolj uspešno prilagajajo domačemu in tujemu trgu. Delavci Kibernetike imajo dobre osnove za uresničitev dolgoročnih razvojnih ciljev, saj se zelo uspešno vključujejo v skupna izvozna prizadevanja. Vrednost letošnje proizvodnje bo okrog 4,5 milijarde dinarjev, izvozili bodo za več kot 25 milijonov dolarjev, od tega več kot 20 milijonov dolarjev na konvertibilno tržišče. V prihodnjem letu naj bi ob neznatnem povečanju števila zaposlenih povečali proizvodnjo in izvoz za 22 odstotkov.

V srednjeročnem načrtu si je kolektiv Kibernetike zastavil obsežne naloge, katerim bo kos s prizadevnim delom in višjimi oblikami razvoja, proizvodnje in trženja. Tako bodo razvojni potenciali povezani z novo raziskovalno-razvojno enoto, ki bo prerasla v inštitut. Ustanovljen bo tudi inženiring merilno-regulacijske in stikalne tehnike, ki bo deloval na področjih projektive, organizacije, proizvodnje, montaže in servisa.

Poudarek bo seveda namenjen izvozu, ki naj bi se do leta 1986 povečal na znašal okrog 60 milijonov dolarjev. Od tega naj bi Iskra Kibernetika dosegla vsaj 80 odstotkov konvertibilnega izvoza. Pri načrtovanju poslovnih rezultatov pa ne bodo pozabili na družbeni in osebni standard delavcev, izboljšanje delovnih razmer, družbene prehrane, stanovanjskih vprašanj, prevoza na delo in krepitve samoupravljanja.

Alojz Boc

Proslave ob Dnevu republike

KRANJ

Osrednja proslava bo v Kranju v petek, 26. novembra, ob 18. uri v kinu Center. V kulturnem programu bodo nastopile odrasle folklorne skupine kranjske občine, moški pevski zbor Davorin Jenko iz Cerkelj in recitatorji recitatorske skupine Iskre Kranj.

KS Vodovodni stolp

Krajna konferenca SZDL prireja v četrtek, 25. novembra, ob 18. uri v Domu JLA v Kranju proslavo v počastitev obletnice AVNOJA, združeno s podelitvijo državnih odlikovanj, priznanj OF in spominskih znakov medvojnimi aktivistom OF ter poimenovanjem pionirskega odreda šole Simon Jenko po revolucionarju Maksu Jezi. V kulturnem programu bo sodeloval pevski zbor Tugo Vidmar in pionirji osnovne šole Simon Jenko.

JESENICE

Osrednja proslava Dneva republike bo v petek, 26. novembra, ob 18. uri v dvorani gledališča Tone Cufar. V kulturnem programu bo nastopil pihalni orkester jeseniških železarjev in recitatorji gledališča Tone Cufar.

ŠKOFJA LOKA

Proslava Dneva republike bo v Škofji Loki za vse tri krajevne skupnosti, Podlubnik, Škofja Loka — mesto in Kamnitnik, v petek, 26. novembra, ob 19.30 v škofjeloškem gledališču: gostovalo bo Mestno gledališče ljubljansko z delom Pritožba Franca Mrzleša.

TRŽIČ

Osrednja proslava ob 29. novembru bo v petek, 26. novembra, ob 18. uri v Cankarjevem domu v Trzinu. Za pretežen del programa bo poskrbelo tržiška mladina s tekmovanjem pod naslovom »Mladost v besedi, pesmi in spretnosti«, vmes pa bodo v kulturnem programu nastopili pevci iz Križev, pevski zbor Peko, operni pevec Rado Pančur. Mladinsko gledališče Trzin s plesnimi točkami in recitacijami itd.

RADOVLJICA

Osrednja proslava ob Dnevu republike bo v petek, 26. novembra, ob 18. uri v Festivalni dvorani na Bledu.

V okviru proslave spada tudi razstava Foto kino kluba Radovljica. V četrtek, 25. novembra, ob 17. uri bo namreč v Šivčevi hiši v Radovljici odprl razstavo fotografij spomenikov in obeležij revolucije v občini Radovljica.

Krajna skupnost Radovljica pripravlja proslavo Dneva republike v četrtek, 25. novembra, ob 18. uri v osnovni šoli A. T. Linhart v Radovljici.

Duplje — V petek popoldne so v Dupljah slovesno proslavili stoletnico šole. Na prireditvi v gasilskem domu, ki so jo pripravili moški pevski zbor KUD Triglav iz Dupelj, mladinski pevski zbor osnovne šole France Prešeren, recitatorji in člani kino kluba Duplje, so se zbrali številni domačini in gostje. — Foto: I. Kokalj

NAŠE KRAJEVNE
SKUPNOSTIKrajevna skupnost
VelesovoStalno pod udarom
pobesnelih voda

Oknom in podbojem vrat v Velesovem in okoliških vaseh je videti, da to območje že leta in leta ogrožajo hudourniki — Ob zadnjem neurju naredili kar za 574.000 dinarjev škode — Kako se krajanji spoprijemajo s sovražno naravo

Anton Ropret, predsednik krajevne skupnosti Velesovo

jevene skupnosti Velesovo. »Okna in podboji vrat kažejo, da jih že dolga leta zamaka ob nalih in da smo pred vodnimi ujami še vedno nemočni. Lani smo zgradili nekakšno ponikovalnico, da bi se vanjo odtekale pobesnele vode, vendar nam ob nalih ne pomaga kaj dosti. Bolj nam koristi v sušnih mesecih kot vodni bazen.«

V Velesovu izpod Štefanje gore priteče pohleven potoček Ragušica, ki se ob lepem vremenu leno premika po strugi. Ob nalih pa se združi s hudourniškim potokom Trskovcem, ki se privlači izpod Možjance, in poplavlja dva poslopja ob cesti, ki vodi iz Cerkelj na Visoko, štiri gospodarska poslopja in stare domačije ter vse novo naselje v Velesovem. Po travniku voda odteka proti Praprotni polici, kjer ob nalih poplavlja petim gospodarjem. Razlije se tudi proti Česnjevku, kjer kmetom odnaša zemljo. Pod vasjo, kjer vodo zadržuje most (a ta se velikokrat zamaši in potem voda neovirano pustoši), prav tako poplavlja poljske površine in travnike KŽK. Po poljih odteče še kak kilometer ali dva proti stavbi Kozoroga, »fazanariji«, zaliva njivske površine, da si od vlage zlepa ne opomorejo.

»Ob zadnjem naliu je bila tudi tam komisija, ki je ocenila škodo in predlagala, kako bi se lahko v prihodnje izognili pustošenju,« je povedal Anton Ropret.

»Da se voda ne bi neovirano razlivala po njivah, bi morali skopati strugo in jo betonirati. Struga bi tekla po travniku gospodarja Mihe Jenka, ki se z rešitvijo strinja, le še s somejšem je treba spregovoriti. Kajpa tudi denarja ne bomo mogli zbrati sami. Ob pomoči vodne skupnosti Sava-Ljubljana pa bi nam v petih letih uspelo zaščititi polja.«

D. Z. Žebir

Neurje je najbolj opustošilo cesto med Česnjevkom in Adergasom. Ob koncu tedna so krajanji zasuli strugo, ki jo je skopal hudournik, in cesto vnovič utrdili.

Pridelati več

Zgornja Bela — V petih vaseh krajevne skupnosti Bela, na Zgornji, Srednji in Spodnji Beli ter v Bašlju in Hrašah ni neobdelanih zemljišč, kar pa ne pomeni, da iz kisle belske zemlje ni mogoče iztržiti več kot do sedaj. Tako so menili belski kmetje na sestanku s predstavniki pospeševalne službe in izvršnega sveta. Veliko bo k višjim hektarskim donosom ter boljji prireji mesa in mleka pripomoglo zimsko izobraževanje kmetov, ki naj bi ga v domu družbenih organizacij v obliki predavanj pripravila pospeševalna služba Gorenjske kmetijske zadruge. Treba je namreč priznati, da je slaba strokovna podkovanost kmetovalcev precejšnja, čoka hitrejšemu razvoju našega kmetijstva. Gospodarska ko-

misija pri svetu krajevne skupnosti se je obvezala, da bo redno spremljala obdelovanje zemlje. Ta ne sme ostati neizkoriščena. Bolje jo je dati v najem kmetom, ki so jo zmožni in pripravljeni obdelovati. Tu ne gre toliko za malomaren odnos do zemlje, bolj za vprašanje ostarelih kmetov in kmetij brez naslednikov.

Vse vasi v krajevni skupnosti, izjemi bosta verjetno le Vaškarjeva in Tovšetova kmetija, predlog razvrstitve zemljišč uvršča med nižinska področja. Ne glede na to pa bodo ugodnosti za ovčerejo veljale tudi za Bašelj. Tod bodo Dolge njive in nekatere druge površine predali v gospodarjenje pašni ali ovčarski skupnosti, tako da bodo ovce imele zagotovljeno poletno pašo. (cz)

VAŠA PISMA

NAPAČNA INFORMACIJA

Pojasnilo Komunalnega gospodarstva občine Radovljica k članku, ki je bil objavljen 9. novembra na predzadnji strani

V vašem glasilu ste 9. novembra na predzadnji strani objavili fotografijo s komentarjem o poškodbi regionalne ceste pred naseljem Kamna gorica. Zapisali ste, da radovljiško Komunalno gospodarstvo ceste ne popravi. Ker gre za napačno informacijo, prosimo, da objavite naslednji popravek.

Naša delovna organizacija vzdržuje lokalne kategorizirane in nekategorizirane ceste le na območju krajevnih skupnosti Radovljica, Bled in Bohinjska Bistrica, medtem ko je vzdrževanje cest na ostalih območjih v pristojnosti krajevnih skupnosti. Ne glede na to smo se seznanili s položajem in ugotovili, da je ta cesta na območju KS Radovljica (cesta Svobode), Lancovo in Kamna gorica v slabem stanju. Vzdrževanje te ceste je v pristojnosti Cestnega podjetja Kranj, kar je krajano Kamne gorice in drugim znano. S tem v zvezi je bilo tudi že postavljeno delegatsko vprašanje in nanj smo odgovorili, zato takšne nepravilne objave škodujejo.

Direktor delovne
organizacije
Matija Markelj

PREMALO AVTOBUSOV
OB NEDELJAH IN
PRAZNIKI

Ob nedeljah in praznikih smo prebivalci ob stari cesti Radovljica-Kranj prizadeti, ker vozi tako malo avtobusov. Se posebej velja to za avtobus proti Ljubljani in obratno. Zdej, ko je manj ljudi osebnih avtomobilov na cesti, bi se pač moral povečati avtobusni promet. Tako pa smo prebivalci ob stari cesti primorani ostajati doma. Posebno ob praznikih in tudi že ob sobotah bi bilo treba več avtobusov, saj gredo ljudje po opravkih. Manjka tudi avtobus, ki pripelje iz Kranja ob 6.25; s tem avtobusom se je veliko ljudi vozilo v službo tudi ob sobotah, med njimi trgovci in zdravstveni delavci.

Saša Pretnar
Podbrezje

Nova vez med
Radovljico
in Bujami

Številnim oblikam sodelovanja med občinama Buje in Radovljica so dodali novo vez tudi samostojni obrtniki. Preteklo soboto so na slovesni seji izvršilnih odborov obeh obrtnih združenj v Umagu podpisali listino o prijateljstvu, ki pod geslom »Mostovi prijateljstva trajajo večno« in z zapisom verzov iz Prešernove Zdravljice v slovenščini, srbohrvaščini in italijanščini postavljajo osnovo za stalno in vsestransko sodelovanje na temelju bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti.

Slovesnosti so se udeležili mnogi gostje. Z Radovljicani sta bila predsednik občinske skupščine Boris Setina in sekretar občinskega sindikalnega sveta Marjan Štupnikar. Vabilu obrtnega združenja Bujščine pa so se med drugim odzvali predsednik občinske skupščine Mario Bajić ter predstavniki občinske konference SZDL in Gospodarske zbornice Reke.

Obrtni združenji imata po 500 članov in za obe je značilno, da delujeta na območjih z razvitim turizmom. V skupnem programu sodelovanja, ki ga bo pripravila posebna komisija, bodo posvetili največjo pozornost stalni izmenjavi izkušenj o posebnostih pri urejanju pogojev za delo in razvoj samostojnih obratovalnic, skupnemu nastopanju na sejnih in razstavah, športnim in družabnim srečanjem ter podobnemu. Radovljicani so povabili obrtnike z Bujščine na povraten obisk januarja prihodnje leto. Tedaj naj bi se tudi oddolžili za izredno gostoljubje in prijateljsko naklonjenost, ki so ju bili deležni med svojim obiskom v petek in soboto.

M. S.

Stanovanjska
izgradnja

V tem srednjeročnem obdobju nameravajo v jeseniški občini zgraditi 849 stanovanj — Obnoviti stara stanovanja

Jesenice — V minulem srednjeročnem obdobju so v jeseniški občini načrtovali 1078 stanovanj in od tega so jih zgradili tisoč, medtem ko v tem srednjeročnem obdobju predvidevajo izgradnjo 849 novih stanovanj. Največ priložnosti za stanovanja je v največji jeseniški delovni organizaciji Železarni, kjer so imeli najprej 500 prošenj. Zgradili naj bi jih okoli 300, stanovanjsko vprašanje nekaterih delavcev pa bodo reševali z zamenjavami. Stanovanjski dinar nikakor ne zadošča za izgradnjo toliko stanovanj, kot bi jih delovni ljudje in občani potrebovali. Samoupravna stanovanjska skupnost ima precejšnje težave že z vzdrževanjem starega fonda. Nekaj je primerov, ko v večjih stanovanjih živijo posamezniki in bi jih lahko dobile številne mlajše družine. Vendar se nihče ni pripravljen vseliti v manjše stanovanje, dokler lahko plačuje stanarino. Če pa bi prešli na ekonomsko stanarino, bi se za to vsekakor odločilo več lastnikov najemnih družbenih stanovanj.

Ker imajo v jeseniški občini probleme z vzdrževanjem starega stanovanjskega fonda, razmišljajo o tem, da bi delovne organizacije namenile 0,15 odstotka čistega dohodka vzdrževanju stanovanj. Delovne in temeljne organizacije zdaj pri stanovanjski skupnosti združujejo 1,75 odstotka čistega dohodka za nova stanovanja, predvidenih 0,15 odstotka pa naj bi namenili za financiranje in vzdrževanje starih stanovanj, ki jih v občini ni malo. Vsekakor bo ustrezna odločitev nujna, saj stari fond nezadržno propada, ekonomskih stanarin pa ni.

V centru II na Jesenicah bodo sklenili gradnjo s 40 novimi stanovanji, naslednje leto pa bodo zgradili še stolpnico s 40 stanovanji. V drugi etapi se pri Moriču načrtujeta dve stolpnici z 80 stanovanji in s tem bo stanovanjska gradnja v centru II sklenjena. V prihodnjem letu naj bi gradili v okviru zazidalnega načrta MIS II v krajevni skupnosti Sava

pet stolpcev in ob tem rušili dve stanovanjski hiši. V tem srednjeročnem obdobju se načrtuje tudi gradnja pri Partizanu, s prvo fazo dveh stolpcev, do leta 1985 pa naj bi dobili dve novi stolpnici še v Podmežaklju.

V Mojstrani so zgradili štiri devetorčke in s tem je zaenkrat gradnja zaključena. V Kranjski gori predvidevajo nadzidavo blokov in tako bi dobili 27 novih stanovanj. Na Hrušici poteka družbena gradnja s 114 stanovanji.

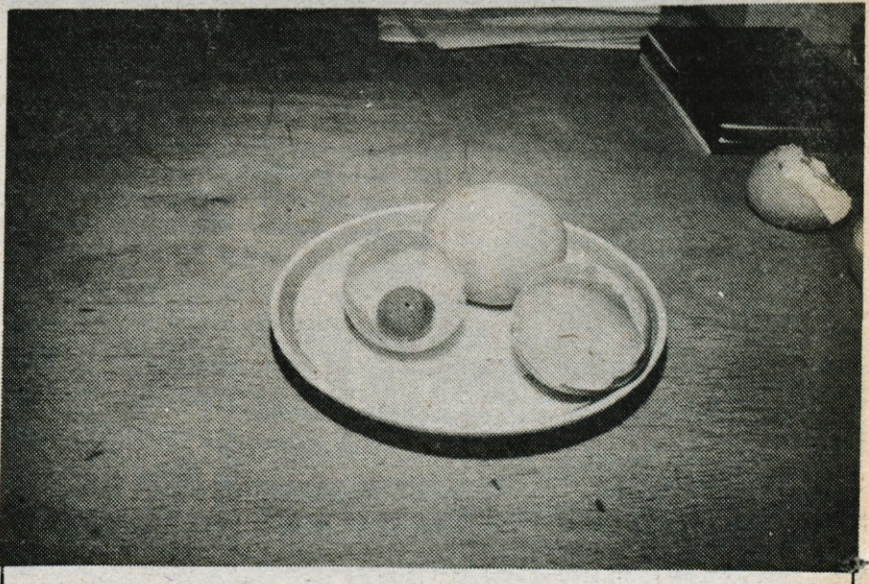
Do leta 1985 naj bi zidali tudi v Žirovcu in na Rodinah. V letih po tem srednjeročnem obdobju pa razmišljajo o možnostih gradnje na Dovjem, v spodnjem delu Mojstrane, morda tudi v Ratečah in v Smokuču. Tudi na Koroški Beli naj bi hkrati z elektroeklaro gradili še dva bloka.

D. Sedej

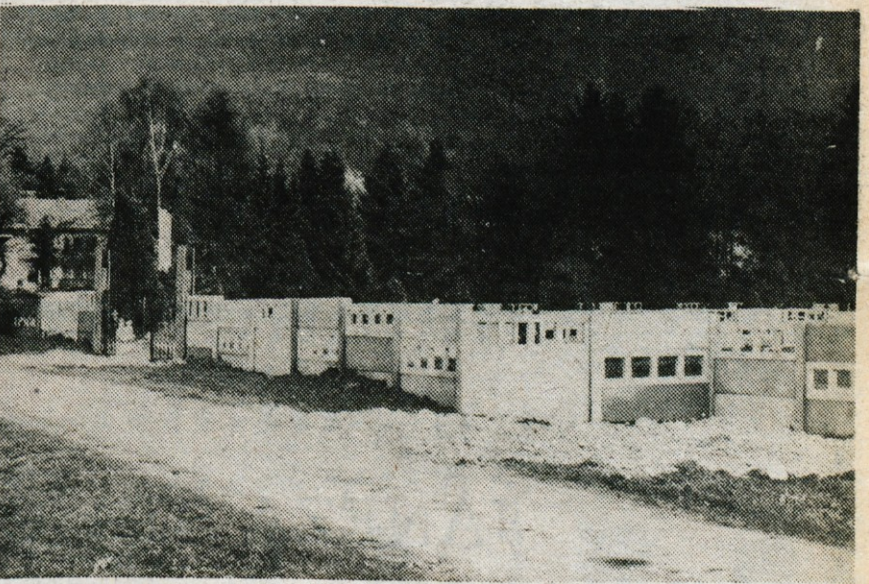
V Vogljah mladinska
organizacija

Voglje — Pretekli teden je bil v Vogljah ustanovni sestanek osnovne organizacije Zveze socialistične mladine Slovenije, ki je bil obenem tudi programsko-volilna konferenca te organizacije. Razen mladih so bili na konferenci predstavniki krajevnega družbenopolitičnega življenja ter občinske konference ZSMS Kranj.

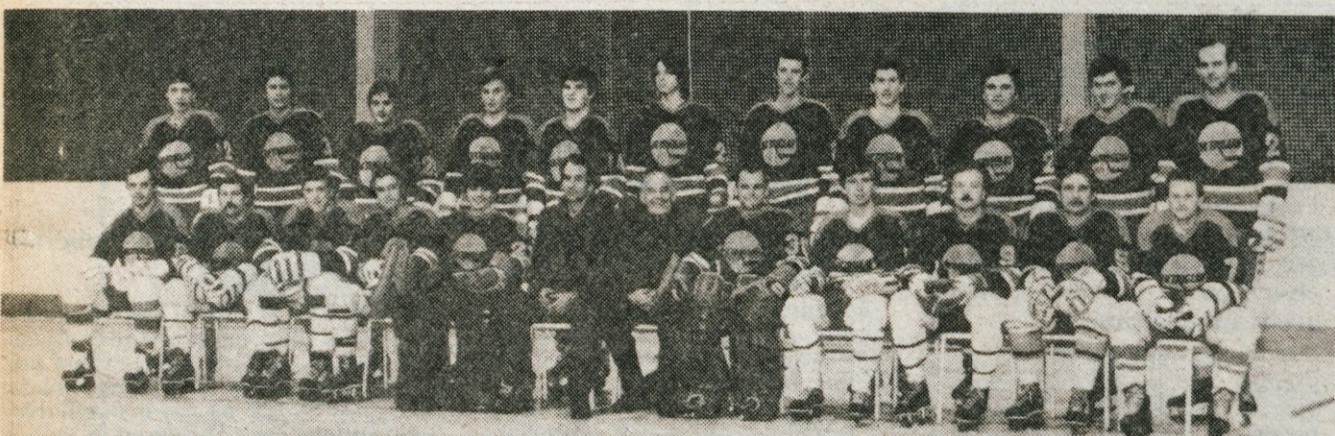
Udeležba na ustanovni konferenci je bila dobra, saj se jo je udeležilo kar 37 mladink in mladincev od 60, kolikor jih je v vasi. To je dobro znamenje, da bo mladinska organizacija delovala, kot mladi želijo. Mladi sicer nimajo svojega prostora, vendar so našli razumevanje pri gasilcih, ki so odstopili prostor v gasilskem domu. Mladi želijo dobrega sodelovanja s krajevnimi družbenopolitičnimi organizacijami in skupnostjo ter občinsko konferenco ZSMS, zastavili pa so si tudi pester delovni program na športnem, kulturnem in družbenopolitičnem področju.

Sicer redko, a vendarle se včasih znajde jajce v jajcu. Takšno super-ekonomično jajce so razbili v kuhinji BGP Kranj. — Foto: L. M.

Razširitev pokopališča v Predvoru — Krajevni skupnosti Predvor in Bela sta se pred dobrim letom odločili, da s samopriskevkom zbereta sredstva za razširitev starega pokopališča. Predvorčani naj bi prispevali dve tretjini denarja in Belani preostali del. Zdej pokopališče v Predvoru že dobiva končno podobo. Na njem bo prostora za 350 dvojnih grobov, kar pa bo po vsej verjetnosti zadostovalo za prihodnjih trideset let. To je prva faza izgrajevanja pokopališča. Zajema komunalno ureditev in postavitev 180 metrov ograje okrog 3500 kvadratnih metrov velike površine. V drugi fazi bodo na sedanjem pokopališču postavili mrliške vežice in uredili okolico. Za to pa bo denarja, zbraneega iz enoletnega samopriskevka krajanov, že zmanjkalo. — C. Zaplutnik

Hokej na ledu

Prvenstvo
se je začelo

KRANJ — Svojo prvenstvo v hokejski sezoni 1982-83 se je v hrvaško-slovenski ligi začelo preteklo soboto s prvim kolom. V tem tekmovalcu nastopajo tudi tri gorenjska moštva: Kranjska gora, Bled in Kranjski Triglav. V teh prvih uvodnih srečanjih sta se v Kranju pomerila moštvi Triglav in Kranjske gore. Oboji so v tem derbiju pokazali, da pred sezono niso počivali.

S pripravi so Triglavani začeli julija s kondicijskimi treningi in s temi so nadaljevali vse do 20. oktobra. Po tem datumu so bili osem dni na skupnem ledenem treningu v ČSSR. Tu so prvič za to sezono stopili na drsalske in začel se je res oster trening, ki je izčrpaval igralce. Jim je pa koristil, saj so v prvi tekmi pokazali dobro tehnično podkovanost. S pripravi vse do prvih srečanj so nato Triglavani nadaljevali na domačem ledu v Savskem logu in vse priprave so se odvijale po načrtih. V moštvi so isti igralci kot lani in vsi res zagnano trenirajo in vadijo. Zavedajo se, da bodo le z delom dokazali, da so sposobni hokejisti.

Vso to trdo delo se jim bo obrestovalo v letošnjem prvenstvu in prepričani smo, da jim bo uspelo, da bodo ponovno v samem vrhu v hrvaško-slovenski hokejski ligi. Čeprav imajo kup težav, saj so še vedno brez poklicnega trenerja. Treninge vodi igralec Sajovic. Vendar pri Triglavu ne mislijo vreči puške v koruzo. In to je prav, saj bodo le tako dokazali, da bodo lahko kaj kmalu ljubitelji hokeja v Kranju gledali svoje hokejiste v prvi zvezni ligi.

-dh

Gorenjci v ligaških tekmovanjih

KOŠARKA — Košarkarice Save iz Stražišča v tem kolu ženske druge zvezne lige niso uspeli, da bi zmagale v gosteh

pri košarkaricah Mengša. Več uspeha so imeli Triglavani v moški republiški ligi. Z dobro igro so visoko premagali goste iz Litije.

Izida — Mengeš : Sava 84:69 (41:35), Triglav : Litija 111:73 (39:40). **Para prihodnjega kola** — Sava : Rade Končar, Comet : Triglav.

ROKOMET — Rokometašice Alplesa so v prvi zvezni rokometni ligi B spet presenetile, saj so v Titovem Velenju remizirale z domačim Velenjem. Loška Jelovica, ki nastopa v moški drugi zvezni ligi, je v domači dvorani Poden osvojila obe točki z dobrimi gosti iz Rovinja. V drugi zvezni ženski ligi Predvorčanke niso uspeli, da bi premagale solidno moštvo iz Zadra. Vendar jim je z borbeno igro uspelo, da so remizirale.

Izidi — Velenje : Alples 20:20 (11:15), Predvor : Zadar 16:16 (10:9), Jelovica : Rovinj 19:18 (8:8).

Pari zadnjega kola — Alples : Potisje (27:20, že odigrano), **pri prvega pomladanskega kola** — Split : Jelovica, Predvor : DI Trokut.

ODBOJKA — V prvi ZOL B za moške so odbojkarji Bleda gostovali na Ravnah, kjer so morali priznati premoč domačemu Fužinarju. Več uspeha so imele odbojkarice Bleda, ki so v Pulju presenetile domačinke in brez težav zmagale. V moški republiški je Železar v Kanalu premagal mlado moštvo Salonita, Narodni dom je bil boljši od mladega moštva Bleda, v ženski ligi pa so Gorjanke bile v Kamniku boljše od domačink.

Izidi — moški — Fužinar : Bled 3:0, Salonit : Železar 1:3, Narodni dom : Bled 3:2, **ženske** — Pula : Bled 0:3, Kamnik : Gorje 2:3.

Pari prihodnjega kola — moški — Bled : Mežica, Bled (mladi) : Brezovica, Železar : Izola, **ženske** — Gorje : Partizan Tabor.

HOKEJ — Hokejisti v hrvaško-slovenski ligi so nadaljevali prvenstvo s tretjim in drugim kolom. Blejčani in Kranjčani so gostovali in obe moštvi sta se iz teh gostovanj vrnila kot zmagovalca. Blejci so v Mariboru premagali Stavbar, Triglavani pa so v Sisku dobili z domačo INO.

Izida — Stavbar : Bled 4:9 (1:3 1:3, 2:3), INA : Triglav 2:6 (0:1, 1:2, 1:3).

Pari prihodnjega kola — Bled : Mladost, Triglav : Stavbar, Kranjska gora : Ina.

-dh

Nad 20 ekip v
škofjeloški ligi

Škofja Loka — Za sodelovanje v škofjeloški občinski namiznoteniški ligi se je prijavilo kar 24 moštev. Tekmovanje se je začelo. Moštva so razdeljena v tri skupine. V prvi A skupini igrajo najkvalitetnejša moštva, v ostalih dveh pa klubi slabše kvalitete. Pravico sodelovanja v A skupini sta si letos priborila Karlovci II in EGP, v B skupino pa sta se iz skupine C uvrstila Podlubnik 81 in Center slepih. V A skupini igrajo Kondor I, LTH I, Alples, Gorenjska predilnica, ŠD Polet I, Jelovica I, Karlovci II in EGP. V B skupini nastopajo Kondor II, Karlovci I, Kondor III, LTH II, Termika I, Jelovica II, Gabrk in TVD Partizan. V C skupini pa nastopajo Podlubnik 81, Center slepih, ŠD Polet II, Termika II, Obrtniki, Tehnik, Dom učencev I in Dom učencev II.

J. Starman

Alpsko smučanje

Danes start v Bormiu

PAASO TONALE — Naši najboljši smučarji in smučarke v alpskih disciplinah so že na prizorišču letošnjih prvih tekem alpinec in alpink. V italijanskem Bormiu se danes začnejo tekme za svetovno serijo. Prve bodo danes startale ženske v slalomu.

Vsi naši reprezentantje so se te dni pripravljali na prelazu Tonale (Italije), kjer so bile na višjih ležečih smučiščih dobri pogoji za trening. Vendar je veleslalomska proga za moške prekratka, saj je čas vožnje le petdeset sekund. Vendar so naši trenirali kot za stavo in so za prve tekme vsi solidno pripravljeni. Naši bodo v Bormiu ostali na treningu vse do prve tekme za svetovni alpski pokal ki bo 7. decembra v Val d'Isere (Francija).

-dh

Izlet
za dan republike

KRANJ — Planinsko društvo Kranj (odsek za planinsko hojo in vodništvo) bo za dan republike organiziralo planinsko turo — pohod iz Mengša na Mengeško kočo in preko Rašice do Gamelj. Izlet bo v soboto, 27. novembra.

Vsi udeleženci te ture do Mengša potujejo z rednimi avtobusi, ki iz Kranja odhaja ob 7.30 (avtobusna postaja). Vsak, ki se želi udeležiti ture, naj bo točno na avtobusni postaji, kjer jih bo čakal vodnik. Hoje bo dobre štiri ure po gozdno jasastih in z jesenskim listjem nastanih poteh.

-dh

Zmaga loškega
dvigalca uteži

Škofja Loka — Na nedavnem državnem prvenstvu v dviganju uteži za mlajše mladince so med 64 tekmovalci iz vse Jugoslavije sodelovali tudi trije mladi dvigalci uteži z Gorenjske, člani sekcije za dviganje uteži pri TVD Partizan Škofja Loka. Najbolje se je odrezal **Emil Polanjko**, ki je zmagal v kategoriji do 60 kilogramov. Dvignil je 200 kilogramov, v potegu 85 kilogramov in v sunku 115 kilogramov, s čimer je pri slednjem za 5 kilogramov popravil dosedanja državni rekord. V kategoriji do 56 kilogramov se je Borut Bobnar uvrstil na drugo mesto. Dvignil je 147,5 kilogramov, 65 v potegu in 82,5 v sunku. Tretji tekmovalac z Gorenjske Janez Bobnar pa se je v kategoriji do 48 kilogramov uvrstil na peto mesto. Dvignil je 95 kilogramov, 42,5 v potegu in 52,5 v sunku.

Triglavani v borbi za sredino

KRANJ — Košarkarji v republiški moški ligi so že odigrali tretje kolo letošnjega prvenstva. Med deseterico moštev je tudi kranjski Triglav, ki že več let uspešno nastopa v tej republiški družini. Vsako leto se pred prvenstvom ubadajo s težavami, ki so igralskega značaja, saj so edini klub na Gorenjskem, ki nastopa v tej ligi. Precej jim je »ponagajal« tudi novi zakon o vojaščinah, saj sedaj mladi igralci že po končani srednji šoli odhajajo k vojakom.

Iz leta v leto je tako in tako je tudi letos, saj je novi poklicni trener kranjskega Triglava Martin Gorenjc komaj skrpal moštvo, da lahko nastopa v republiški ligi. Začel je s treningi v sredini avgusta in takrat je imel na voljo dvajset igralcev, za nastope pa mu jih je ostalo le trinajst. Iz kluba je s prejšnjim trenerjem Petrom Brumnom k Ježici odšel Darko Omahen, pet jih je odšlo k vojakom. Za Triglav v tej sezoni nastopata tudi Ločana Strekelj, ki je že igral za Triglav in Vujič. Od lanskega moštva je tako ostalo šest igralcev, ta dva Ločana, igrajo pa tudi mladinci Tadič, Golob, Potočnik iz Senčurja in ponovno je začel tudi Lokar. Kot smo že zapisali, je moška košarka v Gorenjskem v upadanju, saj imamo le enega republiškega ligaša.

Toda pri košarkaškem klubu Triglav ne ubupavajo, saj delajo naprej in s tem članskim moštvom bodo letos še kar dobro vozili in so prepričani, da se bodo uvrstili v sredino lestvice. To je vsekakor veliko, čeprav so se še lani borili za republiškega prvaka. Toda kar je je, treba je kvalitetno delati in

Košarka

Plavž jesenski prvak

Železniki — Končan je jesenski del košarkarske lige Selske doline. Odigranih je bilo sedem kol. Plavž je zbral 12 točk, po deset pa jih imajo Dražgoše in Lenart. Rudno na četrtem mestu ima osem točk, Alples na petem mestu 6 in Davča na šestem mestu štiri točke. Iskra in SRD Sorica pa imata po dve točki. Najuspešnejši strelec jesenskega dela je član Rudna Ivo Golek, ki je dosegel 103 koše. Sledijo Božo Lotrič (Dražgoše) 69, Jože Demšar (Plavž) 63, Ivan Fajfar (Rudno) 56 in Franc Potočnik (Lenart) 48 košev.

Košarkarski spored

5. kolo — **TRIGLAV:NOVOLES**, 12.12. ob 18. uri; **7. kolo** — **TRIGLAV:BRANIK**, 25.12. ob 18. uri; **8. kolo** — **TRIGLAV:HELIOS**, 8.1.1983 ob 18. uri; **9. kolo** — **TRIGLAV:RUDAR**, 17.2. ob 20. uri; **13. kolo** — **TRIGLAV:KOMET**, 5.3. ob 20. uri; **15. kolo** — **TRIGLAV:CERKNICA**, 9.4. ob 18. uri; **24.11.1982 TRIGLAV:LIBELA** ob 21.30; **16.2.1983 TRIGLAV:LIBELA** ob 21.30.

Vsa srečanja igra Triglav v dvorani na Planini, cene vstopnic pa so minimalne.

vse se bo tako uredilo, da bodo že čez par let Triglavani spet v borbi za republiški vrh in napredovanje v tekmovanju.

V tem kranjskem športnem kolektivu pa ne gledajo samo na uspehe in delo s člansko vrsto. Že na osnovnih šolah v ŠSD v kranjski občini skrbijo za mlade košarkarske talente. Iz teh pionirskih vrst nato najbolj vneti svoje košarkarske znanje kažejo v kadetskimi in nato še v mladinskih vrstah. Najboljši mladinci nato prehajajo v članske vrste in se kalijo za nastope. Za primer naj navedemo, da je Golob pri mladincih stalni član republiške reprezentance, pri članih je Metelko in pri kadetih Tadič. To je že nekaj in prepričani smo, da ti trije ne bodo zadnji reprezentantje iz Kranja.

D. Humer

Vaterpolo

Gimnazija prvak prvega dela

KRANJ — V zimskem bazenu v Kranju se je končal prvi vaterpolski del tekmovalca v »Trim ligi 82«. V tem tekmovalcu nastopa šest moštev in vsi so v petih kolih pokazali dobro igro. Po prvem delu tekmovalca je v vodstvu Gimnazija (mladinci), pred Triglavom in Vodovodnim stolpom, ki imajo enako število točk.

Izidi — **I. kolo** — Iskra : Triglav 6:17, Kokra : Gimnazija 5:13, Vodovodni stolp : Kranj 13:9; **II. kolo** — Triglav : Kranj 16:9, Kokra : Vodovodni stolp 4:12, Iskra : Gimnazija 9:26; **III. kolo** — Gimnazija : Vodovodni stolp 15:3, Triglav : Kokra 14:6, Iskra : Kranj 10:9; **IV. kolo** — Iskra : Vodovodni stolp 11:16,

Kranj : Kokra 13:9, Gimnazija : Triglav 11:13, V. kolo — Vodovodni stolp : Triglav 14:13, Iskra : Kokra 8:9, Kranj : Gimnazija 8:10.

Lestvica:
Gimnazija 5 4 0 1 75:43 8
Triglav 5 4 0 1 73:46 8
Vodovodni stolp 5 4 0 1 63:52 8
Kranj 5 1 0 4 48:58 4
Kokra 5 1 0 4 33:60 4
Iskra 5 1 0 4 44:77 4

S tekmovalcem so začeli tudi pionirski moštva ŠSD. V tem tekmovalcu nastopa šest moštev.

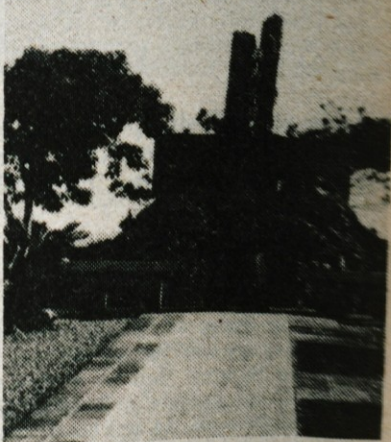
-dh

2 V domovini
karateja

NA PRVENSTVU OKINAVE

Kranjčan Mitja Gabrovec se je temu borilnemu športu zapisal pred sedmimi leti. Zdaj je trener v karate sekciji pri športnem društvu Kokra v Kranju. Sekcija je poleg tržiškega kluba edini predstavnik šole karateja uuchi ryu v Sloveniji. V ostalih republikah ima svoje privržence le še v Beogradu, Boru in na Reki. Delo šole usmerja in pripravlja skupne seminarje in treninge inštruktor Mario Topolšek, 4. dan, ki je tudi prejel povabilo o obisku jugoslovanskih predstavnikov uuchi ryu v domovini karateja, japonskega otoka Okinave. 28-letni Mitja Gabrovec, zaposlen kot avtomehanik v kranjski Iskri, se je skupaj s še petimi Beograjčani in Rečanom navdušil nad možnostjo obiska. Toda brz se je z oblakov spustil na realna tla — kje dobiti 12 starih milijonov denarja in deviz. Pomoč je iskal v delovnih organizacijah, pritiskal na kljuke pisarn in razlagal direktorjem namen svojega potovanja. Nekaj denarja se je tako nabralo, veliko je prispeval sam, pomagali so mu tudi prijatelji in seveda Iskra, ki mu je za trideset dni dala izredno plačan dopust.

Lani novembra je skupinica s trenerjem in inštruktorjem Mariom Topolškom z letalom odletela iz Frankfurtu prek Hongkonga in po 23 urah pristala na Okinavi. Otok velja za do-

Spomenik na prizorišču nekdanjih spopadov med ameriški in japonski vojaškimi silami na Okinavi, kjer je izgubilo življenje prek 200 ti-soč vojakov in prebivalstva.

movino karateja, kjer še danes živi nekaj največjih mojstrov tega borilnega športa na svetu. Ti so pred petnajstimi leti ustanovili posebno organizacijo, ki združuje štiri šole in več stilov karateja, med njimi tudi prista-se uuchi ryu.

(se nadaljuje)

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta, sina, brata in strica

JANEZA STARETA

iz Leš pri Trziču 45

se zahvalujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancom in GD Leše, ki ste ga pospremili na zadnji poti, mu poklonili cvetje in nam izrazili sožalje. Zahvalo smo dolžni tudi dr. Bajžlju za njegovo izkazano pomoč, g. župniku za opravljen pogrebni obred in pevcem bratov Zupan.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Leše, 15. novembra 1982

Razvoj reševalne službe odprl gore množici

Kranj — Pesem Oj, Triglav moj dom je pozdravila gorske reševalce in goste, ki so se zbrali na svečanosti ob 35. obletnici delovanja postaje ob Gorskoreševalne službe v Kranju. Srečanja v prostorih Gorenjskega sejma v Kranju minuli petek zvečer so se poleg članov gorenjskih postaj GRS udeležili tudi načelnik komisije za Gorskoreševalno službo pri Planinski zvezi Slovenije Bine Vengust, predsednik slovenske planinske organizacije Tomaž Banovec, predstavnik Slovenskega planinskega društva iz Celovca, republiški sekretar za ljudsko obrambo Martin Košir, predsednik kranjske občinske skupščine Ivan Cvar pa predstavniki drugih teles in organizacij, ki sodelujejo z gorskimi reševalci.

Dobrodošlico je zbranim izrekel načelnik postaje GRS v Kranju Emil Herlec. Predstavil jim je 35-letno delo postaje, ki je v tem obdobju doživela nesluten razvoj. Kot pomembne prelomnice v tem razvoju je označil prizadevanja za napredek helikopterskega reševanja v gorah, sodelovanje gorskih reševalcev pri zagotavljanju varnosti na smučiščih in njihovo usposabljanje za reševanje v naravnih ter drugih nesrečah. Ob tem je naglasil

pomen vsestranske izurjenosti kadrov, med katerimi so tudi mnogi vrhunski jugoslovanski alpinisti.

»Planinsko društvo Kranj« je nato med drugim poudaril njegov predsednik Franc Ekar, skrbno spremlja delo postaje, ki je že 35 let zvest in aktiven sestavni del društva. Gorski reševalci so vseskozi povezani z organizacijo in izvedbo tako specializiranih kot splošnih programov množične dejavnosti. Zato lahko rečemo, da je gorski reševalec nepogrešljiv pri vseh nalogah v planinstvu, pri čemer se v osnovi potrjuje njegova dolžnost preventivnega dela.

V imenu skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine Kranj je udeležence pozdravil Ivan Cvar, ki je jubilej kranjske postaje GRS opisal z besedami: »Vaših 35 let pomeni 35 let naporov in ustvarjalne zavzetosti posameznikov ter organizacije kot celote, 35 let prizadevanj za visoko usposobljenost in dobro materialno opremljenost službe, 35 let dela za to, da lahko v vsakem času uspešno uresničujete vaše humane družbene naloge. Zato je prav, da smo vsi skupaj ponosni

na dosežke gorske reševalne službe, da se skupaj veselimo njenega napredka in po najboljših močeh skupno prispevamo k njenemu nadaljnjemu razvoju.«

Cestitkam sta se pridružila tudi načelnik slovenskih gorskih reševalcev in predsednik slovenskih planincev Bine Vengust je zaželel postaji kot enemu stebrov naše gorske reševalne službe še nadaljnje družbeno zaupanje, ki ga bo moč upravičiti predvsem s preprečevanjem nesreč. Tomaž Banovec pa je naglasil, da je prav razvoj Gorskoreševalne službe odprl 200 tisočglavi množici jugoslovanskih planincev pota v gore; omogočil jim je obisk planin brez strahu, da ob nesreči ne bi bili rešeni. Za bodoče si bo treba prizadevati le, je še dejal, da ne bi s povečevanjem obiska v gorah raslo število nesreč.

Misli zbranih so ponesle v gore tudi planinske pesmi, ki jih je zapel škofjeloški kvartet Spev. Svečanost so sklenili s podelitvijo priznanj 55 članom in 20 pripravnikom iz kranjske postaje GRS ter številnim njenim sodelavcem za prizadevano delo v preteklosti.

S. Saje

NESREČE

OPLAZIL ZID IN SE PREVRNIL

Kranj — Zaradi prehitre in obestne vožnje voznika osebnega avtomobila 25-letnega Aleksandra Korena iz Ljubljane se je v nedeljo navezgodaj zjutraj zgodila nesreča na Jezerski cesti v Kranju. Koren je zapeljal preveč desno, oplazil je hišni zid, nato pa se je vozilo prevrnilo. Korenov sopotnik, 27-letni Mihael Prinčič iz Kranja, je bil v nesreči huje ranjen. Odpeljali so ga v Klinični center v Ljubljano.

POVZROČITELJ POBEGNIL

Kranjska gora — V petek, 19. novembra, se je v križišču regionalne in magistralne ceste pred Kranjsko goro pripetila prometna nesreča, ker je osební avto pretesno prehitel kolesarja. Neznani voznik avtomobila temne barve je v križišču zavijal levo proti Podkorenju in pri tem zadel kolesarja Janka Bidovca, star 72 let, doma z Jesenic. Slednji je padel in se ranil, povzročitelj pa je odpeljal, ne da bi se zmenil za ranjenca. Storitcu so na sledi.

NEVARNO NA TRAKTORJU

Minuli teden sta se pri kmečkem delu dogodili dve nesreči s traktorjem in v eni je traktorist izgubil življenje. V petek je na njivi pri vasi Dorfarje 75-letni Franc Vilfan oral njivo. Ko je na koncu njive vzvratno obračal, je na lahnem naklonu traktor začel drseti, nato pa se je prevrnil. Vilfan je padel z njega in obležal z glavo pod zadnjim kolesom — mrtev.

Naslednjega dne je 38-letni Franc Prosen s Cerkljanske Dobrave oral na njivi blizu svojega doma. Traktor se je prevrnil, poden pa je Prosenu vkleščilo noge. Ranjenega so odpeljali v ljubljanski Klinični center.

Ogenj v kozolcu

Britof — V kozolcu Franca Urbančka iz Britofa je v soboto, 20. novembra izbruhnil požar. V ognju je bila uničena živinska krma, prečne letve in ostreže v dolžini kakih desetih metrov. Ogenj so skušali zadušiti domačini, vendar jim je uspelo šele potem, ko so jim na pomoč priskočili poklicni gasilci iz Kranja. Gmotne škode je za kakih 40.000 dinarjev. Vzrok požara še ni znan, domnevajo pa, da so ga morda zanetili otroci, ki so se v soboto zadrževali v bližini kozolca. D. Ž.

Strokovni izlet Savskih gasilcev

Kranj — Člani industrijskega gasilskega društva Sava iz Kranja so pripravili strokovno ekskurzijo h koprski poklicni gasilski brigadi za obalno področje, obiskali pa so tudi luko Koper.

Gasilce iz Save so najprej izredno pristrčno sprejeli v koprski vinski kleti, kjer so jim med drugim pokazali enega največjih sodov v Evropi in menda tudi na svetu, saj drži 41.427 litrov. Poklicni gasilci so Savčane seznanili z gasilsko in reševalno opremo, nato pa so skupaj obiskali luko. Gostiteljem se gasilci iz Kranja zahvaljujejo za sprejem, obenem pa upajo, da se bodo kmalu srečali v Savi.

I. Potrč

Za večjo prometno varnost

Avtomobilsko zavarovanje

Previden voznik oziroma lastnik vozila bo iz preventivnih razlogov sklenil z zavarovalnico ustrezno zavarovanje za ublažitev škode morebitne prometne nezgode. Pri ugotavljanju odgovornosti za nastalo škodo in pri določanju odškodnin pa ima tudi zavarovalnica vgrajene nekatere preventivne mere.

Zavarovanje avtomobilske odgovornosti je obvezno za vse motorizirane udeležence cestnega prometa. Osnovni namen tega zavarovanja je, da zavarovalnica prevzame obveznosti povzročitelja prometne nezgode do tretjih oseb, udeležencev v nezgodi. Drugo najbolj razširjeno zavarovanje je kasko zavarovanje lastnega vozila. Škoda lahko nastane tudi zaradi trčenja, okvare, poledice, izogibanje, požara, toče, tatvine in drugih vzrokov. Pri obeh zavarovanjih lahko sklenemo še posebno nezgodno zavarovanje za voznika in potnike v osebnih vozilih. Zavarovalno jamstvo nastopa v obliki odškodnin za primer trajnih posledic ali celo smrti, odškodnine za čas nesposobnosti za delo ali zdravljenje. Zavarovalna premija je določena v višini 20 odstotkov premije za obvezno zavarovanje. Zavarovanje potnikov v javnih prevoznih sredstvih je vedno obvezno. Posebej se lahko zavarujejo še avtomobilska stekla in prtljaga. Pri potovanju v inozemstvo je treba imeti za večino držav mednarodno (zeleno) karto. Posebna kategorija zavarovanja pa je tudi zavarovanje tovarov (kargo).

Pri obveznem in kasko zavarovanju je uveljavljen tudi popust pri plačevanju premij za 10 do 40 odstotkov, odvisno od let zavarovanja brez škodnih zahtevkov. Člani AMZ Slovenije pa uživajo poleg tega še 10 odstotni popust. Vozniki, ki več kot dvakrat uveljavljajo odškodninske zahtevke iz kasko zavarovanja v enem letu pa plačajo za tretji primer 30 odstotkov, za četrti 70 odstotkov, za več pa že 150 odstotno povečano premijo. Pri kasko zavarovanju je možno tudi zavarovanje s soudeležbo (z odbitno franšizo) pri posameznem škodnem primeru in seveda tudi z nižjo premijo. Pri vsaki nezgodi brez človeških poškodb in škodi na vozilih, ki ne presega 20.000 din, je treba izpolniti poseben obrazec (poročilo o prometni nezgodi) in v njem navesti tudi povzročitelja. V vseh drugih primerih je treba poklicati miličnika.

Zavarovanec pa izgubi pravico iz zavarovanja (v celoti ali delno), če je vozilo upravljala oseba brez ustreznega vozniškega dovoljenja ali pod vplivom alkohola, če vozilo ni bilo brezhibno in varno za promet ter v drugih primerih, ki so v nasprotju z določili Zakona o varnosti cestnega prometa. Na to je treba misliti tudi sedaj, ko je zaradi pomanjkanja goriva promet nekoliko manjši.

Mrak

Pred zimo prislužil pripor

Da bi imel hrano in čez zimo toplo, je Vincencij R. večkrat vlomil v razne vikende v okolici Poljan

Potem, ko je leta 1979 prišel Vincencij R., star 51 let, iz zapora, je na rednem delu zdržal tri leta. Vendar pa je konec lanskega leta redno zaposlitev zaradi prebogostih izostavil, prav tako pa je bil tudi ob stanovanju. Prek zime se je nekako pretolkel, nekaj je imel še prihrankov, spal je običajno kje v kleti. Nekajkrat je sicer v tem času stopil tudi pred ljubljanske sodnike za prekrške, ki mu je dosodil po nekaj dni zapora zaradi klateštva. Potikanja po Ljubljani se je naveličal, vseskozi je bil končno tudi na očeh varuhov reda, ki so ga kaj pogosto pobarali, kje stanuje in kaj dela, tako da je bilo hitro jasno, da ne dela, nima kje stanovati in spet je bil nekaj dni za zapahi. Zato se je v septembru odločil, da se malce umakne na podeželje, kjer ga ne bo vsak kar takoj vprašal, zakaj ne dela.

Zaželel si je v Poljansko dolino, ki jo kar dobro pozna, čeprav je doma iz okolice Podnarta. Spomnil se je, da je v okolici Poljan kar precej vikendov, kjer se človek mimogrede prehrani, ker pa seveda ni dovoljeno nepovabljen vstopati v tuja bivališča, bi mu vrsta kaznivih dejanj spet odprla vrata v zapor, kjer je pozimi kar toplo.

Od 10. do 18. septembra letos je Vincencij bival v okolici Poljan, običajno ponoči vlamiljal v vikende in

opuščene hiše, kjer je našel pijačo in tudi kaj hrane, obenem pa je vzel tudi nekaj vrednejših predmetov, kot so bili tranzistorji, tri moške obleke in še nekaj drugih predmetov. Večino predmetov je ob potikanju in tavanju po gozdovih izgubil, tako da se je napotil po tem »izletu« proti Ljubljani brez vsega, oblečen v moško obleko, ki jo je našel v neki hiši. Stvari je izgubil tudi zaradi vinjenosti, saj si je s tem, kar je našel v vikendih, obilno postregel. Tako se ni ne spomni dobro, kje vse je vlomil. Ker pa je povsod pustil kar precejšnje razdejane, saj je razbijal stekla na oknih in tudi ni pazil na prstne odtise in druge sledove, ni bilo težko prešteti vseh vlomov. Skupne škode zaradi odnesenih predmetov je za okoli 42.781 din, na objektih je škoda za okoli 14.500 din. Seveda se je spet znašel v priporu, očitno kar zadovoljen, da je tik pred hujšim mrzom na toplem.

Ga bo kazni kaj spametovala? Bo kdaj spoznal, da ni vredno živeti življenja na dnu ali na robu družbe? Zapor prav gotovo niso zimska zatočišča za ljudi, ki ne znajo ali zmorejo pogrnati trdnjih korenin z rednim delom ter se tako preživljati. Ali morajo ostajati vrata zaporov za take ljudi vedno na pol odprta?

L. M.

Cerklje — Tudi cerkljanski gasilni dom je bil že potreben obnove in razširitve, kajti že lep čas je bil pretesen in za središče vasi tudi nič kaj dekorativen. Gasilci so se sami lotili izgradnje in žrtvovali za obnovljen dom slehermo prosto nedeljo. Stavba je že dobila tudi streho. — Foto: D. Žlebir

Gorenjska nočna kronika

BOLEČ OBRAČUN

Na gradbišču na Planini sta se zadnjič dva delavca sprla zaradi odnosa v Irak. Beseda je dala besedo in tudi kako psovko, ki je eden od njiju ni mogel mirno podnesti, pa je zgrabil drugega za čeljust. Ta ga je krepko ugriznil, oni pa se je skušal izogniti prijemu ostrih zob. Pri umiku je sobesedniku izbil zob, dva pa omajal. Ko vročerkrvežev ne bi razdvojili, najbrž ne bi ostalo le pri izbitih zobeh.

ZNESEL SE JE NAD PSOM

Tistega dne je imel J. M. iz Podbrezja na dvorišču spuščene psa, nemškega ovčarja brez rodnika. Nemirni kuža je ušel na sosedovo dvorišče, kjer je bil reden gost pri tamkajšnjem psu. Tedaj je bil pri sodedu tudi eden od znancev, ki je gojil še staro sovražstvo do J. M. Ker mu tega ni upal odkrito pokazati, se je maščevalno znesel nad njegovim psom. Obesil ga je na verigo v sosedovo garažo, čez čas pa se je vrnil in ga zakopal v gozdu. Lastnik je po dveh dneh pogrešil svojega ljubljence. Ko so mu sosedje odkrili, kje utegne biti, je potuhnjenega zlikovca naznanil milici.

OD MALIGANOV RAZGIBANA DOMIŠLIJA

Nedavno tega je čuvaj Cestnega podjetja v Kamni gorici klical miličnike, češ da se v podjetju godi nekaj hudega. Ko so jadno pridruživeli na kraj mračnih dogodkov, so miličniki ugotovili, da gre le za čuvajevo od alkohola nekoliko razgibano domišljijo. Vinjenega so morali odstraniti z dela. Prestrašeni čuvaj je bil tudi oborožen, a orožja kljub strahovom, ki so ga preganjali, še ni uporabil.

PRETEPAŠKE ZGODE IN NEZGODE

Kot nekaj tudi danes ne manika noštenih nviskih večerov

z neizogibnim pretepom na kraju. Posebno po petnajstem, preden se kuverta s plačo docela ne osuši, je v gostilnah živo, najbolj razborite pa morajo miriti miličniki. Tako so se nedavno pretepali v Pekovem samskem domu, v bifeju tržiškega kina, v Transturistovi restavraciji v Škofji Loki in brččas še kje. Domala vsi pretepači so se ga tako naložili, da so jih morali hladiti v posebej za to namenjenih prostorih. Le v škofjeloškem pretepu jo je eden od krivcev popihal.

NEPROSTOVOLJNA KOPEL

Enega od delavcev na gradbišču elektrarne v Mavčičah so nabriti sodelavci vrgli v Savo. Šala bi se bila kmalu izprevrgla v tragedijo, kajti revež ni znal plavati in je le nemočno mlatil po vodi. Na srečo so ga izveleli, preden bi bilo prepozno. Potem se je obrnil na milico, da se podobne šale ne bi več ponavljale.

TEGOBE ŽIVLJENJA V DVOJE

Kranjčanka je morala iskati razen miličnikov tudi zdravniško pomoč, saj jo je bivši soproj dobera premlatil. Tudi grozil ji je, da jo bo ubil. Z orožjem se sicer ni izkazal, zato pa je prednjo vrgel naboj za pištolo, kar naj bi dokazovalo resnost njegovih groženj.

Drugi primer ni bil tako drastičen. Zaradi neuslišane ljubezni je bivši mož zamenjal ključavnico na ženinem stanovanju, da bi ga spet vzel nazaj. Vendar ona ni bila naklonjena takim izrazom naklonjenosti. Raje je javila milici, kako jo nekdanji mož izsiljuje.

Škofjeločana pa je pred vrati njegovega lastnega stanovanja pustila njegova prijateljica. Zaklenila ga je ven in niti na najbolj mile prošnje ni marala odpreti. Zatekel se je v bližnji bife, da bi si tam izprosil pomoči ali vsaj tolažbe v tekoči obliki.

kovinotehna

kovinotehna
OPREMA
MENGEŠ

kovinotehna
Blagovnica
FUŽINAR
JESENICE

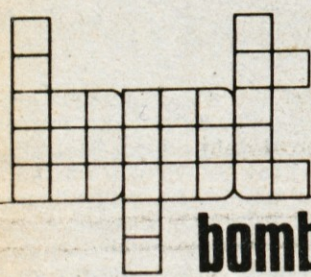

kovinotehna
ŽELEZNINA
JESENICE

kovinotehna
TEHNIKA
MENGEŠ

**Čestitamo
vsem
delovnim ljudem
za praznik
republike —
29. november**

bombažna predilnica in tkalnica tržič n.sol.o.

**VSEM DELOVNIM LJUDJEM
IN POSLOVNIM
PRIJATELJEM
ČESTITAMO ZA PRAZNIK
REPUBLIKE 29. NOVEMBER**

**INDUSTRIJA KOVINSKE OPREME IN STROJEV
KRANJ**

JUGOSLAVIJA

Izdelujemo: stroje za čevljarsko in tekstilno industrijo
ter tračno brusilne stroje za kovinsko industrijo

*Vsem delovnim ljudem
čestitamo za dan republike
29. november*

85 let

KARTONAŽNA TOVARNA LJUBLJANA n. sol. o.
TOZD JELPLAST, KAMNA GORICA n. sub. o.VSEM DELOVNIM LJUDEM
IN POSLOVNIM
PRIJATELJEM
ČESTITAMO ZA PRAZNIK
REPUBLIKE 29. NOVEMBER**Industrija
volnenih izdelkov
Zapuže**Industrija volnenih izdelkov SUKNO
Zapuže proizvaja vse vrste blaga za
ženske in moške iz 100% čiste runske
volne ter volnene odeje najboljših kva-
litet. V prodajalnah v Zapužah in na
Koroški cesti v Kranju vam nudimo
najnovejšo vzorce ženskega in moške-
ga volnenega blaga ter volnene odeje
vseh vrst in kvalitete.Ob tako bogati izbiri boste gotovo našli
tudi nekaj zase.*Vsem delovnim ljudem in
poslovnim prijateljem
čestitamo za dan republike —
29. november***KOMPAS**
JUGOSLAVIJA

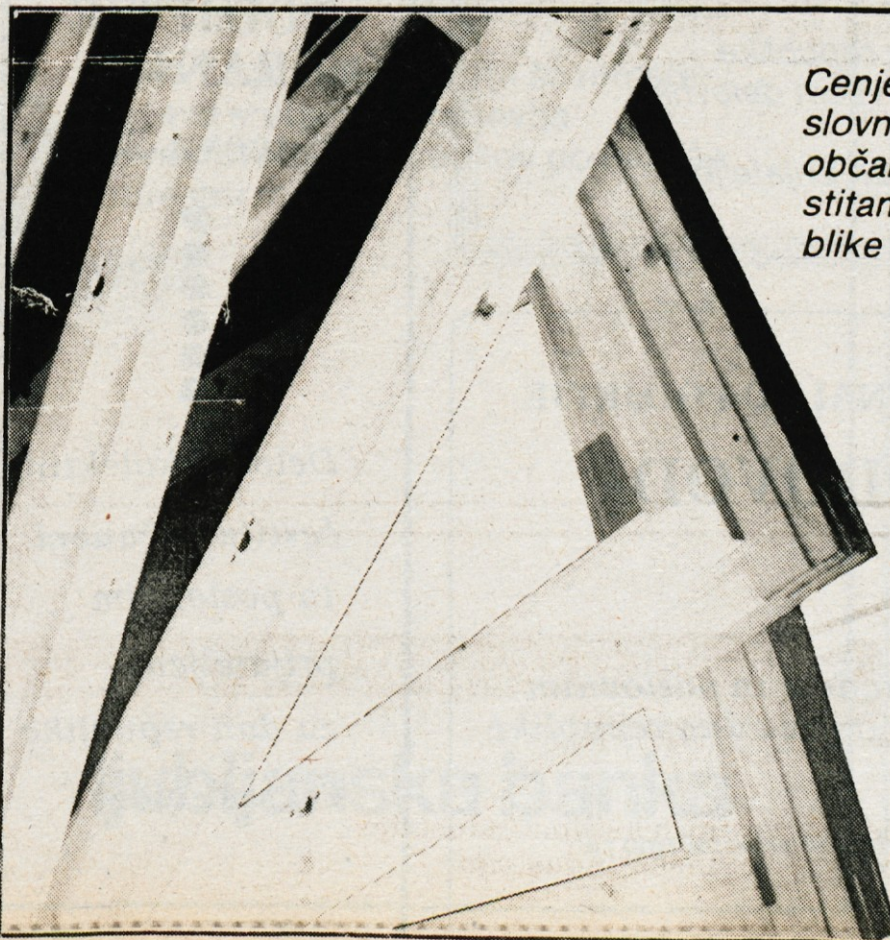
vaš turistični kompas

TOZD inozemski turizem,
TOZD Kompas hotel Bled
in
turistične poslovalnice: Bled, Brnik, Kranj in Kranjska
gora*Cenjenim gostom in poslovnim prijateljem
čestitamo za dan republike —
29. november*Slovenske
železarne**TOVARNA VERIG** n. sol. o.
LESCE - JUGOSLAVIJAIskrene čestitke za
dan
republike
29. november*želi delovna organizacija vsem občanom in svojim
poslovnim partnerjem, in jim želi v
prihodnje veliko poslovnih uspehov.*Tovarna verig, vijakov,
odkovkov,
orodij,
pnevmatsko-hidravličnih
naprav, industrijske
opreme in meril**GOZDNO GOSPODARSTVO**Bled n. sol. o.
Ljubljanska 19tel.: dir. 77-257, h. c. 77-361-364
telegram: GG Bled, poštni predal 42TOZD GOZDARSTVO BOHINJ, n. sub. o.
Bohinjska Bistrica, Grajska cesta 10TOZD GOZDARSTVO POKLJUKA, n. sub. o.
Bled, Triglavsko cesta 47TOZD GOZDARSTVO JESENICE, n. sub. o.
Jesenice, Tomšičeva cesta 68TOZD GOZDNO GRADBENIŠTVO BLED, n. sub. o.
Bled, Ljubljanska 19TOZD GOZDNO AVTOPREVOZNIŠTVO
IN DELAVNICE SP. GORJE, n. sub. o.
Spodnje Gorje 1TEMELJNA ORGANIZACIJA KOOPERANTOV
ZASEBNI SEKTOR GOZDARSTVA BLED, n. sub. o.
Bled, Ljubljanska cesta 19v delovni organizaciji
GOZDNO GOSPODARSTVO BLED, n. sub. o.
Bled, Ljubljanska 19gospodarijo z gozdovi, proizvajajo in prodajajo različne vrste okroglega
lesa, izdelujejo kvaliteten okrogli les po posebnih naročilih, pripravljajo
rezonančni les, nudijo prevoznike usluge za prevoz lesa in popravljajo
gozdarske stroje in naprave*Vsem delavcem in kmetom ter poslovnim prijateljem
čestitamo za dan republike — 29. november***ALPETOUR**Sestavljena organizacija
zdrženega dela
Škofja Loka*Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem
čestitamo
za dan republike — 29. november***Mercator**
Rožnik

TOZD PRESKRBA TRŽIČ

*Vsem delovnim ljudem
in cenjenim potrošnikom
čestitamo za praznik republike.*Priporočamo obisk naših založenih prodajal.
Nasvidenje pri MERCATORJU!**domplan**

KRANJ — CESTA JLA ŠT. 14 — TELEFON 21-875, 24-440

urbanizem, stavbna zemljišča,
investitorski inženiring
in stanovanjsko poslovanje
št. žiro računa 51500-601-10579*Delovna skupnost podjetja čestita
vsem delovnim ljudem in občanom
za praznik republike 29. november**Z izpolnjevanjem nalog, katere prevzemamo, bomo tudi
v bodoče zadovoljevali interese delovnih ljudi.**Cenjenim strankam, po-
slovnim partnerjem in
občanom Gorenjske če-
stitamo za praznik repu-
blike — 29. november*trgovina
lesa
in
gradbenega
materiala
lesnina
KRAJ
Mirka Vadnova 9
PRIMSKOVO

BOHINJSKA BISTRICA

Delavci delovne organizacije
čestitajo
krajanom Bohinja
in poslovnim prijateljem
za praznik republike —
29. november

DRUŠTVO OBRTNIKOV OBČINE KRANJ
Kranj, Likozarjeva 1

**OBRTNO
ZDRUŽENJE
OBČINE KRANJ**
**Kranj,
Likozarjeva 1**

čestitajo članom
zdrženja
in občanom
za dan republike
— 29. november

Slovenske železarne
Tovarna vijakov

1895 **plamen**, p. o.
KROPA

Za praznik republike —
29. november,
čestitamo vsem delovnim
ljudem
in poslovnim prijateljem

**KIT KMETIJSKO
ŽIVILSKI
KOMBINAT
GORENJSKE**
n. sol. o.
KRANJ

● TOZD KMETIJSTVO KRANJ
● TOZD KOOPERACIJA RADOVLJICA
● TOZD MLEKARNA KRANJ
● TOZD OLJARICA BRITOF
● TOZD KOMERCIALNI SERVIS KRANJ
● TOZD AGROMECHANIKA KRANJ
● TOZD MESO-IZDELKI ŠKOFJA LOKA
● TOZD TRGOVINA NA DEBELO ŠKOFJA LOKA
● TOZD TRGOVINA NA DROBNO KRANJ
● TOZD KLAVNICA JESENICE
● in DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE

čestitajo za dan republike — 29. november

**KEMIČNA
TOVARNA
PODNART**, p. o.

proizvajalec preparatov za galvansko in
kemično obdelavo kovin in plastike,
pomožne galvanske opreme in laborato-
rijskih kemikalij

Kolektiv tovarne čestita vsem
delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem za dan republike

Delavci

— TOZD za ptt promet Jesenice, Kranj,
Radovljica, Škofja Loka,
— TOZD Telekomunikacije Kranj in
— delovne skupnosti skupnih služb

združeni v PODJETJE ZA PTT PROMET KRANJ

čestitajo
vsem uporabnikom ptt storitev
za dan republike

vezenine bled

Za praznik republike
čestitamo vsem delovnim
ljudem
in poslovnim prijateljem

**KOVINSKO
PODJETJE
KRANJ**

Šuceva 27

Delovni kolektiv
čestita občanom
in poslovnim
prijateljem
za dan republike
29. november

Gostilna BLAŽUN,
Grašič Franc,
Kranj, Cesta talcev 7

čestita cenjenim gostom in
delovnim ljudem
za praznik republike —
29. november

KOMUNALNO PODJETJE

»VODOVOD«

Kranj

Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem čestitamo za dan republike
— 29. november

Uporabnikom naših storitev se priporočamo za
nadaljne sodelovanje.

murka

Vsem občanom in
delovnim kolektivom
čestitamo
za praznik

29. november
dan republike

Tekstilna tovarna ZVEZDA

Kranj, Savska cesta 46

čestita vsem delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem za dan republike
- 29. november

ŽITO LJUBLJANA

TOZD Triglav - Gorenjka
proizvodnja pekarskih in konditorskih izdelkov
Lesce

TOZD Pekarna Kranj
Proizvodnja pekarskih izdelkov

Čestitajo vsem delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem
za dan republike

INDUSTRIJA KOVINSKE OPREME IN STROJEV

Industrija kovinske opreme in strojev
Kranj
Savska cesta 22

razpisuje prosta dela in naloge

STREŽNICE

Pogoj: kvalificirana kuharica s tremi leti delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju
razpisnih pogojev na naslov Ikos Kranj, Savska cesta 22, v 15 dneh
po objavi razpisa.

35
LET

KOKRA
trgovska in proizvodna DO Kranj
SDS Skupne službe

razpisuje na podlagi sklepa sveta delavcev SDS skupne
službe, z dne 17. 11. 1982 licitacijo
za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

VEČ KNJIŽNIH STROJEV ASCOT

izklicna cena 1 kom	din 6.000,00
5 kom	à din 1.000,00

Licitacija bo v petek, 26. novembra 1982 v skladišču Hrastje
ob 10. uri.

Interesenti si lahko ogledajo stroje uro pred pričetkom licitacije.
Obvezni polog je 10%.

ODPRTA JE NOVA VULKANIZACIJSKA DELAVNICA

Vulkanizacija, montaža,
demontaža, centriranje
gum. Smledniška 94, Čir-
če - Kranj

Osnovna šola PREŠERNOVE BRIGADE Železniki

Komisija za delovna razmerja
objavlja naslednja prosta dela
in naloge:

1. ČISTILKE NA CENTRALNI ŠOLI za nedoločen čas s pol- nim delovnim časom

Delo je v popoldanskem času.
pogoji:
- dva meseca poskusnega de-
la.

Nastop dela takoj po sklenitvi
delovnega razmerja.

Pismene prijave s kratkim
življenjepisom ter potrebnimi
dokazili pošljite v 15 dneh po
objavi v tajništvo OS Preše-
rnove brigade Železniki. Kan-
didati bodo o izbiri obveščeni
v 8 dneh po poteku razpisa.

ČGP DELO TOZD PRODAJA Podružnica Kranj Koroška 16

sprejme
RAZNAŠALCA

za dostavo časopisa DELO na-
ročnikom na dom na rajonu
Stražišče pri Kranju. Delo je v
zgodnjih jutranjih urah, pri-
merno za dijake, gospodinjice in
upokojece.

Pismene vloge sprejema ČGP
Delo, TOZD Prodaja, Podru-
žnica Kranj, Koroška 16, osem
dni po objavi.

Hotelsko turistično
podjetje Bled z.n.s.o.o. -
TOZD hotel Jelovica Bled

Komisija za delovna razmerja
oglašča
prosta dela in naloge

1. TRI NATAKARJE

Pogoji:
- gostinska šola - poklic
natakar,
- 1 leto kot šef rajona v hote-
lu B kategorija,
- poskusno delo 2 meseca

2. MESARJA

Pogoji:
- gostinska šola - poklic
kuhar ali poklicna šola -
poklic mesar,
- 2 leti v poklicu,
- poskusno delo 2 meseca

Delo se združuje za nedoločen
čas.

Kandidati naj pošljejo svoje
prijave z dokazili 8 dni od dne-
va objave na naslov:

Hotelsko turistično podjetje
Bled, TOZD hotel Jelovica
64260 Bled, C. svobode 5 (ko-
misiji za delovna razmerja)

Nove obrestne mere

Večina naših načrtov in želja je tako
ali drugače povezanih z denarjem.
Pot do cilja je včasih daljša.
Dolgoročno varčevanje pod
ugodnejšimi pogoji je zato
možnost, o kateri velja razmisliti.

Nove obrestne mere za
nenamenske dinarske hranilne
vloge so:

7,5% za vloge na vpogled
(nespremenjeno)

13% za vloge vezane nad 1 leto

15% za vloge vezane nad 2 leti

20% za vloge vezane nad 3 leta

Nove obrestne mere za
nenamenske devizne hranilne
vloge so:

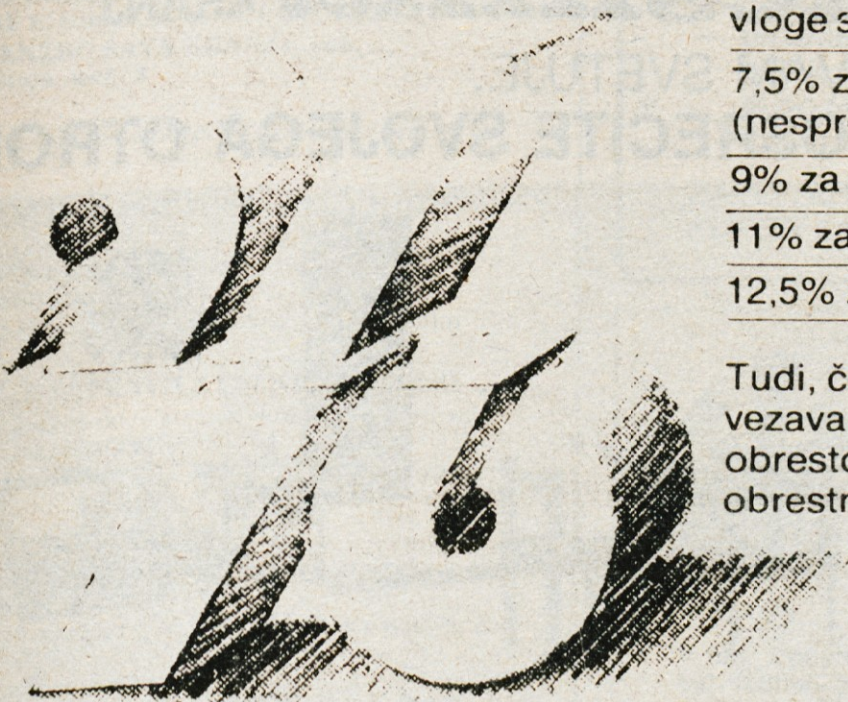
7,5% za vloge na vpogled
(nespremenjeno)

9% za vloge vezane nad 1 leto

11% za vloge vezane nad 2 leti

12,5% za vloge vezane nad 3 leta

Tudi, če pravega načrta še nimate:
vezava sredstev zagotavlja
obrestovanje prihrankov po najvišji
obrestni meri.

Ljubljanska banka

MANDARINE

ÖS
1 kg **9.90**

KAVA BRASIL

ÖS
1 kg **69.90**

SPAR

MARKET

Restavracija in črpalka

MALLE

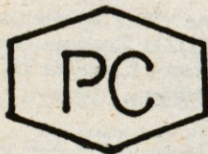
V Brodeh na Koroškem

ZNIŽANO OD 26.11.1982 - 4.12.1982

ROZINE ÖS
1/2 kg **12.90**ITALIJANSKI
RIŽ ÖS
1 kg **9.90**SPAR
JEDILNA
ČOKOLADA 250-g-kom ÖS
13.90MARGARINA ÖS
RAMA 500-g-casa **14.90**Suchard Milka ÖS
300-g-kom **19.90**OLJE ÖS
2-l-stekl **34.90**DIABETIČEN
SLADKOR 500-g-Pkt. ÖS
39.90LEŠNIKI ÖS
1/2 kg **24.90**TAFT ÖS
LAK ZA LASE **24.90**
370-g-dz.KALODERMA ÖS
KREMA 150-g-dz. **15.90**

SPAR

POSOJILNICA CELOVEC

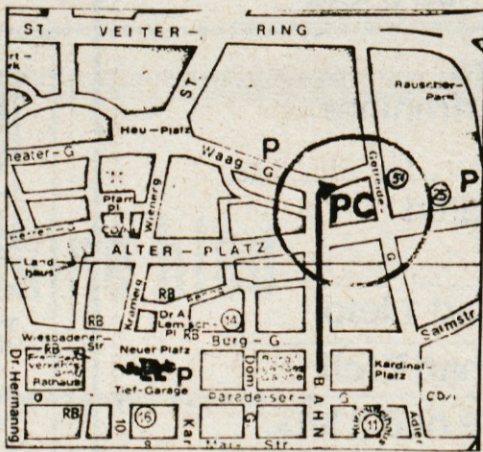
Bahnhofstrasse 1 (priesterhaus)
9020 CelovecTelefon: 99 434222 57 3 56
Teleks: 42075 po cel a

Preden se odločite za nakupe v celovških trgovinah, se oglasite v naši banki v središču Celovca, v bližini Starega trga (Alter Platz). Prepričali se boste, da se vam splača.

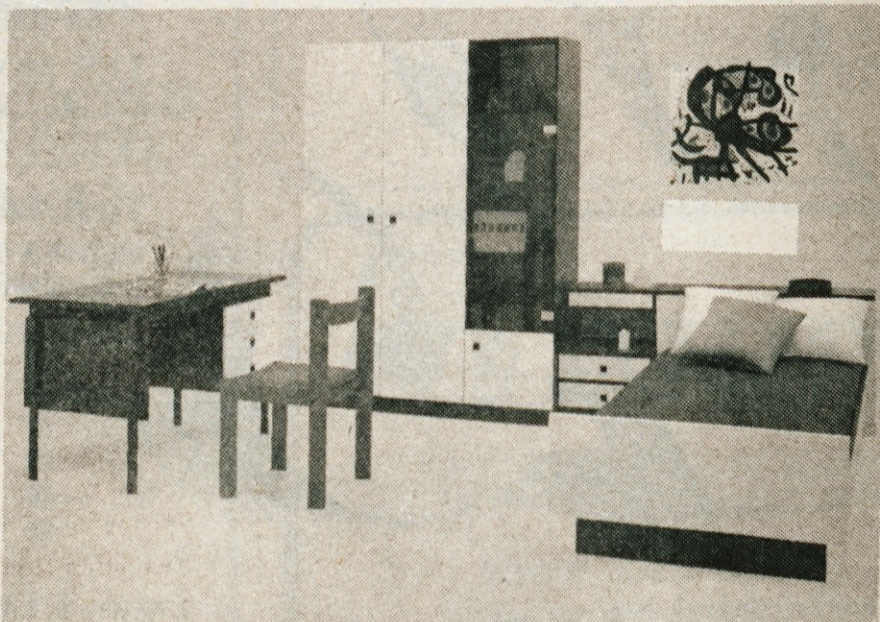
Na voljo smo vam

— z raznimi informacijami, predvsem pa z najugodnejšo menjavo vseh valut in z drugimi bančnimi posli

Tudi pri menjavi valut si lahko prihranite nekaj procentov, obenem pa podpirate slovensko banko. Poslujemo vsak dan, razen sobote, od 8. do 12. in od 13. do 16. ure. Veselimo se vašega obiska in vam jamčimo za bančno tajnost.

peči na trdo gorivo za centralno ogrevanje,
etažne peči na trdo gorivo,
trajnožareče peči in trajnožareče štedilnike
prodajamo tudi na potrošniški kredit brez pologa

metalka
prodajalna
kamnik
lesnina KRANJVAM SVETUJE,
OSREČITE SVOJEGA OTROKA

DOBAVA TAKOJ!

- Kupite otroku pohištvo, ki ga po izredno znižani ceni od 20—25 % nudi Lesnina v Kranju in na Jesenicah
- Že za 13.896 din lahko opremito sobo svojemu otroku, ki jo bo prav gotovo vesel
- Torej, če želite otroško sobo, pridite v Lesnino, saj nakup v Lesnini ne prinaša sreče in veselja samo otroku, ampak tudi zadovoljstvo in prihranek v družini
- kupljeno blago vam do 30 km brezplačno pripeljejo na dom
- trgovina je odprta od 7.—19. ure, sobota do 13. ure

Vabi vas Lesnina Kranj in salon pohištva na Jesenicah

telefon: Kranj 24-554
telefon: Jesenice 81-179ISKRA
INDUSTRIJA ŠIROKOPOTROŠNIH IZDELKOV
n. sol.o.
Škofja Loka, Titov trg 3a

Izvršilni odbor DS Delovne skupnosti skupnih služb objavlja prosta dela in naloge na sedežu DO v Škofji Loki, Titov trg 3a, in vabi k sodelovanju

SALDAKONTISTA KUPCEV

Pogoji: srednja ekonomska šola in 2 leti delovnih izkušenj

Delo je za določen čas — 1 leto (zaradi odhoda delavke na porodniški dopust) s polnim delovnim časom.

Rok prijave je 15 dni. Rok obvestila je 15 dni po izteku objave. Pisemne prijave z dokazili pošljite na naslov: Iskra Industrija širokopotrošnih izdelkov, n. sol. o. Škofja Loka, Titov trg 3/a, DSSS Kadrovska služba.

KOMUNALNO PODJETJE TRŽIČ, p.o. Pristava 80

*Delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem
čestitamo za DAN REPUBLIKE*

Delavska univerza Tomo Brejc v Kranju

VZGOJNOIZOBRAŽEVALNA ORGANIZACIJA
ZA ODRASLE

*čestita slušateljcem, sodelavcem
in prebivalcem Gorenjske
za praznik republike 29. november*

GORENJSKI ZDRAVSTVENI CENTER KRANJ

S TEMELJNIMI ORGANIZACIJAMI

Zdravstveni dom Bled, Bohinj, Jesenice, Kranj,
Obratna ambulanta Železarne Jesenice, Radovljica,
Škofja Loka, Tržič, Socialna medicina in higiena
Gorenjske,
Zobna poliklinika Kranj

Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj,
Bolnišnica Jesenice, Psihiatrična bolnica Begunje in
Gorenjske lekarne Kranj

*Čestitajo občanom
za praznik republike — 29. november*

ELEKTRO GORENJSKA, DELOVNA ORGANIZACIJA
ZA DISTRIBUCIJO IN PROIZVODNJO ELEKTRIČNE
ENERGIJE n. sub. o., KRANJ, CESTA JLA 6
TOZD ELEKTRO SAVA KRANJ n. sub. o.,
KRANJ, Stara cesta 3

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja dela
oziroma naloge:

1. OPRAVLJANJE STIKALNIČARSKIH DEL V HE DO 1 MW

Pogoji: delovodska šola elektro stroke — jaki tok,
3 leta delovnih izkušenj.

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim
delovnim časom.

2. VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA ELEKTRO OPREME

Pogoji: poklicna šola elektro stroke — obrat. električar,
3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim
delovnim časom.

3. OPRAVLJANJE JEZOVNIČARSKIH DEL

Pogoji: poklicna šola — KV delavec gradbene stroke,
2 leti delovnih izkušenj.

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim de-
lovnim časom.

Kandidati, ki izpolnjujejo splošne pogoje naj pošljejo pismene po-
nudbe z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev v 15 dneh od
objave oglasa na naslov:

TOZD Elektro Sava Kranj n. sub. o., Kranj, Stara cesta 3.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po odločitvi.

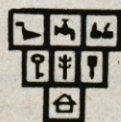
NEOPLANTA

Industrija mesa, mesnih preradževina i ko. izervi
Novi Sad, poslovna enota skladišče Kranj.

*čestita občanom Kranja, Jesenic, Radovljice in Tržiča
za praznik republike — 29. november*

v skladišču v Kranju, C. Staneta Žagarja 51,
telefon 064/25-268 in 064/25-267

Nudi: sveže meso, trajne in poltrajne klobasičarske
proizvode, suhomesnate proizvode in konzerve.
Posebno se priporočamo za trajne izdelke visoke
kvalitete.

Servisno podjetje Kranj

Tavčarjeva 45, telefon 21-282

*čestita k prazniku
svojim poslovnim prijateljem
in vsem občanom*

Še naprej se priporoča za sodelovanje z vsemi svojimi
dejavnostmi: zidarska, mizarska, vodovodno-inštalater-
ska, kleparska, krovna, ključavničarska, pleskarska in
električarska.

VSEH VRST USLUG, POPRAVIL, ADAPTACIJ IN
STORITEV TER POLAGANJE PARKETA IN TAPISOMA

DO ŽVILA — CENTRAL TOZD DELIKATESA KRANJ

V prodajalnah TOZD DELIKATESA

- Delikatesa Kranj, Maistrov trg 11
- Delikatesa Tržič, Trg svobode 20
- Naklo v Naklem
- Na vasi, Šenčur
- Dom, Srednja vas
- Krvavec, Cerklje
- Hrib, Preddvor
- Kočna, Jezersko
- Klemenček, Duplje

lahko kupite za praznike več vrst blaga po reklamnih cenah.
Hkrati obveščamo, da nudimo razne specialitete iz na-
ših kuhinj v Delikatesi Kranj in Tržič:

- pečene piščance, pečenko, ribji file, tatarski
biftef, razne solate itd. Pripravljamo tudi je-
di po posebnem naročilu.
- Priporočamo se za nakup!

ZA 29. NOVEMBER — PRAZNIK REPUBLIKE
KUPCEM IN OBČANOM ISKRENO ČESTITAMO.

Modno ČEVLJARSTVO kern Kranj, Partizanska 5

čestita cenjenim strankam in občanom Gorenjske za praz-
nik republike — 29. november in se priporoča s kvalitetno
izdelavo vsakovrstne moške in ženske obutve ter obutev za
kolesarje.

V naši trgovini v Kranju, Maistrov trg (nasproti Delikate-
se) nudimo žensko in moško usnjeno obutev.

Kvalitetna izdelava — ugodne cene — pravo usnje.

Trgovina je odprta od 8. do 12. ure in od 14. do 19. ure,
v sobotah od 8. do 12. ure.

Delikatesa KRANJ

ODPRTA
V DECEMBRU
TUDI OB
SOBOTAH
POPOLDNE

KUNSTELJ- PURGAR BOGOMILA

frizerski salon,
Kranj,
Prešernova 4

Cenjenim strankam in ostalim
občanom čestitamo za praznik
republike — 29. november

Zlatarska delavnica Levičnik Živko

Kranj, Maistrov trg 9
(nasproti Delikatese)

Cenjenim strankam in
občanom Gorenjske čestita
za praznik republike —
29. november

Osnovna šola BRATSTVO IN ENOTNOST Kranj

Komisija za delovna raz-
merja
objavlja dela in naloge

HIŠNIKA-VZDRŽEVALCA
s polnim delovnim časom
za nedoločen čas.
Nastop dela 15. 12. 1982.

Zahtevana izobrazba: —
kvalificirani delavec lesne
ali elektro stroke.

Od prijavljenih kandidatov
se pričakuje, da bodo obvla-
dali čimveč opravil, potreb-
nih za vzdrževanje šolske
stavbe, kar bodo morali do-
kazati v času 3-mesečnega
poskusnega dela.

Prijave z dokazili o uspo-
sobljenosti sprejemamo 15
dni po objavi.

kovinotehna

Trajnožareče peči
»SIGMA TŽ«

za centralno ogrevanje na trda goriva

Možnost nakupa
s potrošniškim posojilom brez pologa
v prodajalnah na Jesenicah in v Mengšu

kovinotehna

Novi kartončki za plin

Na ustanovni seji občinske konference svetov potrošnikov radovljiske občine so največ govorili o oskrbi s plinom — Uvedli so nove kartončke za plin, ki so jih s ponedeljkom začeli razdeljevati v krajevnih skupnostih — Vsaka prodajalna plina ima svojo barvo kartončkov, katere zaporedne številke bodo na vrsti, bo sproti obveščal radio Triglav

Radovljica — Na ustanovni seji so se v četrtek, 18. novembra zbrali delegati občinske konference svetov potrošnikov radovljiske občine. Od dvajsetih se je sestanka udeležilo šestnajst delegatov, za predsednika konference so izvolili Toneta Kapusa.

Največ pozornosti so posvetili sočasni problematiki oskrbe, predvsem oskrbi s plinom, ki je najtežavnejša. Tudi občinski izvršni svet je na zadnjih treh sejah obravnaval oskrbo s plinom, 10. novembra je sprejel ukrepe o evidenčnih kartončkih za prodajo plina. Vendar izkušnje z njimi niso bile dobre, pred prodajalnami plina so bile prav tako kot po prejšnji dolge vrste, ljudje so dopoldne, med delovnim časom, odhajali po plin.

Na seji občinske konference svetov potrošnikov so se zato odločili za malce drugačen način razdeljevanja plina. Uvedli so evidenčne kartončke v treh barvah, vsaka prodajalna plina ima svojo barvo. V prodajalni plina v Lescah veljajo beli kartončki, v njen prodajni okoliš pa so vključene krajevne skupnosti Begunje, Bled, Bohinjska Bela, Gorje, Lesce, Radovljica, Ribno in Zasip. Kartončki zelene barve veljajo v prodajalni plina Polje v Bohinju. Zajema krajevne skupnosti Bohinjska Bistrica, Koprivnik, Srednja vas in Stara fužina. Kartončki roza barve pa veljajo v prodajalni plina v Podnartu, kjer bodo plin lahko dobili kraji krajevnih skupnosti Brezje, Kamna gorica, Kropa, Lencovo, Ljubno, Mošnje, Podnart in Srednja Dobrava.

Kartončki so oštevilčeni z zaporednimi številkami, ki bodo zagotavljale vrstni red. Radio Triglav bo sproti obveščal ljudi, katere zaporedne številke so kdaj na vrsti, s čimer se bodo izognili nepotrebnemu čakalju v vrstah.

Kartončke so s ponedeljkom začeli razdeljevati v krajevnih skupnostih. Prejela jih bodo gospodinjstva, ki uporabljajo plinske štedilnike in kuhalnike ali kombinirane štedilnike. Pri tem bodo merodajni podatki zadnjega popisa prebivalstva. V krajevnih skupnostih pa bodo upoštevali, da imajo prednost ostareli občani in invalidi ter tisti, ki nimajo možnosti kuhanja na trda goriva.

Kartončke bodo razdelili postopoma, pri čemer bodo upoštevali, da bodo morali počakati vsi, ki so mer se bodo izognili nepotrebnemu čakalju v vrstah.

Varčevanje z energijo

Zgled Ključavničarstva Radovljica

Ko so v radovljiški občini delegati občinske skupščine sprejeli priporočila o varčevanju z energijo, so ob tem tudi rekli, da mora biti javnost seznanjena, kje so priporočila vzeli zares in kje so se jih na daleč izognili. Ključavničarstvo Radovljica je zgled, kako se je moč z malo volje in zavzetosti pri porabi energije varčno obnašati.

Pri ogrevanju upravnih prostorov ne morejo veliko storiti, ker se ves blok ogreva iz skupne kotlovnice. Zato pa v obratu v Zapužah, kjer kurijo na premog, prostore ogrevajo le od 16 do največ 18 stopinj Celzija. Delavci se pri delu veliko gibljejo, zato jim toliko ogreti prostori zadostajo. Dokaj pozno so začeli tudi kuriti, šele ko je mraz res pritisnil.

novembra že dobili plin in imajo torej doma polno jeklenko. Počakati bodo morali do druge delitve kartončkov.

Od ponedeljka naprej so vse tri prodajalne plina v radovljiški občini odprte le popoldne, kar bo tudi prispevalo k temu, da ljudje ne bodo odhajali po plin med delovnim časom.

Na seji občinske konference svetov potrošnikov so obravnavali tudi oskrbo s kurilnim oljem, premogom in drvmi, o čemer bodo v bodoče podrobneje spregovorili. Občinskemu izvršnemu svetu in krajskemu Merkurju so posredovali zahtevo krajevnih skupnosti, da bi ponovno uvedli prodajo premoga na železniški postaji v Lescah. Komisiji za varčevanje pri izvršnem svetu pa so predlagali, da se spremeni delovni čas trgovin, pri čemer naj upoštevajo pripombe krajevnih skupnosti in potrošniških svetov.

M. Volčjak

Ob sobotah, in nedeljah, ko ne delajo, skrbno upoštevajo priporočila in temperaturo v prostorih zmanjšajo še za 5 stopinj Celzija.

Na vidno mesto v delavnici so namestili termometer, tako da lahko vsak preveri, kako kurijo.

V Ključavničarstvu Radovljica so prav tako pregledali, kje je moč varčevati s tehnološko energijo. Tako so na vse varilne aparate namestili varčevalne ventile, ki jih izdeluje Zavod za varilno tehniko Slovenije. Skrbijo, da pri delu uporabljajo predvsem varilne aparate za varjenje po postopku z ogljikovim dioksidom, ki so varčevše od klasičnih postopkov varjenja.

Prav zanimivo je, da ne pozabljajo niti na najmanjše podrobnosti. Vedo, da svetlo pobeljene stene prispevajo k boljši osvetljenosti prostorov. Dvakrat na leto vse žarnice očistijo prahu. Delavnice so novembra tudi dodatno zatekli in izolirali. Načrtujejo še vgraditev kondenzatorjev jalovega toka v želji, da zmanjšajo konične obremenitve na odjemnem številu. Seveda predvsem zavoljo tega, ker bodo postopoma večali priključno moč strojev in naprav.

Na zboru delavcev so sprejeli sklep o razširitvi dejavnosti. Izdelovali bodo kovinske izdelke za domači trg in za izvoz ter organizirali novo dejavnost — vzdrževanje termoelektričnih postaj, predvsem večjih v delovnih organizacijah. Za to delo imajo namreč usposobljene delavce in izkušnje in pri termoelektričnih postajah, ki uporabljajo tekoča goriva ali plin so uspeli zmanjšati porabo goriv za okoli dva do štiri odstotke. Pogovarjajo se že z velikimi porabniki energije v radovljiški občini, z Alpdromom, Verigo, Elanom, Almiro.

Pohvalno je, da v Ključavničarstvu Radovljica o varčevalnih ukrepih niso pisali dolgovernih in nerazumljivih pravilnikov, temveč so preprosto ukrepali in se odločali na zboru delavcev. V današnjih birokratskih časih žal moramo pohvaliti tudi dejanja, ki bi morala biti običajna.

Pri varčevanju z energijo pa Ključavničarstvo Radovljica pesti hud problem. Veliko imajo terenskega dela, delovišča so tudi zelo oddaljena. Pravijo, da omejitev porabe diselskih goriv oziroma bencina za prevoz materiala na delovišča ne bi smela veljati, saj jih krepko ovira pri delu.

M. Volčjak

MALI OGLASI telefon 27-960

PRODAM

Prodajam več PRAŠIČEV, težkih od 40 do 150 kg. Posavec 16, Podnart 7994
Prodajam 4 k. b. m. smrekovih DESK in PLOHOV. Franci Švegelj, Zagoriška 1, Bled 11714

Prodajam 4 dvokrilna OKNA z roletami. Janez Rakovec, Poljšica 8, Podnart, tel. 70-223 11700

Decembra bom prodajal PRAŠICE za zakol, težke od 100 do 130 kg. Sprejemam naročila, Stanonik, Log 9, Škofja Loka 11920

Prodajam tri mesece stare PRAŠIČKE, težke 20 do 30 kg. Stanonik Jurij, Log 9, Škofja Loka 11921

Prodajam SMUČI RC 04 (160 cm) z OKOVJEM, »PANCARJE« št. 9, smučarske PALICE (105 cm) in elastične smučarske HLAČE (12—14 let). Telefon 22—349 11922

Ugodno prodajam nov TELEVIZOR gorenje, ekran 64, letnik 1974 in starejši ŠIVALNI STROJ »Mirna«. Seljakovo naselje, 53, Kranj 11923

Prodajam KORENJE za krmo. Gasilska 27, Senčur 11924

Prodajam dva PRAŠIČA za zakol. Porovne, Poženik 6, Cerklje 11925

Prodajam STROJ za POMIVANJE POSODE (gostinski) in KAVČ s fotelji. Kličite po tel. 064-50-128 od 15. ure dalje 11926

MARIJA PRIMC

Cesta na Klanec 3 Kranj (v bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvaliteto in hitro izdelavo vseh vrst očal.

Se priporočam!

Čenjenim strankam in ostalim občanom Gorenjske čestitam za 29. november — praznik republike

Prodajam dobro ohranjen ŠTEDILNIK (4 plin, 2 elektrika). Zg. Besnica 108 ali tel. 40-604 11927

Prodajam trajnožarečo PEČ. C. na Ru-po 33, Kranj 11928

Prodajam PRAŠIČA za zakol. Cerklje 33 (Bohinj) 11929

Prodajam KRAVO s teletom. Možjanca 2, Predvor 11930

Prodajam OSTREŠJE za novo hišo in smrekove PLOHE (8 cm). Cerklje 281, tel. 42-362 11931

Prodajam dve trajnožareči PEČI kuppersbueh. Gros, Zupančičeva 14, Kranj 11932

Prodajam STIKALNO URO za preklap gospodinjstvih aparatov na cenejšo tarifo. Prebačev 5, Kranj 11933

Prodajam dve DIFENBAHIJI (1,5 in 1 m visoki). Jožefa Forjanič, Frankovo naselje 44, Škofja Loka, tel. 061-314-677 — int. 48 (dopoldan) 11934

Prodajam levi zazidljiv ŠTEDILNIK s kotličkom, malo rabljen in poslovinne s pestami, zavornim mehanizmom in 4 platišča z gumami za R-8 major. Partizanska 18, Bled 11935

Prodajam štiri KRAVE frizijke, po izbiri. Voglje 86, Senčur 11937

Prodajam KRAVO, četrtič brejo, 9 mesecev. Stiška vas 1, Cerklje 11938

Prodajam PREVLEKE za zastavo 750 (sive barve, umetno krzno). Milan Gregor, Juleta Gabrovska 23, Kranj 11939

Prodajam KOMPRESOR 100 l na minuto, manjši, nov, z garancijo in namizni vrtni stroj, malo rabljen, dobro ohranjen. Informacije tel. 77-778.

KUPIM

Kupom termoakumulacijsko PEČ 2 kW ali 2,5 kW. Preša, Cerklje 241 11936

LD »STORŽIČ«

priredi 27. novembra 1982 ob 19. uri

VELIKO LOVSKO VESELICO

v Zadržnem domu na Primskem. Postreženi boste z lovskimi specialitetami. Igra ansambel »Slavček«.

Vljudno vabljeni

Delikatesa KRANJ

ODPRTA V DECEMBRU TUDI OB SOBOTAH POPOLDNE

Kupim 400 kg semenskega KROM-PIRJA igor z dostavo na dom. Ribno 27, Bled 11937

Kupim trajnožarečo PEČ. Ana Čebašek, Verje 50, Medvode 11938

Kupim navažen rabljen PISALNI STROJ. Ponudbe z opisom in ceno sporočite na naslov: Čehič Božica, Koroska 40, Tržič 11939

Kupim teden dni starega BIKKA mentalca. Telefon 70-125 11940

VOZILA

Prodajam R-16, letnik 1976, registriran do oktobra 1983. Telefon 70-223 11749

Ugodno prodajam ŠKODO, letnik 1972, registrirano do oktobra 1983. Naslov v oglašnem oddelku. 11941

Prodajam FIAT 124, po delih, motor in menjalnik v odličnem stanju. Bojan Jankovič, Begunjska 6, Kranj 11942

ZASTAVO 750, letnik 1975, ugodno prodajam. Gorenjskega odreda 10, Kranj. Informacije po tel. 28-736 (Rant) 11943

Prodajam nov osebni avto ZASTAVO 101, letnik 1981. Britof 221/E, Kranj 11944

Ugodno prodajam neregistrirano ŠKODO 100 S (z manjšim popravilom) letnik 1973. Poizve se po tel. 62-425 11945

Poceni prodajam ZASTAVO 101, letnik 1973, potrebno manjšega popravila, z novimi nadomestnimi deli in ZASTAVO 750, po delih. Peter Mihelič, Podbrezje 82, Dupleje 11946

Prodajam nova prednja blatnika za LADO 1500, komplet rezervna dela, vesesnežna verigama in sklopki. Telefon 74-695 11947

R-10, registriran do julija 1983, zelo ugodno prodajam. Jože Poklukar, Grabče 5, Zg. Gorje 11948

Prodajam ZASTAVO 750, vozno, neregistrirano, celo ali po delih. Telefon 79-739 popoldan 11949

Prodajam R-8, letnik 1970, registriran do julija 1983, za 2,5 SM. Peter Prešeren, Vrbnje 36, Radovljica 11950

Prodajam FIAT 1300, letnik 1970, za 1,9 milijona dinarjev. Ambrožič, Valjavčeva 9, Kranj.

Delikatesa KRANJ

ODPRTA V DECEMBRU TUDI OB SOBOTAH POPOLDNE

POSESTI

Prodajam GOZD, v izmeri 5200 kv. m. v k. o. Brniki. Jereb, Cerklje 10 11952

Prodajam GARAŽO v Vrečkovi ulici. Puhar, Zlato polje 14, Kranj 11953

Kako varčevati s plinom?

Po tem, ko so se vrste izpred skladišča plina na Primskem preselile v krajevne skupnosti, smo poprašali vodjo skladišča Janeza Zupana, kako je bilo z razdeljevanjem plina.

»Razdeljevanje je steklo nemoteno. Nekaj nejasnosti so povzročili v krajevnih skupnostih, ker so namesto kuponov (ko jim jih je zmanjkalo) razdeljevali potem listke s številkami, datumi in podobno. Vendar pa lahko rečem, da razdeljevanje zdaj poteka normalno in upam, da bo normalno potekalo dobavljanje plina, ki ga Energetiki — TOZD Butan plin dobavlja Petrol.«

Povejte nam, ali s porabo plina doma lahko tudi varčujemo in kako?

»Nedvomno je poraba plina v gospodinjstvu lahko večja ali manjša. Precej ali prenekateri dan lahko podaljšamo pri porabi polne jeklenke. Dogaja se na primer, da ljudje prinašajo nazaj ne popolnoma prazne jeklenke. Jasnno je, da je s plinom tako kot z elektriko. Če ga ne zapremo, ko je jed kuhana, ali pozabimo nanj, potem je izkoristek takšnega praznjenja jeklenke veliko manjši, saj ogrevamo prostor.

So pa še druga pravila. Dno posode naj bo prilagojeno gorilcu. Napak je, če posodo z majhnim dnom postavimo na večji gorilec

plinskega štedilnika. Tako plamen sili še izven dna, ob posodi navzgor, kar je čista izguba plina in še jed bo kasneje kuhana, ker je izkoristek energije manjši. Največja vročina je namreč tik nad vrhom plamena (torej tik pod dnom posode).

Plamen mora biti zelenkasto moder, ne pa podoben plamenu sveče. Slednje pomeni, da je gorilec oziroma krona gorilca zamazana, zaradi slabega izogrevanja je poraba plina večja, vročina plamena manjša, čas kuhanja pa seveda daljši. Gorilca nikdar ne čistimo z detergenti, najbolj priporočljivo je čiščenje z okisano vodo. Če pa tudi po takšnem čiščenju ne dobimo pravega plamena, potem je najbolje, da nas lastnik štedilnika pokliče, da ga naš serviser pregleda. Poraba plina je lahko večja tudi zaradi dotrajane regulatorja. Praviloma ima regulator garancijo eno leto, na vsaki dve leti je treba zamenjati cev, paziti pa je treba, da redno menjamo tesnila in da ob priključku štedilnika oziroma regulatorja na jeklenko matice preveč ne zategnemo. Vse to namreč povzroči tudi manjše izgube plina, ki pa so razen tega še nevarne.

Dodam naj še, da prav nič ne prihranimo, če ventil na jeklenki ne odpremo do konca. Plin namreč ni voda in ventil ne moremo enačiti z bolj ali manj odprto dovodno pipo. Enakomeren in pravilen dotok plina v gorilec zagotavlja regulator. Odsvetoval bi tudi namestitev jeklenke izven prostora (na prostem). Tekoči plin se vplinja pri minus 1 stopinja Celzija. Če je torej jeklenka izpostavljena večjemu mrazu, je izogrevanje nepravilno oziroma nemogoče.

Dodajmo še tole opozorilo: Ne prevažajmo polnih jeklenk na kolesih, vozičkih in podobno. Lahko se zgodi nesreča, ko že najmanjša iskra povzroči eksplozijo jeklenke. Za kupon vam bodo jeklenko pripeljali iz skladišča tudi na dom. Takšna jeklenka pa stane 414,60 dinarja.

ZAHVALA

Vsem, ki so našemu nepozabnemu

MATEVŽU ŠTIRNU

pomagali, mu lajšali bolečino med njegovo boleznijo, zlasti dr. Mariji Sajevec, zdravnikom in strežnemu osebju Infekcijske klinike v Ljubljani. Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti in podarjeno cvetje. Hvala podjetju SGP Gradbinec Kranj za izkazano pomoč in govorniku za poslovljene besede ob odprtem grobu; BK Čirče, OOS DO Creina, Kemični čistilnici Jesenice, učencem in razredničarki 5. E razreda OŠ Simon Jenko Kranj za podarjeno cvetje. Hvala g. župniku za lep pogrebni obred in pevcem za žalostinke.

Vsem in vsakemu posebej, ki ste nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, iskrena hvala!

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI
Kranj, 12. novembra 1982

STANOVANJA

Starejši občani pozor! Zaradi povečanja družine, zamenjam enosobno prilično STANOVNAJE v centru mesta za enoinpol ali večje. Vse informacije dobite po tel. 24-270 od 8. do 14. ure ali popoldan Stosičevi 4 za postajo prometne milice pri avtobusni postaji (Leber) 11951

ZAPOSLITVE

Zaposlitev dobi KUHARICA. OD po dogovoru. Ponudbe po tel. 23-484 11693

Zaposlim CISTILKO s polnim delovnim časom (v dopoldanskem času). Goštilna »GORJANC«, Hotemaže 40 11781

OBVESTILA

AVTOELEKTRIKARSKA STORITVE nudim v Naklem (nasproti pošte). Se priporoča Brane HRIBAR, tel. 47-044 11953

IZGUBLJENO

18. 11. sem od pošte do Gregoričeve 38 v Kranju, izgubil DENARNICO z

DOKUMENTI. Poštenega najditelja prosim, da proti nagradi vrne na naslov v osebni izkaznici 11954

OSTALO

Iščem POMOČ pri čiščenju STANOVANJA, redno na 14 dni, v Škofji Loki. Plačilo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku. 11905
V VARSTVO vzamen otroke. Pačarič, Gorenjska 33/B, Radovljica 11955
Potrebujem VARSTVO za 9-mesečnega otroka na našem domu v Radovljici. Telefon 74-289 11956

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec iz TOZD GTI — Delovna enota Cevarna

JANEZ KOŠNJEK

roj. 1927

Od njega se bomo poslovili v sredo, 24. novembra 1982, ob 16. uri na pokopališču v Kranju.

Sindikalna organizacija SAVA Kranj

Na podlagi 79. člena Zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. list SRS št. 3/81), 6. in 58. člena Družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje družbeno-ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji (Ur. list SRS št. 15/81) na podlagi Samoupravne nega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Škofja Loka za obdobje 1981—1985, 4. in 5. člena pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz sredstev vzajemnosti v občini Škofja Loka ter sklepa 3. seje zboru uporabnikov z dne 18. novembra 1982 objavlja Samoupravna stanovanjska skupnost občine Škofja Loka

RAZPIS

za dodelitev posojil delavcem in družbeno pravnim osebam iz združenih sredstev vzajemnosti

I. SPLOŠNI RAZPISNI POGOJI

1. Razpisa se lahko udeležijo organizacije in njihovi delavci, katerih temeljne organizacije združenega dela in delovne skupnosti združujejo sredstva za vzajemnost pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Škofja Loka in imajo sedež v občini Škofja Loka, ne glede na to kje imajo sedež njihove delovne enote ali stalno bivališče njihovi delavci in sicer v skladu s 6. členom pravilnika.

Posojila so razpisana iz združenih sredstev vzajemnosti, ki jih podpisnice samoupravnega sporazuma združujejo v LB, TGB, PE za stanovanjsko komunalno gospodarstvo — območja Škofja Loka.

2. Razpisna vrednost posojil upošteva ocena razpoložljivih sredstev za kreditiranje stanovanjske graditve od 1. 10. 1982 do 30. 6. 1983 in znaša:

— iz sredstev vzajemnosti od 30. 6. 1982 do 30. 6. 1983	36.000.000.—
— iz sredstev solidarnosti v letu 1982	1.500.000.—
to je skupaj do 30. junija 1983 (z besedo: sedemindeset milijonov petsto tisoč dinarjev)	37.500.000.—

Razpisna vsota po posameznih namenih je sledeča:

A. Za kreditiranje nakupa novih stanovanj v stanovanjskih blokih, ki bodo vseljena v letu 1983	18.000.000.—
B. Za kreditiranje družbeno usmerjene individualne stanovanjske graditve	8.000.000.—
C. Za kreditiranje ostale individualne gradnje, prenove stanovanj in stanovanjskih hiš	10.000.000.—
D. Za kreditiranje gradnje in prenove stanovanj in stanovanjskih hiš v lasti borcev NOV, upokojencev ter invalidov (iz sredstev solidarnosti)	1.500.000.—

II. POGOJI ZA PRIDOBITEV POSOJIL

1. Na razpisu za posojila iz združenih sredstev lahko sodelujejo:

1.1. Organizacije združenega dela in delovne skupnosti (v nadaljevanju organizacije), ki imajo sedež na območju občine Škofja Loka in so podpisale Samoupravni sporazum o temeljih plana občine Škofja Loka za obdobje 1981—1985, ne glede na to, kje imajo sedež njihove delovne enote, ki: — združujejo sredstva za vzajemnost v dogovorjenem roku in obsegu;

— začasno niso sposobne oblikovati dovolj sredstev v skladu skupne porabe za načrtovani obseg stanovanjske graditve in združujejo sredstva za vzajemnost v dogovorjenem roku in obsegu;

— niso sposobne združevati sredstva vzajemnosti in jim pristojni organ stanovanjske skupnosti začasno, deloma ali v celoti odloži obveznost plačila obračunane prispevka vzajemnosti v skladu s pogoji in merili, ki so določeni v samoupravnem sporazumu o temeljih plana stanovanjske skupnosti;

1.2. Delavci, zaposleni v organizacijah iz točke 1.1., ki varčujejo pri banki za stanovanjsko posojilo najmanj dve leti;

1.3. Kmetje kooperanti in združeni kmetje, ki varčujejo pri banki za stanovanjsko posojilo najmanj dve leti in združujejo sredstva v kmetijskih združenjih in drugih oblikah združevanja kmetov, ki so družbenopravne osebe, če združujejo sredstva vzajemnosti;

1.4. Delovni ljudje, ki samostojno z osebnim delom opravljajo dejavnost s sredstvi v lasti občanov in združujejo sredstva vzajemnosti v stanovanjski skupnosti in pri njih zaposleni delavci, ki varčujejo pri banki za stanovanjsko posojilo najmanj dve leti;

1.5. Delovni ljudje, ki samostojno opravljajo kot poklic umetniško ali drugo dejavnost in združujejo sredstva vzajemnosti v Samoupravni stanovanjski skupnosti pod pogojem, da varčujejo pri banki za stanovanjsko posojilo najmanj dve leti;

1.6. Borci NOV, upokojenci in invalidi, ki imajo stalno bivališče na območju občine Škofja Loka.

2. Osnova za izračun višine posojila je pri nakupu zadnja cena po dokumentaciji, pri graditvi in prenovi pa cena 30.000.— din za kv. m stanovanjske površine.

3. Za vloge, ki se bodo sprejemale po tem razpisu v letu 1982 se upošteva povprečni mesečni čisti osebni dohodek na zaposlenega delavca v SRS za 8 mesecev v letu 1982 in znaša 13.757.— din (objavljen v mesečnem statističnem pregledu SRS št. 11).

4. Za vloge, ki se bodo sprejemale po tem razpisu v letu 1983, se upošteva povprečni mesečni čisti osebni dohodek na zaposlenega delavca v SRS za leto 1982, ki bo objavljen v Uradnem listu SRS.

5. Obrestna mera za posojila iz sredstev vzajemnosti je pet odstotkov letno.

6. Organizacije vračajo posojila v polletnih anuitetah, delavci pa v mesečnih anuitetah.

7. Posojila za gradnjo stanovanjske hiše lahko dobi delavec, če ima dograjen objekt do III. gradbene faze, oziroma pri gradnji montažne hiše dokončano ploščo nad kletjo in sklenjen pogodbo za dobavo montažnega dela hiše s proizvajalcem (skladno z gradbenim dovoljenjem). Če je delavec že lastnik stanovanja ali stanovanjske hiše dobi posojilo le za razliko v kv. m do standarda stanovanjske površine za njegovo družino.

Pri prenovi se mora prosilec izkazati, da je opravil vrednostno najmanj 50 % del po predračunu izdelanem od gradbenega strokovnjaka.

7. Glede dokumentacije, tehničnega poslovanja in drugih določil, ki niso navedeni v razpisu, veljajo določila pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti, združenih v Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Škofja Loka.

III. KREDITIRANJE GRADITVE, NAKUPA IN PRENOVE STANOVANJ IN STANOVANJSKIH HIŠ V DRUŽBENI LASTI

1. Posojila iz združenih sredstev vzajemnosti dobijo organizacije za graditev, nakup in prenovu stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lasti, če poleg pogojev iz poglavja (1.1.) izpolnjujejo še naslednje pogoje:

— da so sprejele samoupravne splošne akte v osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, usklajene z zakonom o stanovanjskem gospodarstvu in družbenim dogovorom o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji,

— da bodo delavcem dodeljevale standardna stanovanja po merilih Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Škofja Loka,

— da gradijo ali kupujejo stanovanja in so vključeni v program stanovanjske graditve samoupravne stanovanjske skupnosti. V primeru, da razpoložljiva sredstva in ostali pogoji dopuščajo, da se lahko odobri posojilo tudi organizaciji, ki ne izpolnjuje tega pogoja,

— da jim posojilo po tem pravilniku skupaj z drugimi sredstvi omogoča zaključevanje finančne konstrukcije za graditev, nakup in prenovu načrtovanega števila stanovanjskih enot,

— da predložijo sprejet sanacijski program, če poslujejo z izgubo.

Višina posojila, ki ga lahko dobi organizacija iz sredstev vzajemnosti za nakup ali graditev stanovanj oziroma za soinvestitorstvo izven območja Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Škofja Loka, je odvisna od razmerja med povprečnim mesečnim čistim osebnim dohodkom na zaposlenega delavca v organizaciji in povprečnim mesečnim čistim osebnim dohodkom na zaposlenega delavca v SR Sloveniji po zadnji objavi in sicer:

Povprečni čisti OD v letu 1981	Višina posojila v % od vrednosti iz dokumenta predl. ob razpisu	Doba vračanja največ
do 100 %	največ 50 %	10 let
od 101 % — 120 %	največ 40 %	8 let
nad 120 %	največ 30 %	6 let

Za organizacijo s področja šolstva, zdravstva, otroškega varstva, socialnega skrbstva in kulture je višina posojila lahko višja za 10 poenov.

IV. KREDITIRANJE GRADITVE, NAKUPA IN PRENOVE STANOVANJ IN STANOVANJSKIH HIŠ V ZASEBNI LASTI

Delavci lahko dobijo posojilo za nakup, graditev in prenovu stanovanj in stanovanjskih hiš, če:

— so že izpolnili najmanj dveletno varčevanje za stanovanjsko posojilo,

— dobijo soglasje organizacije, ki združuje sredstva vzajemnosti, da lahko dobijo posojilo po tem razpisu,

— niso sami ali njihovi družinski člani, ki rešujejo stanovanjski problem, lastniki vseljivega primerne stanovanja, stanovanjske hiše, počitniške hiše, ki presega 50 kv. m uporabne tlorisne površine,

— porabijo kupnino prodane lastne stanovanjske enote za nakup ali graditev stanovanja ali stanovanjske hiše, za katero prosijo posojilo,

— pri nakupu stanovanja ali stanovanjske hiše z lastnimi sredstvi in vsemi posojili zaključujejo finančno konstrukcijo,

— predložijo predpogodbo, kupoprodajno pogodbo ali soinvestitorsko pogodbo,

— predložijo gradbeno dovoljenje oziroma dokazilo o priglasitvi del z opisom del in predračun.

Višina posojila, ki ga delavec lahko dobi za graditev, nakup in prenovu, je odvisna od (ne velja za borce NOV, upokojence in invalide):

— razmerja med višino povprečnega mesečnega dohodka na člana njegove družine za zadnje tri mesece v primerjavi z zadnjim znanim povprečnim mesečnim čistim osebnim dohodkom na zaposlenega delavca v SR Sloveniji,

— od višine posojila, do katerega je delavec upravičen ali ga je dobil pri banki na podlagi namenskega varčevanja za nakup stanovanja ali stanovanjske hiše, ki je predmet kreditiranja do zadnjega dne razpisa.

Delavec dobi posojilo po naslednji lestvici:

Povprečni mesečni dohodek na člana družine v primerjavi s povprečnim mesečnim čistim osebnim dohodkom na zaposlenega delavca v SRS v preteklem letu	Posojilo, izraženo z odstotki od maksimalne vsote vseh posojil
do 100 %	največ 40 %
od 101 % — 120 %	največ 30 %
nad 120 %	največ 20 %

Delavec lahko dobi posojilo po prejšnji lestvici pod pogojem, če znaša posojilo banke na podlagi njegovega namenskega varčevanja:

Pri povprečnem mesečnem dohodku na člana družine	Od zneska posojila vzajemnosti
do 100 %	20 %
od 101 % — 120 %	40 %
nad 120 %	60 %

Delavcu, ki ne doseže navedenega odstotka posojila na podlagi namenskega varčevanja, se višina posojila izračuna tako, da se znesek posojila na podlagi namenskega varčevanja pomnoži s faktorjem po naslednji lestvici:

Povprečni mesečni dohodek na člana družine v primerjavi s povprečnim mesečnim čistim osebnim dohodkom na zaposlenega delavca v SRS v preteklem letu

Faktor

do 100 %	5
od 101 % — 120 %	2,5
nad 120 %	1,6

Za posojila iz namenskega varčevanja se štejejo pridobljena posojila na podlagi:

— pogodbe o namenskem varčevanju občana
— pogodbe o predhodnem varčevanju občana za vezavo sredstev. Posojilo se obračuna po lestvici za namensko varčevanje pravilnika banke.

Vsota vseh posojil delavca za isto stanovanjsko enoto lahko znaša pri:

— nakupu etažnega ter zadružnega etažnega stanovanja 80 odstotkov,

— zadružni stanovanjski graditvi 75 odstotkov,

— graditvi stanovanjske hiše v zasebni lasti izven zadružne stanovanjske graditve 60 odstotkov,

— prenovi 80 odstotkov od dokumentirane cene, upoštevajoč dejansko stanovanjsko površino oziroma največ 90 kv. m.

Delavec lahko dobi posojilo za nakup stanovanja, ki je v planu stanovanjske gradnje za leto 1983 pri Samoupravni stanovanjski skupnosti.

Prednost pri pridobitvi posojila ima delavec, ki:

— je sam ali njegova družina v težavnem zdravstvenem stanju,

— kupuje stanovanje, vseljivo v krajšem roku,

— ima slabe stanovanjske razmere (prebiva v stanovanju nad V. kategorijo),

— je začasno nosilec stanovanjske pravice na stanovanju, ki ga je dobil v okviru družbene pomoči kot mlada družina in ga mora v petih letih izprazniti.

Pri izračunu posojila bodo upoštewane naslednje cene: — za nakup stanovanja ali stanovanjske hiše cena po predloženi dokumentaciji,

— pri graditvi stanovanjske hiše povprečna cena za leto 1982, ki znaša 30.000.— din/kv. m,

— pri prenovi stanovanja ali stanovanjske hiše cena iz predračuna, vendar ne višja od povprečne cene za leto 1982, ki znaša 30.000.— din/kv. m.

Za izračun mesečnega povprečnega dohodka na člana družine se upošteva mesečne dohodke vseh družinskih članov v zadnjih treh mesecih. Višina dohodka družinskih članov se ugotavlja na podlagi predloženih podatkov.

Za člane družine se štejejo: prosilec, zakonec, otroci, posvojenci, starši prosilca in njegovega zakonca, oseba, ki jo je prosilec po zakonu dolžan vzdrževati in oseba, ki najmanj dve leti živi s prosilcem v ekonomski skupnosti.

Doba vračanja posojil v zasebni lasti je za posamezne namene sledeča:

Za namen	Doba vračanja posojila za izračun mesečne anuitete prvih pet let	Dejanska odplačil na doba vračanja posojila
— nakup novih stanovanj in stanov. hiš	20 let	16 let, 9 mesecev
— graditev stanovanjskih hiš	15 let	13 let, 3 mesece
— prenova stanovanj in stanovanjskih hiš	10 let	9 let, 5 mesecev

Delavci vračajo posojila v mesečnih anuitetah, ki je prvih pet let odplačila nižji, po petih letih se mesečna anuiteta poveča za 12,5 odstotka, po desetih letih pa še za 12,5 odstotka prve mesečne anuitete.

Seštevek mesečnih anuitet vseh posojil za isto stanovanjsko enoto ne more biti nižji od mesečne stanarine, ki bi jo delavec plačal za to stanovanjsko enoto po predpisih o stanarinah.

Mesečna anuiteta za posamezno posojilo ne more biti nižja od 500.— din.

V. KONČNE DOLOČBE

Razpis za posojila iz sredstev vzajemnosti traja od 26. 11. 1982 do 31. 3. 1983. Vloge za kreditiranje nakupa novih stanovanj v stanovanjskih blokih sprejema Ljubljanska banka TBG, PE za stanovanjsko komunalno gospodarstvo — območje Škofja Loka od 1. 3. 1983 do 31. 3. 1983, in sicer v ponedeljkih in petkih od 8. do 12. ure in sredo od 8. do 16. ure, kjer lahko dobite podrobnejše informacije in obrazce za prijavo na razpis.

Vloge za kreditiranje družbeno usmerjene individualne gradnje, ostale individualne gradnje, prenove stanovanj in stanovanjskih hiš sprejema Ljubljanska banka, TBG PE za stanovanjsko komunalno gospodarstvo območje Škofja Loka od 26. 11. 1982 do 26. 12. 1982, in sicer v ponedeljkih in petkih od 8. do 12. ure in sredo od 8. do 16. ure, kjer lahko dobite podrobnejše informacije in obrazce za prijavo na razpis.

Vloge za kreditiranje gradnje, prenove stanovanj in stanovanjskih hiš v lasti borcev NOV, upokojencev ter invalidov (iz sredstev solidarnosti) sprejema strokovna služba na Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Škofja Loka, Spodnji trg 40 od 26. 11. 1982 do 26. 12. 1982, in sicer v ponedeljkih in petkih od 8. do 12. ure in sredo od 8. do 16. ure, kjer lahko dobite podrobnejše informacije in obrazce za prijavo na razpis.

Odbor za graditev, planiranje in razvoj družbeno-ekonomskih odnosov pri Samoupravni stanovanjski skupnosti rešuje vloge za posojila, objavlja rezultate sproti po svojih sejah na način, ki ga določi.

Zbor uporabnikov skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti Škofja Loka lahko spremeni razpisno vsoto po posameznih namenih, odvisno od priliva sredstev in vlog.

Delavec, ki želi dobiti posojilo za graditev ali prenovu stanovanjske enote, mora dopustiti ogled, sicer se šteje, da ne izpolnjuje pogoja za pridobitev posojila.

Ugovor na sklep odbora za graditev, planiranje in razvoj družbeno-ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu rešuje zbor uporabnikov skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti Škofja Loka.

Škofja Loka, 19. 11. 1982

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Škofja Loka

Kmetje hitijo — Minuli teden je minil v znamenju lepega vremena, ki je gorenjskim kmetom omogočilo, da so opravili še zadnja jesenska opravila. »Praha« je v glavnem pri kraju in zemlja se bo pod snežno odejo spočila. Drugo leto nas v kmetijstvu čakajo še zahtevnejše naloge kot letos — Foto: F. Perdan

Zbiranje lesnih odpadkov

Radovljica — Republiška akcija zbiranja lesnih odpadkov je v radovljiški občini stekla v soboto, 20. novembra, trajala bo do 30. novembra. V radovljiški občini jo vodi koordinacijski odbor za družbeno varčevanje pri občinski konferenci SZDL.

Na drugi seji koordinacijskega odbora, ki je bila 16. novembra, so predstavniki Gozdnega gospodarstva Bled predstavili zbiralna

področja v spodnjem delu Radovne, na Prnikih in na Mežakli. V bohinjskem koncu pa zbiranje onemogoča novozapadli sneg.

Ljudem so na zbiralnih področjih na voljo gozdarji, ki dajejo podrobnejše napotke vsem, ki so se odločili, da si sami pripravijo drva za zimo. Privlačna je cena, saj prostorninski meter tako nabranih drv Gozdno gospodarstvo Bled zaračunava po 100 dinarjev.

Kmetijska nasveta

• Zaradi neugodnega vremena v prvi polovici oktobra je ostalo malo časa za pripravo zemlje in za setev pšenice. Marsikje v časovni stiski niso pognojili njiv. Napako lahko zdaj še popravijo in pognojijo površine s primernimi odmerki nitrofoskalnih gnojil z višjim ali nižjim deležem fosforja in kalija. Na hektar ne bi posejali več kot 30 kilogramov čistega dušika. Priporočamo gnojenje z naslednjimi količinami posameznih vrst gnojil: s 350 do 500 kilogrami nitrofoskala 6-18-18 (razmerje dušik — fosfor — kalij) na hektar, z 250 do 350 kilogrami nitrofoskala 9-18-18, s 150 do 250 kilogrami nitrofoskala 13-10-12 ali z 200 do 300 kilogrami nitrofoskalnega gnojila 11-11-16. S temi odmerki ne bomo zadostili potrebam posevkov po fosforju in kaliju. To bomo lahko nadoknadili pri prvem spomladanskem dognojevanju, ko bomo namesto KANa uporabili nitrofoskalno gnojilo.

Zaradi zmrzali ne smemo uporabljati za jesensko zatiranje plevelov herbicid dicuran 500, s katerim uspešno zatremo srakoperec in nekatere širokolistne plevelce. S tem zaščitnim sredstvom škropimo spomladi ozimno pšenico, ozimni in jari ječmen od tretjega lista do konca razrasti. Z njim pa ne zatremo smolenca, jetičnika in maka, zato za zgodnje spomladansko škropljenje priporočamo kombinacijo dicuran 500 (3 litre na hektar) in faneron 50 (3 kilograma na hektar). Če se pleveli razvijajo kasneje, je najboljša kombinacija dicurana 500, deherban fluida in anitena DS.

Kmetijski inštitut Slovenije

Enotno ogrevanje

Jesenice — Biro za urbanizem in stanovanjsko poslovanje, temeljna organizacija vzdrževanje in montaža, je pripravil samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev pri enotnem urejanju ogrevanja stanovanjsko-poslovnih prostorov v krajevni skupnosti Kranjska gora.

Zaradi vedno večjega varčevanja z energijo naj bi tudi turistično Kranjsko goro čimbolj enotno in kar najbolj ceneno oskrbovali s toplotno energijo, razen tega pa Kranjska gora potrebuje zanesljivo dobavo, želi zavarovati okolje in gospodarno vzdrževati naprave. Zdej se hoteli ogrevajo z energetskega surovini iz uvoza, naprave za toplotno energijo pa so dotrajane in poleg vsega še nezadostne. Poleg tega v kratkem času predvidevajo še izgradnjo novih turističnih objektov.

Na pobudo izvršnega sveta jeseniške občinske skupščine začnejo s sporazumevanjem med vsemi tistimi, ki uporabljajo toplotno energijo. Samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za enotno urejanje ogrevanja v krajevni skupnosti naj bi sprejeli do konca januarja prihodnje leto.

D. S.

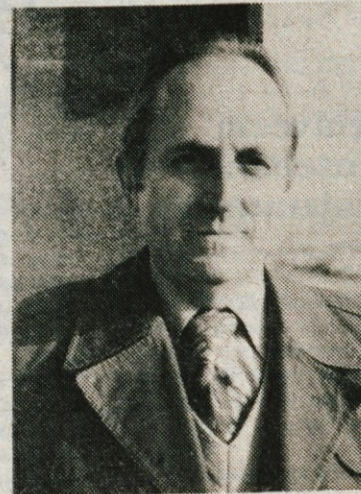
GLASOVA ANKETA

Topla malica ali boni

Delavci, ki se med delovnim časom zaradi narave svojega dela ne morejo hraniti v delavskih restavracijah, so doslej dobivali nadomestilo v živilskih bonih ali v gotovini. Ta način regresiranja prehrane pa ni najboljši, saj so le redki delavci za to kupili toplo malico in boni so jim večkrat služili za »generalni« mesečni nakup, za poravnavanje zapitkov v gostilnah in podobno. Sindikat se je zavzel, da bi tudi tem delavcem omogočili organizirano toplo prehrano in da bi bilo po novem letu nadomestilo v bonih ali gotovini resnično le izjema. Kako gledajo na to sindikalni predstavniki v treh delovnih organizacijah, katerih delo je vezano pretežno na teren?

ci še veliko bolj upravičeni do nje. Lahko bi nam pomagale tovarne, ki nimajo docela izkoriščenih zmogljivosti, in razna privatna gostišča. Tako smo se dogovarjali pri LIP Tomaž Godec v Bohinjski Bistrici, Gradbenem podjetju Bled, Lectarju, pri Gorenjcu, v Almiri in domu upokojencev. Od teh še čakamo pritrdilnega odgovora. Nekateri nas ne bi bili prav nič veseli v svoji menzi.»

Franc Kern, predsednik sindikata v KOGP Kranj: »Toplo prehrano imamo za naše delavce organizirano doma. Delavec dobi za malico interni bon, ki velja le v domači menzi. Vreden je 45 dinarjev, sam pa prispeva 6 dinarjev. Isto velja tudi za delavce na terenu. Zanje topli obrok ne pride vedno v poštev, saj se včasih vse dopolne zadržujejo zunaj. Zato zanje pripravljamo hladne obroke, ki jih lahko vzamejo s sabo. Če od delavca terjamo dobro delo, smo mu dolžni zagotoviti tudi prehrano. Naša delavska restavracija s 600 zmogljivostmi zadovoljuje tudi prehranske potrebe drugih delavcev komunalne cone: ETP, Surovine...«

Valentin Zupan, predsednik sindikata Komunalnega gospodarstva Radovljica: »Svojim delavcem nudimo za prehrano med delom bone blejske Špecerije. Za monterje, vzdrževalce in cestarje, ki so raztreseni po vsej občini, je težko drugače organizirati prehrano. Tudi delavci v režiji so doslej dobivali bone, zdaj pa za oboje iščemo rešitev v toplih malicah. Za terence je težje, vendar zanje iščemo rešitev od Bohinja do Podnarta. Najlažji način regresiranja prehrane bi bila še vedno gotovina, če ne bo več bonov, a če bodo imeli režijski delavci toplo malico, so teren-

Kristjan Perko, predsednik sindikata pri Gozdnem gospodarstvu Kranj: »V treh občinah (Kranju, Trzinu, Škofji Loki) našega tozda Gozdarstvo so bili pred leti zgrajeni delavski centri za delavce iz drugih republik in v njihovem okrilju je zagotovljena tudi vsa prehrana, ne le med delovnim časom. Tako je 60 odstotkov vseh zaposlenih preiskrbljenih s toplo malico. Terenski osebje ima ponekod tople kuhinje, ostali pa zaradi posebnosti svojega dela dobijo bone ali gotovino za hrano. Za slednje tudi poslej ne bo moč drugače zagotoviti tople prehrane. Kadar delovišča niso preveč oddaljena, jim lahko dovažamo hrano v termovkah. Navadno pa so v goru daleč od ceste, še kako uro pešačenja, in ti si morajo glede prehrane sami pomagati.«

D. Z. Zebir

Šola daje vzgojiteljicam premalo znanj

Preobrazba srednjega šolstva je povsem spregledala vzgojiteljice, ki jim je edinim zaprta pot za usposabljanje na višji stopnji — Zaradi vse obsežnejših in zahtevnejših nalog, ki jim jih nalaga družba, pogrešajo globlja temeljna strokovna in teoretična znanja, predvsem psihološko-pedagoška, ter dopolnitev na področju metodike vzgojnega dela

Kranj — Hiter razvoj znanosti, tehnike in tehnologije prinaša spremembe na vseh področjih človekovega dela in življenja, tudi na vzgojnoizobraževalnem. Vzgojnoizobraževalne organizacije dobivajo vedno več novih, zahtevnih nalog, ki jih je v preteklosti opravljal družina.

Kako pomembno in odgovorno delo imajo vzgojiteljice, zaslutimo že ob dejstvu, da veliko otrok preživi v vrtcu po devet ur, da deset ur prespijo in so torej s starši med delavniki le po pet ur. Dru-

žinsko življenje bo zaradi spremenjenega delovnega časa staršev zdaj utrpelo novo škodo, saj bodo otroci ves del »svetlega« zimskega dne prebili v vrtcih. Vzgojiteljice ter pogoji življenja v vrtcih potemtakem odločujoče vplivajo na otrokov razvoj kar pet dni v tednu. S tega vidika bi morala družba veliko bolj ceniti delo pedagoških delavcev ter priznati njihovo pomembno vlogo pri oblikovanju temeljev človekove osebnosti.

»Take obsežne in zahtevne naloge naj bi opravljal dobro usposobljen pedagoški delavec,« je v pogovoru poudarila Majda Plestenjak, vodja pedagoške službe v kranjski vzgojnovarstveni organizaciji, kjer je zaposlenih prek sto vzgojiteljic. »Da bi izboljšali kvaliteto poklicnega usposabljanja,« je nadaljevala, »smo ukinili petletne vzgojiteljske šole, jih spremenili v štiriletno ter načrtovali nadaljevanje usposabljanja še dve leti na višji šoli. Žal smo v naši republici doslej speljali le prvi del sklepov. V praksi prihajajo že četrto leto vzgojiteljice s štiriletno šolo. Začetek dela je zanje in za njihove mentorice zelo težak. Namesto da bi bile bolj oborožene z znanjem, je zaradi skrajšanega programa šolanja tega znanja manj.«

Odločitev o šolanju na višji stopnji pedagoške akademije se odlaga iz leta v leto. Pritisk na vpis za študij ob delu, ki je bil razpisan lani, pa je bil zelo velik. Zanj se je prijavilo prek tisoč vzgojiteljic, kar kaže na njihovo pripravljenost, da bi se bolj usposobile za svoje delo.

»Vzgojiteljice pričakujejo od šolanja na višji stopnji v prvi vrsti poglobitev temeljne strokovne in teoretične izobrazbe, predvsem pedagoških psihološke, ter pomembno dopolnitev na področju metodike vzgojnega dela,« je povedala Majda Plestenjak. »Bolje bi se želele usposobiti za razumevanje vzgojnega procesa in reševanje praktičnih vzgojnih vprašanj. Pogosto se namreč znajdejo pred otroki, ki izstopajo v svojem obnašanju ali v razvoju. Potrebno je, da najprej spoznajo vzroke in šele nato lahko načrtujejo pedagoške ukrepe, svetujejo staršem, kako naj ravnajo, da bodo vplivi enotni, se odločijo za individualne pristope in oblike vzgojnega dela. Za predšolskega otroka je pomembno, da čimprej odkrijemo morebitne motnje v razvoju, kajti prav v najzgodnejših letih življenja imamo največ možnosti, da preprečimo stopnjevanje motenj, da jih odstranimo.«

Več znanja potrebujejo vzgojiteljice tudi zato, da bodo znale bolje organizirati dejavnosti, ki spodbujajo otrokovo ustvarjalnost, kot tudi za uresničevanje najrazličnejših vzgojnih oblik, ki se v praksi pojavljajo predvsem kot razširjene vzgojne dejavnosti, na primer za vodenje raznih tečajev smučanja, plavanja, iger na snegu, za igranje lutk, obvladavanje glasbenih instrumentov in podobno. Za

to je v srednji šoli odločno premalo časa. Razen tega so te dejavnosti v večini namenjene vsem otrokom, ne le tistim, ki so vključeni v vrtec, saj se vrteci postopoma razvijajo v centre predšolske vzgoje v posameznem okolju.

Zaradi sprememb, ki jih prinaša dograjevanje družbenopolitičnega sistema in aktivna vloga delavcev pri spreminjanju samoupravnih družbenih odnosov je vsem delavcem potrebna širša družbenopolitična izobrazba. Res je, da se mlad človek lahko hitro vključi kot aktiven samoupravljalec, četudi ima »le« štiriletno srednjo šolo. Vendar je za vzgojitelja to znanje pomembno še zaradi vzgojnih nalog, za uveljavljanje marksizma kot idejne zasnove celotnega vzgojnoizobraževalnega procesa, za razumevanje novih odnosov, ki se oblikujejo tudi na področju samoupravno organizirane vzgoje in izobraževanja.

»Pričakujem tudi,« je sklenila svoje misli Majda Plestenjak, »da bo šolanje na višji stopnji obogatilo jezikovno izražanje, ki je zdaj v precej primerih pomanjkljivo. Glede na izredno pomembno področje govorne vzgoje v predšolskem obdobju, vzgoje v predšolskem obdobju, ko vzgojiteljica in starši predstavljajo otroku vzor, bi morali v poklicnem usposabljanju dati bodočim vzgojiteljicam možnost, da svoje znanje materinskega poglabijo in obogatijo.«

H. Jelovčan

Vzgojiteljice in pogoji življenja v vrtcu kar pet dni v tednu odločujoče vplivajo na otrokov razvoj. — Foto: arhiv Glasa